

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu: porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chetmиковski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 251

Poznań, poniedziałek dnia 2 czerwca 1930

Rok XXV

Sztandar narodowy w wyborach gnieźnieńskich

Wielkie zwycięstwo obozu narodowego w okręgu gnieźnieńskim

Wybory w okręgu gnieźnieńskim dały pełne zwycięstwo Stronnictwu Narodowemu i poważny sukces Narodowej Partii Robotniczej, posiadającej najbardziej z wszystkich innych stronnictw charakter narodowy i anty-„sanacyjny”. Wybory wczorajsze są wymownym świadectwem, co czuje i jak myśli społeczeństwo wielkopolskie.

Na blisko 107 tysięcy głosujących przeszło 33 tysiące głosowały na Stronnictwo Narodowe, które w porównaniu z rokiem 1928 zyskało przeszło 9 tysięcy głosów, czyli około 28 proc. Z przyrostu tego przypada, zdaje się, około 4 tysiące na miasta, a 5 tysięcy na wieś.

Jest to imponujący wzrost sił, który Stronnictwo Narodowe zawdzięcza jasnej, mocnej, niezłomnej polityce narodowej, a zarazem wysiłkowi pracy politycznej. Obóz nasz przeprowadził po raz pierwszy przy wyborach politycznych robotę na większą skalę na terenie wiejskim, a rezultat tej roboty okazał się niezłomnie. Pod tym względem okręg gnieźnieński (obok powiatu wolsztyńskiego) rozpoczyna w życiu naszego obozu nowy okres pracy, który będzie odtąd uwzględniał wieś równomiernie z miastami.

Przyrostu głosów narodowych 9 tysięcy, razem 33 tysiące głosów na listę nr. 24, i stąd dwa mandaty zamiast jednego, oto odpowiedź na prorocтва tępnych głów „sanacyjnych” w ostatnich odczewach na temat „bankrutującej endecji”. Wykazało się, podobnie, jak przy wyborach do poznańskiej rady miejskiej, że Stronnictwo Narodowe jest potęgą, stale w siłę rosnącą.

Zwycięstwo ułatwiły naszej liście niewątpliwie kandydatury marszałka Trąpczyńskiego, odważnego bojownika o praworządność, i posła Lewandowskiego, niestrudzonego obrońcy mieszkańców polskiego.

Duży jest też sukces Narodowej Partii Robotniczej, której liczba głosów podniosła się o prawie 4 tysiące do poziomu zgorą 24 tysięcy. Gdyby nie hańbny nacisk „sanacji” na ludzi zależnych, żeby się wstrzymali od głosowania mimo Niemców, komunistów i socjalistów, mogła N. P. R. zdobyć mandat drugi kosztem Niemców.

Niemcy powinni dać obozowi rządowemu kilka milionów na przyszłe wybory ogólne z wdzięczności za usługę, oddaną im obecnie w okręgu gnieźnieńskim. Gdyby Niemcy nie byli otrzymali bezpośredniego sukkursu komunistów, a pośredniej pomocy przez to, że „sanacja” powstrzymała od wyborów urzędników, robotników państwowych, zwolenników partji Ciszaka (lewicowo - „sanacyjnej”) listy nr. 21 w roku 1928), gdyby nie te dwa czynniki, mógł żywił polski tym razem Niemcom odebrać mandat gnieźnieński, na który padło i tak tylko 15 tysięcy z okładem, t. zn. o blisko 3 tysiące mniej niż zeszłym razem.

Pozostanie po wsze czasy hańba „sa-

Lista katolicko - narodowa 2 mandaty zamiast jednego — Po jednym mandacie N. P. R. ze wzrostem liczby głosów, oraz „Piaś” i Niemcy ze spadkiem głosów — Klęska P. P. S. — Kompromitacja „sanacji”

W okręgu gnieźnieńskim było upoważnionych do głosowania 168,825, a głosowało 106,920, czyli 63 1/2 proc.

Przy wyborach w roku 1928 oddano przeszło 148 000 głosów, z czego unieważnionych było około 26 tysięcy głosów socjalistycznych. Zmniejszenie się liczby tych, co głosowali, tłumaczy się dwoma względami: 1) zwykłym mniejszym zainteresowaniem przy wyborach uzupełniających, 2) obawą urzędników, robotników kolejowych, a

nawet funkcjonariuszów dominjalnych wobec niesłychanego nacisku B. B. i czynników działających z ramienia B. B.

Głosy podzieliły się następująco na poszczególne stronnictwa, a mianowicie na

- listę nr. 2 — P. P. S.
- „ „ 7 — N. P. R.
- „ „ 18 — Niemców
- „ „ 24 — kat.-nar. czyli Str. Nar.
- „ „ 25 „Piaś” i Ch. D.:

Wynik zestawiony tymczasowo

	2	7	18	24	25	razem
Miasto						
Gniezno	1,207	1,046	411	6,140	184	8,988
Powiat:						
Gniezno	708	4,138	3,027	4,582	3,373	15,828
Mogilno	1,337	4,022	2,734	4,379	2,757	15,229
Września	2,388	4,062	1,116	3,322	3,325	14,213
Środa	2,754	2,810	861	4,384	4,353	15,162
Wągrówiec	1,434	3,828	3,253	5,227	2,928	16,670
Oborniki	2,304	4,043	4,069	4,931	3,157	18,504
	12,132	23,949	15,471	32,965	20,077	104,594

Wynik ostateczny

Polska Agencja Telegraficzna donosi: Ostateczne obliczenia wyników głosowania w wyborach dodatkowych do Sejmu w okręgu nr. 33 (Gniezno) przedstawiają się następująco: Uprawnionych do głosowania 168 826 (w r. 1928 więcej o 244), głosowało 106 920, t. j. 63 i pół proc. (w r. 1928 o 42 041 więcej, t. j. 83 proc.). Ważnych głosów oddano 105 653.

Lista nr. 2 zdobyła 12,155 gł., w porównaniu z r. 1928 straciła 14,030, t. j. 46,3 proc.

Lista nr. 7 zdobyła 24,409 gł., zyskała 3,949, t. j. 16,2 proc. w por. z r. 1928.

Lista nr. 18 zdobyła 15,642 gł., straciła 2,840, t. j. 13,4 proc. w por. z r. 1928. Lista nr. 24 zdobyła 33,178 gł., zyskała 9,216, t. j. 27,8 proc. w por. z r. 1928.

Lista nr. 25 („Piaś” i Ch. D.) zdobyła 20,314 gł., straciła 12,995, t. j. 39,1 proc. w por. z r. 1928.

Na tej podstawie lista katolicko-narodowa nr. 24, czyli lista Stronnictwa Narodowego zdobyła 2 mandaty (Trąpczyński i Lewandowski), po jednym uzyskali: N. P. R. nr. 7 (Brzeziński), „Piaś” nr. 25 (Michałkiewicz) i Niemcy nr. 18 (Saenger).

Wyniki szczegółowe

Miasto Gniezno

Tym razem głosowało 9 168 (w roku 1928 mniej, bo tylko 8 577). Porównawcze liczby obecnych wborów z wynikiem roku 1928 (w nawiasie) przedstawiają się następująco: 2 — 1 207 (w r. 1928 — 4 250), 7 — 1 046 (570), 18 — 411 (394), 24 — 6 140 (4 911), 25 — 184 (229). Na 21, lewicę „sanac.”, oddano w roku 1928 1 593; na 30, prawicę „sanac.” oddano wówczas 880.

Powiat gnieźnieński

Czarniejewo: 2 — 25 (w r. 1928 uniew. 40); 7 — 186 (23); 18 — 26 (45); 24 — 236 (238); 25 — 37 (98). Na 21 oddano w r. 1928 głosów 124, na 30 — 42. Kłecko: 2 — 11 (100); 7 — 137 (167); 18 — 96 (113); 24 — 314 (252); 25 — 22 (114). W r. 1928 lista 21 — 31; 30 — 10. Powidz: 2 — 12 (19); 7 — 68 (23); 18 — 3 (4); 24 — 240 (174); 25 — 51 (94). W r. 1928 lista 21 — 192; 30 — 40. Witkowo: 2 — 13 (31); 7 — 110 (84); 18 — 30 (33); 24 — 437 (378); 25 — 18 (42). W r. 1928 lista 21 — 139; 30 — 72.

Powiat mogileński

Mogilno: 2 — 113 (51); 7 — 518 (594); 18 — 129 (163); 24 — 629 (469); 25 — 220 (310).

Trzemeszno: 2 — 125 (242); 7 —

441 (483); 18 — 72 (111); 24 — 748 (720); 25 — 254 (372).

Pakość: 2 — 153 (418); 7 — 343 (316); 18 — 53 (62); 24 — 725 (665); 25 — 38 (195).

Powiat wrzesiński

Września: 2 — 416 (698); 7 — 461 (385); 18 — 105 (139); 24 — 1 419 (1 158); 25 — 39 (87).

Strzałkowo: 2 — 270; 7 — 97; 18 — 32; 24 — 333; 25 — 3.

Miłosław: 24 — 476 (278).

Powiat średzki

Środa: 2 — 538 (150); 7 — 137 (91); 18 — 73 (79); 24 — 1 560 (1 400); 25 — 75 (101).

Zaniemyśl: 2 — 62 (14); 7 — 6 (11); 18 — 24 (37); 24 — 284 (220); 25 — 75 (79).

Kijewo: 2 — 81; 7 — 13; 18 — 2; 24 — 40; 2 — 19.

Pierzchno: 2 — 37; 7 — 9; 18 — 2; 24 — 27; 25 — 6.

Zielniczki: 2 — 12; 7 — 30; 18 — 2; 24 — 46; 25 — 0.

Tadeuszowo: 2 — 21; 7 — 10; 18 — 0; 24 — 8; 25 — 77.

Olszewo: 2 — 11; 7 — 0; 18 — 0; 24 — 63; 25 — 5.

(Dokończenie na str. 3)

wiązku w obliczu niebezpieczeństwa niemieckiego, wspomaganego przez komunistów, i wobec frontu socjalistycznego. Jak Wielkopolska — Wielkopolską, takim brzemieniem zdrady i hańby narodowej nie obarczyło się jeszcze żadne stronnictwo polityczne. Społeczeństwo nasze musi sobie dobrze zapamiętać tych, co partyjną beprytomną zaciekość, względnie ślepa, marna służalczość postawili ponad kardynalny obowiązek każdego prawego obywatela, gdy bronić należy sprawy narodowej przed wrogiem niemieckim i ładu i porządku przed czerwoną falą przewrotu.

Bardzo pociesającym objawem jest radykalny spadek głosów socjalistycznych o mniej więcej połowę. Pod względem społecznym wykazują wybory znaczne przesunięcie na prawo. Socjaliści zaczęli zeszłe wybory, i słusznie, bo niesłusznie unieważniono im ich 23 tysiące głosów w roku 1928, co pozbawiło ich mandatu, który przypadł w udziale chrześcijańskiemu demokracji, drugiemu po „piastowcu” kandydacie listy nr. 25. Ale tym razem P. P. S. przegrała z kretelem, co zapowiadały już różne uprzednie wybory komunalne.

Jeżeli chodzi o listę nr. 25, to wpływy oportunistycznej i ku „sanacji” zerkaającej Chrześcijańskiej Demokracji spadły po miastach do zera, tak, że strata mandatu przez b. posła ch.-d. p. Czerwskiego odpowiada w stu procentach rzeczywistemu układowi sił. Na wsi zaś osłabło bardzo znaczenie „Piaś”; zarówno z powodu jego importowanej z Małopolski demagogii chłopsko - klasowej, która się poważniejszym właścicielom wielkopolskich przejadła, jako też ze względu na polityczne lawirowanie tutejszego „Piaś” i siadanie na stołku raz takim, to znowu innym. Część dawniejszych zwolenników „Piaś” głosowała na listę katolicko - narodową, część wstrzymała się od głosowania. W każdym razie spadek głosów listy nr. 25 jest po katastrofie P. P. S. największy, wynosi bowiem 13 tysięcy głosów, czyli blisko 40 procent. Są rzeczy, które się w życiu politycznym mszczą.

Chociaż niecała agitacja „sanacji” przeciwko udziałowi Polaków w wyborach — mimo ataku niemiecko - komunistycznego i sięgania socjalistów po mandat — w pewnej mierze skutek odniosła i uniemożliwiła odebranie Niemcom mandatu, możemy być z wyborów gnieźnieńskich w granicach rzeczy możliwych zadowoleni. Nasz śmiały sztandar narodowy odniósł pełne zwycięstwo; fala niemiecka została względnie pohamowana; napór czerwony został złamany; a między innymi stronnictwami polskimi Narodowa Partja Robotnicza odniosła sukces.

P. Dewey jedzie do Rygi

Warszawa, 1. 6. (PAT.) Prasa dzisiejsza, podając wiadomość o wyściec doradcy finansowego rządu polskiego p. Dewey do Lotwy i Finlandji, zaznacza, iż p. Dewey ma przeprowadzić w Rydze rozmowy z przedstawicielami rządu lotewskiego w sprawie pożyczki amerykańskiej dla Lotwy, która pragnęłaby uzyskać pożyczkę w wysokości 75 milionów latów (około 15 milionów dolarów). W Rydze p. Dewey będzie gościem posła Rzeczypospolitej p. Arciszewskiego.

nacji”, jej sterników i jej narzędzi, że sama w wyborach stehórzywszy, części

obywateli polskich uniemożliwiła spełnienie narodowego i państwowego obo-

Zmarnowana konjunktura

Wynurzenia p. Czechowicza i odpowiedź na nie p. Matuszewskiego poza stroną polityczną wysunęły zawsze aktualne zagadnienia finansowe. Rzecz znamienna jednak, że były i obecny minister skarbu całą uwagę swoją poświęcili sprawie kredytu zagranicznego, pomijając zupełnie ważniejszą od niego reformę podatkową. Sprawa ta należy widać w obozie rządowym do rzeczy, „o których się nawet mówić nie chce”.

A jednak mówić o niej trzeba! Nie-

tylko dlatego, że — jak stwierdził p. Dewey — bez reformy podatkowej kredyt zagraniczny jest trudny do osiągnięcia, ale przede wszystkim dlatego, że zadłużanie się bez równoczesnego tworzenia podstaw dla kapitalizacji wewnętrznej nie jest niczym innym, jak wyprzedawaniem majątku narodowego — na raty. Ciężki i trudny do powetowania błąd, popełniony przez rządy pomajowe w zakresie reformy podatkowej, ilustrują najlepiej cyfry dochodów skarbowych za ostatnich pięć lat. Oto one:

(w milionach zł)

Rok	1925/6	1926/7	1927/8	1928/9	1929/30
daniny publiczne	890,1	1128,1	1494,5	1737,9	1736,1
monopole	445,1	627,0	796,6	890,3	886,1
przedsiębiorstwo	30,1	139,6	160,4	84,3	80,1
dochody administracyjna	183,8	210,4	248,5	246,7	270,7
zaopatrzenia	22,9	22,9	27,5	28,9	26,7
Razem	1572,0	2128,0	2727,5	2988,1	2999,7

Cyfry te wymagają pewnego wyjaśnienia.

1) Przez „daniny publiczne” rozumie się: podatki bezpośrednie i pośrednie, cła oraz opłaty stemplowe.

2) Dochód z przedsiębiorstw wzięty jest „netto”, t. z. po potrąceniu dopłat ze skarbu do niektórych przedsiębiorstw. Skutkiem tego cyfry ogólne, wyżej przytoczone, są o 20—30 milionów niższe od zamknięć kasowych, ogłaszanych w „Wiadomościach Statystycznych”.

3) Dochód z „zaopatrzeń” oznacza składki emerytalne, pobierane w wysokości 3 proc. od uposażeń pracowników państwowych.

Co mówią te cyfry?

Wzrost dochodów w r. 1926/27 tłumaczy się głównie zmianą kursu złoteo. Potem przy równowadze waluty widzimy w r. 1927/28 wzrost o 600 milionów, a w r. 1928/29 jeszcze o dalszych 260 milionów. Natomiast w r. 1929/30 spadają już dochody i z danin publicznych i z monopolu i z przedsiębiorstw; uzyskana skromna nadwyżka ogólna pochodzi z dochodów administracyjnych, które są przeważnie przelewami z jednej kieszeni do drugiej i zresztą nie dochodzą do 10 proc. ogółu wpływów.

Okresy 1927/28 i 1928/29 były tłumami latami dobrej konjunktury. Mimo

podatek	1925/6	1926/7	1927/8	1928/9	1929/30
przemysłowy	194,1	225,8	281,7	350,5	346,6
dochodowy	70,0	114,6	170,7	242,6	277,8
od nieruchomości	24,7	40,7	46,3	46,7	46,0
gruntowy	54,1	91,8	63,7	64,5	50,9
majątkowy	47,9	68,1	65,2	48,9	34,9
inne	30,3	41,0	53,4	61,8	64,4

Widzimy z tych cyfr, że gdy podatki realne (gruntowy, majątkowy, od nieruchomości) w sumie utrzymuje się w ciągu 4 lat na tej samej niemal wysokości, to podatek przemysłowy wzrósł dwukrotnie, a dochodowy aż czterokrotnie.

Aż nadszedł rok 1929/30, w którym — poza dochodowym — wszystkie podatki, a także przedsiębiorstwa i monopole dały mniej, niż w roku poprzednim. Równocześnie wydatki budżetowe wzrosły tak, że rok ten zamknie się zaledwie

nadmiernego wzrostu wydatków budżetowych i nielegalnych przekroczeń pozostało w tych dwóch latach jeszcze ponad 400 milionów nadwyżki.

Ten właśnie okres był idealny wprost na przeprowadzenie reformy podatkowej. Pisaliśmy już nieraz, że reforma ta powinna być objąć: 1) stopniową, rozłożoną na kilka lat, likwidację podatku przemysłowego, 2) zniesienie progresji w podatku gruntowym, 3) nowelizację podatku dochodowego, polegającą m. in. na zniesieniu obecnego podatku majątkowego i zastąpienia go pewnym podatkiem wyrównawczym przy podatku dochodowym, 4) zniesienie 10 proc. dodatku od podatków.

Co rząd zrobił w tym kierunku?

Po zebraniu się nowego Sejmu z początkiem roku 1928, a więc w czasie najstosowniejszym na reformę podatkową, p. Czechowicz, uważany przez p. Piłsudskiego i cały obóz rządowy za geniusza finansowego, przyszedł wprowadzić z „reformą podatkową”, ale jaką? Oto wniósł do Sejmu podwyższenie istniejących podatków i nowy podatek budynkowy na sumę około 300 milionów. Sejm odrzucił tę reformę, ale fiskus swoje wycisnął, jak świadczą następujące cyfry dochodów z podatków bezpośrednich:

równowagą. Rok 1930/31 będzie o wiele gorszy.

Tak zmarnowano konjunkturę, dogodną dla przeprowadzenia koniecznej reformy podatkowej. Powstałe pytanie: Czy reforma ta jest zatem zupełnie już niemożliwa?

Jest możliwa. Ale na to trzeba radykalnego zmniejszenia budżetu. A do zmniejszenia budżetu konieczna jest współpraca Sejmu i usunięcie rozrzuconych i nie rozumiejących sytuacji gospodarczej kraju rządów pomajowych. M. K.

pięca niestety zbyt często swe informacje ze źródeł pośrednich i tendencyjnych, zrozumiała, że dostęp Polski do morza oznacza również dostęp Europy do Polski.

W tej części przemówienia, w której słowo „wspólnota europejska” było kilkakrotnie powtarzane, generalny komisarz podkreślił, iż Polska chce do niej przystąpić, ale na stopie równości. Niemniej jednak już samo powoływanie się na nią musiało trafić do serca p. Brianda, którego memorandum nie spotkało przyjaznego przyjęcia nie tylko we Francji, ale nawet w Anglii i we Włoszech.

P. Strasburger poruszył z kolei temat stosunków polsko-niemieckich, zaznaczając, iż pod tym względem dokonała się pewna ewolucja, albowiem Berlin nie uważa już Polski za państwo sezonowe. I tak p. Mendelssohn Bartholdy w tygodniku „Europäische Gespräche” stwierdza, iż Polska żyje oraz rozwija się i nie wspomina o zmianie granic. Proponuje on natomiast, aby język niemiecki stał się od-tąd językiem „ludzkości”, a francuski został w dalszym ciągu używany w rozmowach dyplomatycznych. Polska powinna zatem posługiwać się niemieckim. P. Bartholdy idzie nawet tak daleko, iż uważa, że Niemcy mogłyby wyrzec się swej polityki mniejszościowej, ale wzamian za to Polska musiałaby zerwać aljanse zarówno z krajami bałtyckimi i z Rumunją, a przede wszystkim z Francją. Polska bowiem może osiągnąć znacznie więcej, gdy się wyrzeknie swoich sojuszników.

Myśl przewodnią tych artykułów jest jasna, powiedział prelegent. Niemcy pragną zdobyć w Polsce sytuację dominującą; chcą oni również, aby Polska zawierzyła im i użyla ich jako pośrednika w kwestjach „wspólnoty europejskiej”.

Sojusz polsko-francuski powinien się zatem jak najbardziej zacieśniać, podkreślił p. Strasburger, gdyż każdy nowy węzeł, wytwarzający się pomiędzy naszymi narodami usuwa wpływ i paraliżuje działalność sąsiednich krajów. Jest on zaś potrzebny do utrzymania równowagi w całej Europie.

O przyjaźni, łączącej Polskę z Estonją i Łotwą, mówili z kolei ministrowie Pusta i Schumans. Następnie mowy wygłosili pp. Barthelemy i Bardoux, członkowie Instytutu oraz p. Delaisi, znany ekonomista. Wszyscy wskazali, że dla Polski posiadanie dostępu do morza, jest koniecznością życiową i zaznaczali, iż należy oświetlać opinię, że „korytarz” nie stanowi żadnej przeszkody dla Niemiec w ich komuniacji z Prusami Wschodnimi. Poseł Soulier specjalnie nastawał na fakt, że Polska powinna wiedzieć, iż zbliżenie francusko-niemieckie nie może dokonywać się z jej szkodą. Francja bowiem ma zawsze na uwadze bezpieczeństwo Polski. W zastępstwie ambasadora Chlapowskiego, przemawiał p. Muhlstein, który od kilku tygodni urzęduje w Paryżu jako pierwszy radca ambasady.

Należy zaznaczyć, że przemówienie p. Strasburgera wysłuchano z dużym zainteresowaniem. Położył on słuszny nacisk, iż opinia tutejsza, nie posiadając bezpośrednich, polskich informacji, jest często wprowadzana w błąd. Faktem bowiem jest, że wiadomości o Polsce najczęściej kolportowane są przez Berlin, a czasami przychodzą via Londyn. Pod tym jednak względem należałoby zrobić zarzut nietytu francuskiej opinii, co raczej odnośnym polskim czynnikiem.

I. Briares.

Nowe zwycięstwo młodzieży narodowej

W dniu 31 maja odbyły się na uniwersytecie warszawskim wybory do rady konstytucyjnej, której zadaniem będzie przedyskutowanie i opracowanie wniosków w sprawie ewentualnej zmiany statutu Bratniej Pomocy. Zgłoszono cztery listy. Nr. 1 — lista narodowego komitetu wyborczego. Nr. 2 — Blok socjalistyczno-ludowy. Nr. 3 — Związek polskiej młodzieży demokratycznej (sanacja-lewica). Nr. 4 — Związek polskiej młodzieży „Myśli mocarstwowej” (sanacja — konserwa). Wynik wyborów jest następujący: Głosowało 958 osób. Nr. 1 otrzymał 632 głosy. Nr. 2 — 118 głosów. Nr. 3 — 168. Nr. 4 — 40. Unieważniono 3 głosy. Prawdopodobny podział mandatów jest następujący: Nr. 1 — 24 mandaty. Nr. 2 — 4 mandaty. Nr. 3 — 6 mandatów i Nr. 4 — 1 mandat.

W ten sposób młodzież narodowa w radzie konstytucyjnej rozporządzać

będzie większością 2/3 głosów. Ostatnie wybory położyły kres niezgodnym z prawdą twierdzeniom lewicy akademickiej — jakoby walne zebrania nie przedstawiały istotnego układu sił w Bratniej Pomocy.

Okazało się, że do wyborów pośrednich przystąpiło znacznie mniej akademików, niż przybywało na walne zebrania.

Dzięki powyższemu wynikowi, lewicy został odebrany ostatni argument, wysuwany przeciw obecnemu ustrojowi Bratniej Pomocy uniwersytetu warszawskiego.

Z życia polskiego na Pograniczu

(Od własnego korespondenta).

W Złotowie odbył się uroczysty obchód święta narodowego Konstytucji 3 Maja w niedzielę, dnia 11 maja. Uroczystość tę połączono ze świętym śpiewaczem, urządzonym przez najstarsze na naszych niewyzwolonych kresach Tow. Śpiewu im. Św. Cecylii w Złotowie. Na obchód zaproszono chór „Lutnia” z Chojnic (na Pomorzu), który przybył autobusami w liczbie około 100 osób. Podczas sumy odśpiewał chór Św. Cecylii mszę polską na 4 głosy.

Po przyjęciu oficjalnym gości z Polski przez p. Różyńskiego, kierownika biura Polskich Towarzystw Szkolnych na obwód rejencji pilskiej w Złotowie, odbył się wspólny obiad, do którego zasiadło około 120 osób. Po obiedzie goście z Chojnic zwiedzili miasto m. in. idyllicznie położony zwierzyniec, starą fara złotowską, zbudowaną i wyposażoną przez Andrzeja Karola z Grudny-Grudzińskiego, wojewodę Kaliskiego, a dziedzińca na Złotowie i Krallence, którego portret oraz jego małżonki z Święcickich zdobi wnętrze kościoła, lokale Banku Ludowego i Rolnika, dom polski i budujący się dom szkoły polskiej.

Po południu odbył się w ogrodzie koncert przepłataný popisami śpiewaczkami złotowskiej „Cecylii” i chojnickiej „Lutni” oraz loterią amerykańską i strzelaniem do tarczy. Wieczorem odbył się dalszy ciąg uroczystości w sali. Tu p. Różyński w serdecznych słowach witał jeszcze raz gości przybyłych z bliska i daleka, między którymi zauważono pp.: dra Szwarzenberg Czernego, konsula Rzpl. Polsk. z Piły z gronem urzędników konsulatu, ks. prob. Grochowskiego z Głubczyna, prezesa Tow. Szkoln. Polsk. na obwód pilski, ks. prob. Sobierajczyka z W. Buczka z bratem burmistrzem m. Chojnic i innych. Były poseł na Sejm pruski p. Baczewski wygłosił patriotyczne przemówienie, zachęcając licznie zebraną ludność Ziemi Złotowskiej do wernego wytrwania przy szkole polskiej, a młodzież do wstępowania w szeregi towarzystw młodzieży i zapisania się gremialnie do popołudniowych szkół dokształcających, które w Złotowskim niebawem będą uruchomione. Okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzplitej Polskiej, którzy obecni stojąc podjęli, mówca zakończył swe przemówienie. Członkowie „Lutni” z Chojnic odtańczyli jeszcze w narodowych strojach „Mazura” a członkowie Św. Cecylii w Złotowie również w strojach narodowych „Kraakowiaka”. Żywym obrazem o znaczeniu: „Ojców mowy, ojców wiary, brośmy zgodnie młody, stary”, zakończono oficjalną część uroczystości. Nastrój był bardzo harmonijny. Obszerna sala „Freundschaftsgarten” i ubikacje uboczne nie pomieściły wszystkich rodaków przybyłych na święto 3 Maja z bliższej i dalszej okolicy.

Z miejscowych 3 księży żaden nie przybył na uroczystość, mimo że ks. prob. Gollnicki jest patronem Tow. Śpiewu Św. Cecylii, które urządziło uroczystość. Polacy złotowscy mają żal do swych duszpasterzy, że nie interesują się wcale towarzystwami polskimi zwłaszcza, że rozmaitym Gesellenvereinom i zjazdom młodzieży niemieckiej okazują aż nazbyt życzliwości i czułego serca.

W Pile ograniczono w tym roku obchód 3 Maja do uroczystego wieczerku w salach Konsulatu Polskiego. Po przyjęciu życzeń od licznie zebranej Kolonii polskiej z Piły i najdalszych zakątków okręgu konsularnego, p. Konsul dr. Szwarzenberg Czerny wygłosił dłuższe przemówienie, w którym podkreślił szczególnie rolę, jaką Polska odegrała w swym dziejowym rozwoju, t. j. rolę pokoju. Z uroczystego nabożeństwa zrezygnowano ze względu na wrogie usposobienie miejscowego, bardzo liczego duchowieństwa do Polski i Polaków, a szczególnie z uwagi na incydent, jaki zaszedł w związku z uroczystym nabożeństwem w dniu polskiego święta narodowego w farze pilskiej w roku ubiegłym. (z)

O zwołanie Soboru prawosławnego

Warszawa, 1. 6. (Tel. wł.) Wczoraj w czasie nabożeństwa w cerkwi na Pradze min. Czerwiński wręczył metropolicie Dyonizemu pismo Prezydenta Rzeczypospolitej, wzywające go do zwołania przedseminarowego zebrania duchownych prawosławnych i bogobojnych mężów świeckich, a następnie do zwołania do Warszawy pierwszego Soboru Generalnego autokefalicznego kościoła prawosławnego w Polsce.

Manifestacja przyjaźni francusko-polskiej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryż, w maju.

W salonach pałacu d'Orsay odbył się z okazji pobytu w Paryżu p. Strasburgera, generalnego komisarza Polskiej w Gdańsku, wielki bankiet. Został on zorganizowany przez komitet studjów francusko-polskich, na którego czele stoi p. Barthelemy, członek Instytutu.

W bankiecie wzięło udział szereg osobistości, należących do francuskiego świata politycznego, ekonomicznego i intelektualnego, ministrowie Estonji, Finlandji i Łotwy oraz przedstawiciele ambasady i kolonii polskiej.

W mowie, z jaką pod koniec zebrania wystąpił p. Strasburger, położył on z jednej strony nacisk na konieczność informowania się opinii francuskiej o sprawach „korytarza” bezpośrednio u źródeł polskich, a z drugiej nakreślił w ogólnych zarysach obecny stan stosunków polsko-niemieckich.

Dostęp Polski do morza, powiedział p. Strasburger, jest jej nieodzowny ze względów ekonomicznych, gdyż dzięki niemu posiada ona łączność komunikacyjną nie tylko z jednym krajem, ale wogóle ze „wspólnotą europejską”. P. Strasburger pragnąłby, aby opinia europejska, czer-

Wielkie zwycięstwo obozu narodowego w okręgu gnieźnieńskim

Wyniki szczegółowe

(Dokończenie ze str. 1)

Janowo: 2 — 16; 7 — 16; 18 — 0;	(112); 18 — 190 (216); 24 — 928 (880);
24 — 16; 25 — 64.	25 — 66 (74).
Trzebieśl: 2 — 2; 7 — 0; 18 — 0;	Rogoźno: 2 — 197 (602); 7 — 400
24 — 21; 25 — 37.	(146); 18 — 304 (351); 24 — 966 (877);
Brodowo: 2 — 2; 7 — 98; 18 — 0;	25 — 24 (113).
24 — 42; 25 — 44.	Mur. Goślina: 2 — 87; 7 — 63; 18 —
Zmysłowo: 2 — 21; 7 — 15; 18 — 0;	91; 24 — 372; 25 — 16.
24 — 21; 25 — 17.	Ryczywół: 2 — 20 (124); 24 — 140
Pętkowo: 2 — 41; 7 — 2; 18 — 3;	(67); 25 — 200.
24 — 50; 25 — 5.	Budziszewko: 2 — 6; 7 — 29; 18 —
Koszuty: 2 — 15; 7 — 0; 18 — 0;	117; 24 — 30; 25 — 16.
24 — 46; 25 — 10.	Gościejewo: 2 — 1; 7 — 114; 18 —
Januszewo: 2 — 21; 7 — 83; 18 — 0;	82; 24 — 21; 25 — 27.
24 — 21; 25 — 24.	Parkowo: 2 — 0; 7 — 194; 18 — 0;
Jarosławiec: 2 — 80; 7 — 83; 18 —	24 — 52; 25 — 61.
0; 24 — 21; 25 — 24.	Studziniec: 2 — 0; 7 — 96; 18 —
	20; 24 — 31; 25 — 8.
Powiat wągrowiecki	Słomowo: 2 — 2; 7 — 55; 18 — 8;
Wągrowiec: 2 — 331; 7 — 449; 18	24 — 63; 25 — 11.
— 135; 24 — 1547; 25 — 60.	Thukawy: 2 — 0; 7 — 32; 18 — 65;
Skoki: 2 — 28; 7 — 58; 18 — 81; 24	24 — 23; 25 — 43.
— 428; 25 — 3.	Owczegłowy: 2 — 0; 7 — 15; 18 —
Mieścisko: 2 — 54; 7 — 73; 18 — 47;	36; 24 — 15; 25 — 6.
24 — 247; 25 — 6.	Wiardunki 2 — 8; 7 — 32; 16 — 65;
Gołańcz: 2 — 1; 7 — 36; 18 — 63;	24 — 14; 25 — 5.
24 — 286; 25 — 15.	Owieczki: 2 — 0; 7 — 36; 18 — 41;
Chojno: 2 — 68; 7 — 215; 18 — 5;	24 — 16; 25 — 0.
24 — 131; 25 — 38.	Gorzewko: 2 — 0; 7 — 5; 18 — 24 —
	40; 25 — 21.
Powiat obornicki	Kaziopole: 2 — 0; 7 — 4; 18 — 11;
Oborniki: 2 — 380 (597); 7 — 146	24 — 10; 25 — 53.

Po konferencji Zaleskiego z Briandem

Głosy prasy paryskiej — Informacje „Germanji“

Paryż, 2. 6. (PAT) Prasa w dalszym ciągu komentuje spotkanie Zaleskiego i Brianda. „Le Temps“ zaznacza, że zasługują one na szczególniejszą uwagę wobec pewnych wypadków, które w tych czasach zaszły na terenie międzynarodowym. Współpraca Francji z Polską, będąca jednym z ważniejszych czynników normalnej sytuacji w Europie, nie zawiera w sobie żadnego żądania, skierowanego przeciwko jakemukolwiek innemu państwu, dowodem czego jest fakt, iż dyplomacja francuska nie przedstawiała nigdy interesować się akcją dążącą do uchylenia wszelkich nieporozumień, mogących wytworzyć niezdrową atmosferę we wschodniej Europie.

Radykalny „L'Oeuvre“ oświadcza, że spotkanie Brianda i Zaleskiego nie było dyplomatycznie przygotowane, gdyż przyjacielskie stosunki, łączące obu ministrów, zwalniają ich od zachowania pewnych form protokołarnych, lecz było ono wyjątkowo na czasie po niewłaściwym wystąpieniu nacjonalisty niemieckiego Abta, który, niewiadomo, czy należycie ku temu upozwążony, czy też nie, pozwolił sobie na publiczne zakwestjonowanie w samym Paryżu zasadniczych postulatów traktatu wersalskiego. Po spotkaniu obu ministrów nie został ogłoszony żaden

komunikat, lecz wiadomem jest, że raz jeszcze zacieśnili oni węzły, łączące politykę ich krajów.

Berlin, 1. 6. (PAT.) Korespondent „Germanji“ donosi z Paryża, iż w rozmowach prowadzonych przez min. Zaleskiego z francuskimi mężami stanu poruszana była m. in. sprawa memorjału Brianda. Polska — oświadcza korespondent — przyjmuje bezwzględnie memorjał Brianda w sprawie federacji europejskiej. Widzi ona z interpretacji ustępu II, część 3b możliwość nowych gwarancji granicznych, opartych na związku państw europejskich. Niemcy jednak — pisze w dalszym ciągu korespondent — przedstawiają sobie zupełnie inaczej organiczne zespolenie państw europejskich. Sprawa wchodzi w dziedzinę zagadnień politycznych, których ośrodkiem jest w ostatecznym rezultacie kwestja „korytarza“.

W sprawie wypadku na granicy polsko-niemieckiej, według korespondenta — należy przypuszczać, że uda się to zajęcie włączyć do mechanizmu Ligi Narodów. Rząd francuski wstrzymuje się od zajęcia stanowiska w tym konflikcie niemiecko-polskim, tembardziej iż stan sprawy nie został jeszcze wyjaśniony.

Głównym zadaniem rządu Rzeszy na wschodzie jest popieranie kolonizacji

Referat min. Moldenhauera w Wroclawiu

Berlin, 1. 6. (PAT.) Zjednoczone wschodnio-niemieckie organizacje i związki urządziły we Wroclawiu wielką manifestację na rzecz prowincji wschodnich Rzeszy. Min. finansów Moldenhauer odczytał na zebraniu referat o „programie wschodu“ Rzeszy. Wykonanie programu rolnego, oświadczył m. in. mówca, stanowiącego główną część programu wschodniego, jest naczelnym warunkiem, od którego zależy udzielenie dalszej pomocy prowincjom wschodnim Niemiec. Za główne zadanie tego programu

wschodniego uważa rząd popieranie akcji kolonizacyjnej. W stabilizacji drobnych gospodarstw rolniczych Prus Wschodnich upatruje rząd podstawę, na której ma być oparta przyszła polityka wschodnia Rzeszy. Poparcie drobnej własności ziemskiej oddziało również korzystnie na wielką własność ziemską i rozwój gospodarczy w prowincjach wschodnich. Program wschodni obok akcji kolonizacyjnej i kredytowej przewiduje m. in. również zarządzania na polu kulturalnym.

O połączenie Austrii z Węgrami?

Wiedeń, 1. 6. (PAT.) Socjalistyczna „Arbeiter Zeitung“ twierdzi, że legitymiści węgierscy zamierzają proklamować w listopadzie kandydaturę Ottona Habsburga na tron węgierski.

Dziennik twierdzi, że między planami legitymistów węgierskich a ruchem Heimwehry w Austrii istnieje ścisły związek. Planom połączenia Węgier i Austrii pod berłem Habsburgów, do czego dąży rzekomo ks. Sei-

pel, stoi na przeszkodzie silnie rozwinięty w Austrii ruch robotniczy. Z tego też powodu ks. Seipel popiera Heimwehrę, gdyż po zgnięciu ruchu robotniczego w Austrii dałoby się przeprowadzić połączenie Węgier i Austrii pod berłem Habsburgów. Część przywódców Heimwehry spodziewa się nadto, że zwycięstwo faszystów w Austrii da sygnał do rewolucji nacjonalistycznej w Niemczech.

Wybory do Rady miejskiej w Lesznie

Leszno, 2 czerwca.

Wynik wczorajszych wyborów do rady miejskiej jest następujący: lista 1. Zjednoczenie Narodowe Gospodarcze (Stron. Nar., Ch. D. i N. P. R.) — 11 mandatów; lista 2. właściciele nieruchomości — 2 mandaty; lista 3. Niemców — 3 mandaty; lista 6. B. B. — 5 mandatów; lista 7. lokatorzy — 3 mandaty.

Komunikacja lotnicza Gdańsk — Bu- reszt

Warszawa, 2. 6. (PAT) W cywilnym porcie odbyło się uroczyste otwarcie komunikacji lotniczej pasażerskiej na szlaku Gdańsk — Warszawa — Lwów — Bukareszt. Na uroczystość przybyli m. in. ministrowie Kühn i Kwiatkowski, oraz poseł królestwa Rumunii p. Cretzeanu. Przed dworcem lotniczym ustawiono 3 samoloty „Fokery“ trzysilnikowe, przeznaczone do utrzymywania komunikacji lotniczej. Przemawiali: min. Kühn i poseł rumuński. Po przemówieniach 8 pasażerów pierwszego samolotu na trasie Warszawa — Bukareszt zajęło miejsca w kabinie. Samolot lądował po drodze we Lwowie.

Zjazd burmistrzów Pomorza

Gdynia, 1. 6. (PAT.) Wczoraj o g. 11 rano prez. Grudziądza p. Włodek otworzył w sali rady m. obrady zjazdu koła miast pomorskich, na który przybyło około 20 burmistrzów oraz przedstawiciele instytucji samorządowych z Warszawy i Poznania.

Nagroda dla prof. Zielińskiego

Warszawa, 1. 6. (PAT.) Min. Oświaty z okazji jubileuszu 50-lecia pracy naukowej prof. dr. Tadeusza Zielińskiego nadało jubilatowi za pracę naukową nagrodę ministerstwa w najwyższym wymiarze 10 000 zł.

Przeciw gwałtom litewskim

Wilno, 2. 6. (PAT.) Wileńska młodzież akademicka protestowała przeciw antypolskim ekscesom w Kownie. Uchwalono rezolucję, w której młodzież apeluje do rządu Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie zdecydowanych kroków, celem obrony polskiego dorobku kulturalnego na Litwie oraz mienia i życia tamtejszej ludności polskiej.

Przesadny alarm

Berlin, 1. 6. (Tel. wł.) „Deutsche Allg. Ztg.“ w depeszy z Gdańska, opatrzonej alarmującym tytułem „Incident graniczny gdańsko-polski“, donosi o rzekome nowem zajściu granicznym, które wydarzyć się miało na granicy pol.-gdańskiej. Kup. gdański Hellmuth Schneider w czasie przechadzki z żoną w okolicy Gdańska, przekroczył miał z braku orientacji granicę w pobliżu Goldkrug-Oliwa, i aresztowany został przez polską policję graniczną. Oboje zostali aresztowani, mimo, że oddalili się tylko o kilka kroków poza granicę Gdańska. Policja polska odprowadziła aresztowanych najpierw do posterunku granicznego, skąd następnego dnia przewiezieni zostali do odległego o kilka godzin więzienia w Kartuzach.

Dziennik domaga się niezwłoczne-go wypuszczenia ich na wolność, podkreślając, że wykazali się oni dowodami osobistymi i że tylko przypadkiem przekroczyli granicę. W każdym razie oświadcza „D. Allg. Ztg.“ — odnosi się wrażliwie, że ten rygorystyczny postępek polski ma charakter ostrej sztykany przeciw W. M. Gdańskowi i nawet odnosi się wrażliwie, jak-gdyby był on rewanżem za ostatni incydent graniczny w Opaleniu. „D. Allg. Ztg.“, powołując się na pogłoski, krążące w Gdańsku, twierdzi, że rząd gdański podjął kroki u rządu polskiego celem wyjaśnienia tego wypadku.

Samobójstwo na cmentarzu

Stanisławów, 1. 6. (PAT.) W d. 30 ub. m. na cmentarzu wojskowym w Stanisławowie odebrał sobie życie przez poderżnięcie gardła brzytwą radca sądu okręgowego Oleksa Tkaczuk. Przy denacjce znaleziono kartkę, w której prosi o pochowanie go na tem miejscu, na którym popełnił samobójstwo.

Zbrodniarz z Düsseldorfu

Berlin, 2. 6. (Tel. wł.) W sobotę w prezydjum policji w Düsseldorfie odbyła się konferencja dla prasy. Z dotychczasowego śledztwa wynika, że Kürten dokonał napewno 9 morderstw

i 15 kradzieży. Kürten każdy wypadek opowiada bardzo dokładnie, nie-rzaz wprost dyktuje maszynistce, przy-czem przytacza także takie morder-stwa, o których dotychczas nic nie-wiedzianno. K. opowiada również o za-mierzonych morderstwach, których miał dokonać w czerwcu. Po tych zbrodniach miał zamiar, obciążwszy się ciężkimi kamieniami — utopić się w jeziorze, tak, aby ciało jego nie-wypłynęło i wszelki ślad po nim na zaw-sze zagał.

Katastrofa kolejowa

Montereau, 1. 6. (PAT.) Wczo-raj o godz. 22,10 pociąg pospieszny Pa-ryż-Marsylja wykołosił się w odległo-ści 100 mtr. od stacji Montereau. Czte-ry pierwsze wagony wyskoczyły z szyn. Dwa wagony zostały całkowi-cie rozbite. Z pierwszego wagonu wy-dobyto 7 zabitych i kilkunastu rannych. Prócz tego jeszcze jeden zabity znajduje się dotychczas w toalecie wa-gonu. Stan dwóch rannych jest nie-mal beznadziejny. Katastrofa spowo-dowana została przez stojący na szy-nach mały wagonik, używany przy na-prawie toru.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.88 3/4 zł, w Gdańsku na Warszawę 8.88 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płaci dziś za 100 mkn. w dewizach 212,84 do 212,64 zł, gotówką 212,44 zł; za 100 guld. gd. w dewizach 173,38 do 172,70 zł, gotówką 173,04 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 2 czerwca 1930 r.

Dzisiejsze zebranie giełdowe miało tendencję utrzymaną. Kursy wykazały drobne uchylecia przy dostatecznej podaży.

Z papierów procentowych nieco wyżej notowała 5 proc. pożyczka konwersyjna, za którą płacono 54 1/4 proc. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. wzmocniły się nieco 8 proc. listy dolarowe i notowały 96 proc. w oddaniu, również oddawano 4 proc. listy zastawne konwertowane, które się znów osłabiły i notowały 44 proc., w końcu poszukiwano 6 proc. listy żytnie po 18,50 przy słabej podaży.

Z akcji bankowych, wzgl. przemysłowych płacono za Bank Polski 168, natomiast oddawano Cegielskiego po 50 i Herzfeldy po 33.

Cedula urzędowa z dnia 2 czerwca 1930 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% pożyczka konwersyjna 54 1/4 P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 96 O.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 44 O.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 18 1/2 P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 168 P.

Akcje przemysłowe:

Cegielski H. I em. zł 50 O.
Herzfeld-Viktorius I—II em. zł 33 O.
Tendencja: Utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 2. 6. 1930.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg:

Standardy: a) żyta 696 gr. (118,5 f. w. h.); b) pszenicy 753 gr. (128,0 f. w. h.); c) jęczmienia 673 gr. (114,1 f. w. h.); d) owsa 480,5 gr. (80,1 f. w. h.).

„Ceny orientacyjne“

parytet Poznań

Zyto	15,00— 15,50
Usposobienie słabe.	
Pszenica	39,50— 40,50
Usposobienie słabe.	
Jęczmień przemysłowy	20,00— 21,00
Jęczmień browarowy	22,00— 24,00
Usposobienie słabe.	
Owies	16,50— 17,50
Usposobienie stałe.	
Mąka żytnia wł. work. we-	
dług urzędowo ustalonego	
typu (70%)	26,75
Usposobienie słabe.	
Mąka pszeniana 65% wł. work.	60,00— 64,00
Usposobienie słabe.	
Otręby żytnie	09,75— 10,75
Otręby pszenne	12,50— 13,50
Groch polny	26,00— 29,00
Groch Victoria	30,00— 33,00
Groch Folgera	26,00— 29,00
Ogólne usposobienie słabe.	

Owies jednolity biały ponad notowanie. Sytuacja na rynku zbożowym naogół bez zmiany.

Z powodu dzisiejszej buży południowej notowania giełd berlińskiej i warszawskiej dziś nie nadeszły.

Bezczelna propaganda przeciw Polsce

„Tribuna“ potępia wysuwanie pomysłu sojuszu włosko-niemieckiego przeciw Francji

Rzym, 31. 5. (PAT.) „Tribuna“ w artykule wstępnym p. t. „Ambasador ludów“ występuje przeciw metodom demokracji francuskiej, która dążąc do porozumienia francusko-niemieckiego zaprosiła do Paryża wodza „Zakonów Młodoniemieckiego“ Augusta Abła, oddając mu niezwykle honory. W czasie pobytu w Paryżu Abel oświadczył, że Niemcy przyjmą projekt Brianda pod skromnymi — jak ironizuje „Tribuna“ — warunkami, mianowicie wyrzeczenia się przez Polskę „korytarza“ i wcielenia Gdańska do Niemiec, słowem — rewizji traktatu wersalskiego.

Gdyby to nie zostało przyjęte, Niemcom wypadnie przejść od programu pokojowego do programu wojennego i w tym celu zawrzeć sojusz z Włochami, które — jak twierdzi Abel — wielokrotnie już Niemcom sojusz zaofiarowywały. „Tribuna“, komentując oświadczenia Abła stwierdza, że głupstwem jest mówienie o Włochach, ofiarowujących sojusz Niemcom lub komukolwiek przeciw stronie trzeciej. Mimo to należy być wdzięcznym Abłowi za szczerość wykazującą, jak daleki jest naród niemiecki od prawdziwych ideałów pokojowych.

Ku czci bł. Jana Bosko

Niedzielne nabożeństwo — Procesja — Akademia

Dalszy ciąg uroczystości sprawowania relikwii błog. ks. Jana Bosko, rozpoczął się w niedzielę o godz. 10-ej rano sumą pontyfikalną w Farze, którą wobec niezliczonych tłumów wiernych, odprawił w asyście licznych duchowieństwa J. E. ks. Prymasa Hlond. Kazanie wygłosił ks. Cieszyński.

Po nabożeństwie wyruszyła z Fary wielka procesja, kierując się do kościoła księży Salezjanów, gdzie miały spocząć na zawsze relikwie błogosławionego. Po przez oświetlenie ubrane ulice tysiączne rzesze wiernych raz szły w głębokim milczeniu, to znowu z radosną pieśnią na ustach. Przedpółnociowe uroczystości zakończyły się odprawianiem krótkich modłów w kościele Salezjanów.

Naznaczona na godz. 18-ą wielka akademja ku czci błogosławionego, skończyła do Auli uniwersyteckiej dawno nie widziane tłumy publiczności. Parter i balkony były zajęte do ostatniego miejsca. W pierwszych rzędach zajęli swe miejsca przedstawiciele władz wojewódzkich, miejskich, wojskowych oraz organizacji społecznych. Na tle organów, w otoczeniu bogatej zieleni, promieniał obraz błogosławionego ks. Jana Bosko. Na salę wszedł w asyście licznych duchowieństwa J. E. ks. kardynał Hlond, witany huraganami oklasków. Przystąpiono do inauguracji akademji. Prof. Pawlak odegrał na organach przepiękną „Introduction“ i „Allo risoluto“ A. Guilmont'a. Bardzo piękną inwokacja ku czci błogosławionego wygłoszona przez Stanisława Jarczykiewicza, ucznia III kl. gimn. kol. Sal. w Aleksandrowie, wywarła na zgromadzonych silne wrażenie.

Następnie wszedł na mównicę J. E. ks. kardynał Hlond, dając krótki rzut oka na wybitną działalność błogosławionego Jana Bosko. Dostojny mówca zakończył swe przemówienie temi słowami.

Zjazd

Zw. Kobiet Pracujących

Kardynał Prymas błogosławi zjazdowi

Wczoraj obradował w Poznaniu zjazd delegowanych Stowarzyszeń Zw. Kobiet Pracujących. Na intencje zjazdu o godz. 9 odbyło się nabożeństwo w kolegiacie farniej, które odprawił prezes zarządu Związku ks. infułat Adamski. Po nabożeństwie odbył się pochód ulicami miasta do sali obrad w Domu Rzemieślniczym.

W sali Domu Rzemieślniczego zajął obrady przy bardzo licznej udziale delegowanych i gości prezes Związku ks. infułat Adamski przemówieniem powitalnym. Mówca podkreślił zasadnicze cechy programowe Związku i dokonał otwarcia obrad 24 z kolei zjazdu. Jako sekretarki powołano pp. Baumową z Bydgoszczy i Durską z Inowrocławia. Nastąpiło składanie życzeń. W im. Zjednoczenia Kat. Zw. Polek przemawiała p. Z. Rzepecka, w im. Zjednoczenia Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej ks. dyr. Marcinkowski, imieniem Ziemiarek Wielkopolskich i Stowarzyszeń Włościanek p. Zakrzewska, imieniem Narodowej Organizacji Kobiet p. Wolska i ks. red. Forecki w im. redakcji „Przewodnika Katolickiego“.

Sekretarz Zarządu Związku ks. dyr. Marlewski odczytał szereg telegramów od bratnich organizacji i stowarzyszeń. M. in. nadesłali życzenia zarząd Związku Towarzystw Robotników Polsko-Katolickich, zarząd główny Towarzystwa Czytelnicy Ludowych, przewodnicząca Narodowej Organizacji Kobiet

Helena Grossmanówna i Katolicki Zw. Abstynentów. Ks. infułat Adamski wskazał na wyłom, jaki powstał w organizacji w r. sprawozdawczym przez śmierć licznych członków, zmarli m. in. gorliwi protektorzy i patronowie towarzyszeń śp. ks. proboszcz Stankowski z Krotoszyna i śp. ks. dziekan Maciaszek z Bukowca. Pamięć zmarłych uczczono powstaniem z miejsc i krótką modlitwą za spokój ich duszy.

Wyczerpujące sprawozdanie z działalności Kobiet pracujących przedłożył sekretarz generalny ks. dyr. Marlewski. Istnieją 72 stowarzyszenia. Członków liczy Związek 7514. Najliczniejszym jest stowarzyszenie w Ostrowie z liczbą 800 członków, a za nim krocy jako następne „Jedność“ w Inowrocławiu. „Gazetę dla Kobiet“ abonuje 6 600 członkiń. Zdaniem sprawozdawcy Związek Kobiet Pracujących przeżywa okres trudny o charakterze przejściowym. O kursach gospodarstwa domowego i innych urzędzeniach stowarzyszeń referowała p. Kalksteinówna, o kuchni zdrowia i szkole zawodowej i gospodarczej wygłosiła referat dyrektorka Szkoły Zawodowej Gospodarczej p. Sadowska. Sprawozdanie z czynności stacji opieki nad matką i dzieckiem, wygłosiła higienistka stacji p. M. Linkowa. Referat imieniem komisji rewizyjnej przedłożyła p. Lehnertówna.

Podczas obrad przybył na salę witany żywiołowymi oklaskami Ks. Kardynał - Prymas. Powitała go prosiąc o błogosławieństwo, wiceprzewodnicząca Związku p. Zofja Starkowa. W serdecznych słowach przemówił ks. Kardynał Prymas do kobiet polskich i ka-

Młódzież Wszechpolska

urządza dzisiaj o godz. 20 w lokalu przy ul. św. Marcin 65 (podwórze, prawo, I. p.)

zebranie sekcji ideowo-programowej

z referatem p. red. Jerzego Drobnika n. t. „Społeczeństwo Niemiec powojennych“. Goście mile widziani.

tolickich, nawołując je, by niosły apostolstwo świeckie i przeciwstawiały się mężnie niewolnictwu nowoczesnych, rzekomo postępowych prądów. Życząc pomyslnych obrad i owocnej pracy w roku jubileuszowym udzielił ks. kardynał arcybiskupa biskupstwo, poczem opuścił wśród burzy oklasków salę zabrań.

Milem urozmaicheniem był występ chóru dziewcząt II żeńskiej szkoły działowej pod kierunkiem prof. Weymana i występ p. Kajetana Kopczyńskiego, który nagradzany burzliwymi oklaskami, odśpiewał kilka utworów przy akompaniamencie fortepianowym p. prof. Sauera.

Nad sprawozdaniami wyłoniła się ożywiająca dyskusja. Radna Narodowego Koła Gospodarczego p. Anna Smoczyńska podkreśliła znaczenie reprezentacji kobiet w radzie miejskiej. Ujawniło się to wymownie podczas dyskusji budżetowej, kiedy to z trudnością i jedynie tylko dzięki reprezentacji kobiet uzyskać było można subwencję dla tak potrzebnej i pożytecznej instytucji, jak poradnia dla matek. — Mimo że pozycja ta w porównaniu do innych cyfr była niewielka, to jednak zacerpili ją socjaliści. Rzecz ta warta szczególniejszej pamięci. Z uznaniem o tych staraniach wyraziła się p. Piosicka z Leszna, podkreślając zarazem, że kobieta polska i katolicka powinna sobie szczególnie ten dobrze spamiętać i nigdy w wyborach nie oddawać głosu na socjalistę.

Dalsza dyskusja dotyczyła „Gazety dla Kobiet“ i innych spraw wewnętrznych zarządu. Przyjęto też wnioski i rezolucje a po referatach przewodniczącej Zjednoczenia Kat. Zw. Polek p. Zofji Rzepeckiej na temat: „Kobieta katolicka jako patriotka i obywatelka“ i ks. prof. Krawczyka na temat: „Zagadnienie współczesnej pracy w naszych organizacjach kobiecych“, wyczerpano porządek obrad i zamknięto posiedzenie. (k)

Przed wystawą M. W. K. T.

Telefony biur M. W. K. T.

Wobec stałych zapytań osób, zainteresowanych M. W. K. T., podajemy niżej spis telefonów Wystawy:

Sekretariat — Informacja 71-50, Kancelarja 71-54, Wydz. Handlowy 71-34, Wydz. Turystyki 71-34, Wydz. Zagraniczny 71-38, Wydz. Przyjęć 71-38 Wydz. Propagandy 71-60, Wydz. Ogólno-Administracyjny 71-35, Wydz. Administracji Terenów — 73-66, Wydz. Przedsięwzięci 71-35, Wydz. Finansowy 71-45, Dyrektor Naczelny 71-52, Dyrektor Handlowy 71-58, Dyr. Administracyjny i Finansowy 71-59, Komisarz Rządu dla M. W. K. T. 71-66.

Informacje dla osób, interesujących się M. W. K. T.

W połowie lipca br. przybędzie do Wiednia grupa egipskich przemysłowców, kupców i innych wybitnych osobistości w liczbie około 60 osób, które zabawią w Wiedniu parę dni, a następnie wyruszą do Poznania, celem zwiedzenia M. W. K. T.

Izba Handlowa egipsko - polska w Kairze zwróciła się do dyrekcji M. W. K. T. z prośbą udzielenia im wszelkich zniżek, zarezerwowania dla nich pokojów w hotelach, zamówienia autobusów itp.

Ministerstwo skarbu zgodziło się na odprawę warunkową eksponatów zagranicznych, nadsyłanych na Międzynarodową Wystawę Komunikacji i Turystyki w Poznaniu. Wszelkie tedy eksponaty zagraniczne, nadsyłane na M. W. K. T. będą clone warunkowo w urzędzie celnym w Poznaniu z tem, że w 3 miesiące po ukończeniu wystawy muszą być wywiezione poza granice Rzeczypospolitej Polskiej. O ile zostałyby sprzedane, wówczas należność celna za nie musi być zapłacona gotówką. Towary, objęte zakazami przywozu, nie będą mogły być wydawane do wolnego obrotu bez zaświadczeń na prawo przywozu. Zaświadczenia powyższe wydawać będzie w Poznaniu delegat ministerstwa przemysłu i handlu.

Według ostatnio odebranych wiadomości, także i Lotwa przyznała pewne zniżki kolejowe wystawcom, oraz osobom, wyruszającym do Poznania dla zwiedzenia Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki, a mianowicie: eksponaty wystawowe w drodze powrotnej będą przewożone przez Lotwę ze zniżką 25 proc., zaś osobom wyruszającym na wystawę a podróżującym grupami, składającymi się co najmniej z 25 osób, będzie przysługiwała w klasie III-giej zniżka 25-procentowa.

Estonja przyznała osobom udającym się do Poznania na M. W. K. T. (czy to w charakterze wystawców, czy też zwiedzających) zniżkę 50-procentową w drodze powrotnej. Co się zaś tyczy eksponatów przesyłanych z Estonji powrót ich z wystawy do Estonji jest bezpłatny.

Wiadomo już, że cena biletów wstępu na M. W. K. T. będzie nader niska (bilety wstępu jednorazowego — 2 zł., bilety abonamentowe na cały okres trwania wystawy — 10 — zł.)

Obecnie ustalono poza tem cenę jednorazowych biletów zniżkowych dla szeregowych W. P. i młodzieży szkolnej w wysokości 1 złotego.

Nowe ulgi dla zwiedzających M. W. K. T.

Ministerstwo Komunikacji wyraziło zgodę na udzielanie przez Polskie Linje Lotnicze „Lot“ w czasie trwania Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki zniżek na przeloty samolotami „Lotu“, jednak z zastrzeżeniem wykupywania biletów powrotnych.

W myśl powyższego prawo uzyskania 50 proc. zniżki (na drogę powrotną z M. W. K. T.) będzie miała każda osoba która: 1) wykupi pełnopłatny bilet na podróż samolotem do Poznania, na dowód czego okaże w biurze sprzedaży biletów „Lotu“ w Poznaniu okładkę biletu; 2) okaże w biurze sprzedaży biletów „Lotu“ w Poznaniu dowód, iż przybyła do Poznania z okazji M. W. K. T. Za dowód dostateczny uważane będzie nie tylko okazanie legitymacji, stwierdzającej udział w M. W. K. T., ale nawet zużyty bilet wstępu na tę Wystawę. Zniżki te nie będą przysługiwały osobom, które już korzystały ze zniżek z jakiegobądź innego tytułu (urzednicy państwowi, członkowie L. O. P. P. itp.)

Ceny pokojów dla gości przyjeżdżających w mieszkaniach prywatnych ustalono jak następuje: pokój I klasy o 1 łóżku — 8 zł., (o 2-ch łózkach 12 zł.), pokój II klasy o 1 łóżku — 6 zł., (o 2-ch łózkach 9 zł.), pokój III klasy o 1 łóżku 4 zł., (o 2-ch łózkach 6 zł.) za dobę. Biuro Kwaterunkowe M. W. K. T. ul. Marszałka Focha 18 II p. pokój 24. —

Ceny kwater zbiorowych (dla uczestników wycieczek) nie zostały dotychczas ustalone, lecz nastąpi to w dniach najbliższych.

Zebranie Koła Ulepszenia metod pracy domowej odbędzie się w wtorek dnia 3-go czerwca o godz. 17.30 w Gazowni miejskiej, Grobla 15. Zebranie to będzie poświęcone sprawie należytego wyzyskania wakacji dla wzmocnienia sił i zdrowia dzieci. — Wobec szerszących się w zastraszający sposób wśród powojennego pokolenia dzieci zachorzeń gruźliczo limfatycznych, anemii itp. sprawa opieki nad zdrowiem dziecka staje się bardzo aktualną i palącą, i powinna wzbudzić zainteresowanie ogółu matek i całego społeczeństwa.

Niech więc największa ilość osób skorzysta z możliwości rozszerzenia wiadomości swoich w tej tak ważnej dziedzinie pracy kobiecej.

O godz. 18 będzie omawiał wyżej wymieniony temat p. prof. Jonscher.

O godz. 19 p. pułk. Sikorski współpracownik uniwersyteckiego Instytutu Wychowania Fizycznego odbędzie pogawędkę na temat „Jak czuwać nad wyrobieniem sił i zręczności dziecka.“

Dla członkiń koła ulepszenia metod pracy domowej i Tow. Ziemiarek wstęp bezpłatny. Dla osób z poza Koła 50 groszy. Teresa Skórzewska.

KTO KUPIJE TOWARY ZAGRANICZNE, ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM POLSKIMI!

DZIAŁ GOSPODARCZY

Inowrocław bez soli kąpielowej!

Nowy dowód sprawności gospodarki etatystycznej

Wychodzący w Inowrocławiu „Dz. Kujawski” przynosi taką oto wiadomość wymownie charakteryzującą dzienne drogi, po jakich kroczy gospodarka państwowa mieszająca się do nie-swoich spraw.

Państwowe saliny inowrocławskie produkują obok innych gatunków również duże ilości soli kąpielowej. Nie-stety wytworzył się taki stan, że o tę sól jest trudno nie tylko w całej b. dzielnicy pruskiej, ale nawet w samym Inowrocławiu. Całą bowiem produkcję soli kąpielowej salin inowrocławskich zakupiła pewna firma warszawska p. n. „Real”, zapewniając sobie za zgodą min. przemysłu i handlu w ten sposób monopol na ten artykuł. Bezpośrednio z salin aptekarze i drogerzyści inowrocławscy otrzymują sól kąpielową w ilości minimalnej i są zmuszeni pokrywać ogromną większość swego zapotrzebowania po cenach o 100 proc. wyższych i przy uciążliwych warunkach dostawy w firmie „Real” w Warszawie. Wszelkie starania o zmianę tego stanu rzeczy przedsiębrane m. in. za pośrednictwem bydgoskiej Izby przem. - handlowej pozostały bezskuteczne.

Oświetlając tę skandaliczną sprawę, słusznie pisze „Dziennik Kujawski”:

„Sól inowrocławską należy oddać przynajmniej w b. dzielnicy pruskiej do wolnego obrotu, t. zn. powinna salina inowrocławska dostarczać towar po cenie 16,50 nie tylko drogerzystom inowrocławskim, ale i wszystkim hurtownikom b. dzielnicy pruskiej. Poza-tem należy się domagać stanowczo, aby w pierwszej linii było zaspokojone zapotrzebowanie b. dzielnicy pruskiej, a dopiero, co zbywałoby, powinna otrzymywać do dalszej sprzedaży f-a Real w Warszawie.

Wskutek fatalnej metody sprzedaży soli kąpielowej, hurtownicy są zmuszeni wobec wielkiego zapotrzebowania szczególnie ze strony kas chorych, aptek i t. d. sprowadzać sól zagraniczną ze Strassfurtu, aby móc zaspokoić żądania klientów. Jeśli się zważy, jakie ilości soli posiadamy w Polsce, jest to rzecz skandaliczna, aby przez nieudolną gospodarkę i faworyzizm doprowadzić do podobnych absurdów.

Zapytujemy min. przemysłu i handlu oraz min. skarbu 1) czy zechce uwzględnić słuszne memorjały i dezyderaty w sprawie zmiany metody sprzedaży soli kąpielowej, 2) kto ukrywa się za tajemniczym szydem firmy „Real” w Warszawie, tak faworyzowanej w zakupie soli kąpielowej z saliny inowrocławskiej. Prawo pierwszeństwa ma chyba społeczeństwo miejscowe, które świadome słuszności sprawy nie pozwoli upośledzać się stale i na każdym kroku”.

Sprawa powyższa wymaga rychłego wyjaśnienia i uzdrowienia stosunków.

Krótkie informacje gospodarcze

— W związku z momentami sezonowymi oraz z zastojem gospodarczym, P. K. P. dysponuje obecnie bardzo znaczną rezerwą wolnych wagonów, która wynosi 52 000 sztuk.

— Ministerjum skarbu przyznało ulgi w podatku przemysłowym od obrotu dla handlu odpadkami metalu pólzslachetnych jak cynk, cyna, ołów, aluminium itd.

— W kwietniu eksportowano z Polski jedwabiu sztucznego z polskich zakładów fabrycznych za 1 615 000 zł. W poprzednim miesiącu za 1 061 000 zł.

— Radiolatarnie dla wybrzeża polskiego montowane są z krajowych materiałów w Państwowych Zakładach Inżynieryjnych w Warszawie. Jedna z nich stanie w porcie gdyńskim, a druga koło latarni w Rozewiu.

— W Warszawie odbył się w tych dniach zjazd eksporterów jaj z b. Kongresówki i Kresów wschodnich. Omawiano sprawę nowelizacji ustawy standaryzacyjnej.

— Eksport bekonów węgierskich ma być oddany w formie monopolu pewnej firmie niemieckiej. Twierdzą, że ma być to firma Hermanna Anstachera.

— Francuska partja akcyj banku płat międzynarodowych została pokryta przez subsydyjontów 158-krotnie.

— Na rynku angielskim w dalszym ciągu utrzymuje się pokaźna zniżka cen. Szczególnie ucierpiały w cenie bekony irlandzkie, które potaniały o 16 proc.

Ruch budowlany a ubezpieczenia

Podany poprzednio projekt ubezpieczeń życiowych z wypłatą w mieszkaniach (nr. 227 z dn. 17 maja rb.), wymaga rozwinięcia i uzasadnienia, ujętego w cyfry. Przedewszystkiem ważne jest, w jakim stopniu ta procedura obciąża kieszeń płatnika, a powtóre, jaką to przedstawia kalkulację dla Towarzystw ubezpieczeń.

Za podstawę musimy wziąć przeciętny wiek ubezpieczających się, wahający się w Polsce między 35-tym a 40-tym rokiem życia. Przy średniej, liczącej 37 lat, przyjmując okres ubezpieczenia na lat 20, a kapitał 20 tysięcy złotych, otrzymamy roczną składkę 936 złotych. Doliczając do tego 6 proc. rocznie za rozłożenie składki na raty miesięczne, uzyskamy miesięczną składkę 82 złote 68 groszy. Biorąc pod uwagę opłaty stempłowe i różnorodność taryf, należy przyjąć miesięczną wpłatę w wysokości 85 złotych.

Tyle miesięcznie, to znaczy 1.020 zł rocznie płacić musi ubezpieczony. Po pięciu latach zebrany kapitał przedstawia 25 do 33½ proc. funduszu niezbędnego na budowę, co już niedalekie jest ogólnemu optimum zaangażowanych w budowie funduszy własnych (37 proc.). Z chwilą powstania tą drogą funduszy własnych, można używać kredyty publiczne, które będą miały się na czemś oprócz 40 proc. kredytów rządowych i 23 proc. kredytów prywatnych łącznie z funduszami własnymi dają 90 proc. wartości budowli. Tem samem rola towarzystwa ubezpieczeń ogranicza się do roli instygatora, przeznaczającego na zapoczątkowanie robót budowlanych 10 proc. ich wartości.

Przechodząc do drugiego zagadnienia, do rentowności dla towarzystw ubezpieczeniowych, trzeba podkreślić, że w stawce już kryje się rezerwa ryzyka i zysk dla towarzystwa. Ale aby ryzyko to zmniejszyć, a zysk, a tem samem gwarancję powiększyć, śmiało można dodać 50 proc. istniejącej stawki. Tem samem płacona suma, równająca się w danych warunkach 130 zł, przedstawiałaby w rzeczywistości zapłatę za komorne za 3 do 4 pokoi.

Rentowność więc dla towarzystwa ubezpieczeń byłaby w zupełności zagwarantowana. Co więcej, odpadałby obowiązek natychmiastowej wypłaty w razie przedczesnej śmierci ubezpieczonego, bo chociaż tytuł własności w hipotece musiałby być momentalnie uregulowany, to spłata kredytów rządowych i prywatnych będzie mogła być

przewodzona przez towarzystwo nadal według planu.

Zachodzi więc przy tej procedurze korelacja interesów towarzystw ubezpieczeniowych i ubezpieczonych. Jeżeli co przedstawia najpoważniejszy szkopol, to uzyskanie globalnych kredytów budowlanych, realizowanych w miarę napływających zgłoszeń. Należy jednak zdać sobie sprawę że kredyty mogą postępować w ślad za inicjatywą prywatną, a nigdy jej poprzedzać. Stale przesuwanie ciężaru budownictwa na barki rządowe prowadzi szybkim tempem do etatyzacji budownictwa, a tem samem do jego mumifikacji.

Sprawy trudności określenia wartości budowli łącznie z ziemią w zależności od lokalnych warunków poszczególnej miejscowości, stanowią zasadniczą kwestję, której rozwiązanie może dopiero postawić to zagadnienie na płaszczyźnie realnej. Trzeba w tym celu sięgać do nowych wynalazków, mających zastosowanie w budownictwie. Czytaliśmy niedawno na tem miejscu opis nowego materiału budowlanego „Statytu”, redukującego koszty budowy od 15 — 20 tysięcy złotych. Budowa willi kilkupokojowej rozwiązuje kwestję hipoteczną; pozostaje więc tylko kwestja wartości ziemi.

Jak podkreślono wyżej, projekt przewiduje pięć lat na utworzenie funduszy własnych. Ale dotyczy to ubezpieczeń przyszłych, natomiast wiele jest ubezpieczeń już od szeregu lat płaconych, z których zebrane rezerwy można rzucić na rynek natychmiast. Wobec podwyższenia stawki, można to uczynić z rezerwami nawet starszych ubezpieczonych, gdyż podwyżka dla 55 letnich wynosi w tych warunkach 17% proc., co przesuwaa ryzyko na korzyść towarzystwa o kilka lat naprzód.

Przyjmując ilości ubezpieczeń od 20 tysięcy złotych wżwż na 50 proc. wartości, otrzymamy globalną sumę około 400 milionów złotych rezerw i 11 milj. (po potrąceniu reasururacji) rocznych wpływów do natychmiastowej realizacji. Ale większą korzyść będą przedstawiać ubezpieczenia nowe, które skierują w stronę budownictwa a zarazem realnej oszczędności chowane dotychczas w ukryciu kapitały.

Choć wiadomo jest, że każdy nowy projekt spotyka się zazwyczaj z ostrą i bezwzględną krytyką, naszym zdaniem gra warta jest świecy, aby się nią bliżej zainteresować.

Tadeusz Kozłowski.

Przerwanie austrj.-polskich rokowań ubezpieczeniowych

Niedawno na tem miejscu wyraziliśmy szereg zastrzeżeń i obaw w związku z toczonymi pertraktacjami w Wiedniu między przedstawicielami polskiego i austrjackiego urzędu nadzoru nad prywatnymi towarzystwami ubezpieczeń. Austrjacka strona, która pertraktację tę forsowała, pod piąszczykiem rokowań o waloryzację pragnęła przemycić uzyskanie koncepcji od rządu polskiego na działalność austrjackich towarzystw ubezpieczeń w Polsce.

Ja się obecnie dowiadujemy, rokowania te początkowo szły dosyć gładko, lecz w końcu się załamały, gdyż stanowisko naszych delegatów było odporne na żądania strony austrjackiej, która wysuwała iunctim między waloryzacją ubezpieczeń i koncesją na działalność w Polsce. W końcu delegacja nasza, powołując się na brak pełnomocnictw, wyjechała z Wiednia. Podobno rokowania w tej sprawie mają być wznowione w sierpniu r. b. w Warszawie.

Wiadomość tę przyjąć należy z wielką ulgą, gdyż istniała słuszna obawa, że drogą różnych zabiegów austrjackie towarzystwa ubezpieczeń wreszcie otrzymają koncesję do eksploataowania naszego rynku ubezpieczeniowego. Swego czasu nieopatrznie udzieliliśmy koncesji dwóm włoskim towarzystwom po przeprowadzeniu również tego samego rodzaju pertraktacji, gdzie wywarło na nas nacisk owymi względami waloryzacyjnymi, które w praktyce nie przyniosły krajowi wielkiego pożytku, natomiast udzielone koncesje spowodowały wyci-

skanie z naszego rynku ubezpieczeniowego wielu milionów złotych corocznie w postaci składek.

Nie możemy dalej popełniać błędów podobnych. Niścią przewodnią w rokowaniach z tego zakresu winno być oddzielne traktowanie spraw waloryzacji polis i koncesyj. Właściwie tylko pierwsza sprawa może być przedmiotem pertraktacji i dopiero po jej sfinalizowaniu, można się zająć sprawą następną, oczywiście z tem zastrzeżeniem, że w decydowaniu jej śpieszyć się nie należy, gdyż warunki gospodarcze kraju naszego wykluczają obecnie możliwość nowych koncesyj dla zagranicznych zakładów ubezpieczeń. Z.

KRONIKA GOSPODARZA

(k) Kontrola eksportu szczeciny, włosia, sierści, puchu, lnu i pakul lnianych. Z dniem 1 czerwca r. b. rozpocznie się kontrola eksportu lnu i pakul, a z dniem 20 czerwca r. b. również szczeciny, włosia, sierści, puchu i pierza. Odpowiednie rozporządzenia i obwieszczenia ukazały się w najbliższych dniach w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim. Odnośne zaświadczenia, stwierdzające, iż towar odpowiada wymaganiom przepisów, regulujących wywóz wymienionych artykułów, będą wydawane przez Izby przemysłowo-handlowe: 1) w Poznaniu, Lwowie i Bielsku na bezcłowy wywóz pierza i puchu; 2) w Poznaniu, Lublinie, Grudziądzu i Bielsku na bezcłowy wywóz szczeciny, włosia i sierści — oraz 3) w Wilnie, Lublinie, Poznaniu, Lwowie i Grudziądzu na uzyskanie zwrotu cła przy wywozie lnu trzupanego i lnianych pakul trzpanych. Kontrola odbywać się będzie bądź w ośrodkach produkcji, bądź w punktach granicznych. Szczegóły dotyczące kontroli wydawania zaświadczeń będą podane we wspomnianych obwieszczeniach, lub też mogą być otrzymane we wskazanych izbach przemysłowo-handlowych.

(k) Zebranie akcjonariuszów Banku Cukrownictwa. W dniu 30 maja odbyło się walne zebranie akcjonariuszów Banku Cukrownictwa pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. Zychlińskiego. Całoroczną działalność Banku zamyka zysk w kwocie 1.541.669 zł. Zysk ten podzielono w myśl propozycji zarządu, przeznaczając między innymi 12 proc. na dywidendę dla akcjonariuszów.

(k) W. i St. Radomscy Sp. Akc. Fabryka Konserw w Pleszewie, siedz. w Poznaniu. W dniu 30 maja br. odbyło się walne zebranie akcjonariuszy któremu przewodniczył p. prezes rady nadzorczej R. Engel. Sprawozdanie zarządu, bilans oraz rachunek zysków i strat przedstawił zebraniem dyr. zarządu p. W. Radomski, zaznaczając, że pomimo zlej konjunktury na owoce jak i groszki zielone i wobec ciężkiej sytuacji gospodarczej rok sprawodawczy dla Spółki był dosyć pomyślny. Rozwój Spółki hamuje zbyt wysokie cło na blachę na puszkę, którą zmuszono jest Spółka sprowadzać z Anglii, ponieważ w kraju takiej blachy nie wyrabiamy. Bilans zamyka się po obu stronach sumą 909.942,41 zł, a rk. zysków i strat sumą 770.896,29 zł. Zebrani przyjęli bilans oraz rk. zysk i strat i udzili pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej, a czysty zysk wynoszący 3.448,21 postanowiono przepisać na rok następny. Ustupujących z rady pp. R. Engla, Karpińskiego i dr. Smoluchowskiego wybrano ponownie.

(k) Bank für Handel u. Gewerbe Poznań Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu Sp. Akc. w Poznaniu. Walne zebranie akcjonariuszów odbyło się dnia 30 maja r. b. Z szczegółowego sprawozdania wynika, że zakres interesów Banku w roku gospodarczym się powiększył. Ogólny obrót po jednej stronie księgi głównej wynosił 1.283.000.000 zł. wobec 883.000.000 zł. w roku poprzednim. Wkłady wzrosły z 11.100.000 zł. do 14.900.000 zł. Zysk wykazany w kwocie 85.292,91 zł. podzielono w sposób następujący: 10 proc. na kapitał akcyjny — 8.544,49 zł., 5 proc. dywidendy — 4.272,25 zł. — 75.000 zł. i pozostałą resztę uchwalono przenieść na rok następny. Uchwalone w ub. roku podwyższenie kapitału akcyjnego o 500.000 zł. do sumy 2.000.000 zł. zostało przez ministerjum skarbu zatwierdzone, przez akcjonariuszów od 1. 1. 1930 r. przejęte i w pełni wpłacone. Ustupującego członka rady nadzorczej p. Jerzego bar. Massenbacha z Konina wybrano ponownie. Ponadto wybrano jako dalszych członków rady pp. dyr. banku Krystjana Rollauera i radcę miejskiego Maksę Reicha z Bydgoszczy. (Lk.)

(k) „Venetia” Fabryka czekolady i cukrów Sp. Akc. w Poznaniu. Dnia 30 maja br. odbyło się walne zgromadzenie akcjonariuszów pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. A. Ziemiłowicza. Sprawozdanie oraz bilans z rach. zysków i strat za rok gospodarczy 1929 przedstawił zebraniem członek zarządu p. W. Ryba, nadmieniając, że rok sprawodawczy był dość pomyślny mimo ogólnego kryzysu gospodarczego. Obroty powiększyły się w stosunku do lat ubiegłych i wynoszą w roku operacyjnym około 1.500.000 zł. W związku z wprowadzeniem nowych artykułów na rynek wymaganych przez konsumentów firma poczyniła szereg inwestycji przez zakup nowych maszyn na sumę ca 60.000 zł. Stosunki z odbiorcami są bardzo dobre i grono ich stale powiększa się. Przedłożony bilans z rach. zysków i strat na dzień 31. 12. 29 r. zamykający się w aktywach i pasywach sumą 989.487,03 zł. oraz pozycja „Udzielone gwarancje 135.000 zł.” zatwierdzono i udzielono pokwitowania radzie nadzorczej i zarządowi. Zysk wykazany w wysokości 16.685,42 zł. podzielono w myśl propozycji tak, że na dywidendę przypada 6 proc. Pozostałą resztę w kwocie 1.685,42 zł. uchwalono przenieść na rok nowy. Ustupujących z kolei członków rady pp. inż. J. Wiczcorka, W. Wandelta i J. Szulczewskiego wybrano ponownie. Zmianę statutu celem uzgodnienia go z przepisami nowego prawa o spółkach akcyjnych uchwalono w formie proponowanej. W związku z powyższem, Spółka niebawem przystąpi do zmiany akcji na 100-złotowe. Zarząd spoczywa w rękach p. W. Ryby. (Lk.)

Z ZAGRANICY

(z) Nowa groźba dla eksportu polskiej nierogacizny. Propaganda w kierunku zwiększenia hodowli trzody mięsnej na Węgrzech z dnia na dzień wzrasta. Bardzo znaczne polepszenie bilansu handlowego w ubiegłym roku zawdzięczają Węgrzy w dużej mierze zwiększeniu eksportu bydła i trzody. Najwybitniejszą jednak rolę odegrał w tej poprawie bilansu eksport trzody, co czyni zrozumięciem dążenie do dalszego rozwoju jej hodowli. Ze względu na wzrastający popyt tak wewnętrzny jak i zagraniczny na trzodę typu mięsnego, — miarodajne czynniki węgierskie pragną przejść jaknajrychlej w ramach naturalnych możliwości do hodowli świń tego typu. Propaganda w tym kierunku podtrzymywana przez rząd i organizacje rolnicze daje już poważne rezultaty, gdyż ilość trzody typu mięsnego na Węgrzech bardzo szybko wzrasta, tak, że kraj ten w niedalekiej przyszłości stanie się dla nas poważnym konkurentem w dostawach świń tego typu na rynki austrjacki i czechosłowacki, a prawdopodobnie także na angielskim rynku bekonowym.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Tydzień propagandowy P. C. K.

Drużyny ratownicze P. C. K. przy pracy — Atak gazowy — Wstępajcie do Polskiego Czerwonego Krzyża

W niedzielę rozpoczął się w Poznaniu tydzień propagandowy Polskiego Czerwonego Krzyża. Na intencję tego Tygodnia w kościele garnizonowym odbyło się nabożeństwo, które odprawił ks. dziekan Wilkans. Podczas nabożeństwa wygłosił on przemowę, w której wskazał na wzniosłe cele i zadania Czerwonego Krzyża podczas pokoju, a szczególnie podczas wojny jako instytucji noszącej ratunek i pomoc cierpiącemu bliźniemu.

W południe odbył się pochód propagandowy. Ulicami miasta przejechały wozy sanitarne Polskiego Czerwonego Krzyża, a na kilku samochodach ciężarowych w żywych obrazach zilustrowano działalność pielęgniarską oraz pomocniczą w walce przeciwgazowej. Na czele niezwykłego korowodu jechała orkiestra wojskowa.

Popołudniu na brzegach Warty w pobliżu Nowego Mostu pod kierunkiem instruktora głównego Polskiego Czerwonego Krzyża p. Kowalskiego odbyły się ćwiczenia pokazowe. Z istniejących 5 drużyn ratowniczych P. C. K. brały czynny udział 3, z tych jedna żeńska. Drużyny wystąpiły w maskach gazo-

wych i mundurach, okazując doskonale wyszkolenie i przygotowanie w ratowaniu, opatrywaniu rannych oraz zatrutych gazem. Był to pokaz pracy ratunkowej w nieszczęśliwych wypadkach w ogóle, to też szczególniejsze zainteresowanie publiczności wzbudziła demonstracja spieszenia z pomocą tonącemu w Warcie i ratunek podczas pożaru. Atak gazowy wykonał samolot wojskowy, który rzucał, przelatując nisko, naboje, mające markować atak gazowy. Bardzo umiejętnie zasłoniono teren gazami dymnymi, a huk zrzuconych petard maskowano przy pomocy nabojeń wybuchowych.

Bardzo interesującemu pokazowi przyglądały się tysiączne rzesze publiczności, które obserwowały widowisko z obu brzegów Warty. Przy ratunkach podczas pożaru z pomocą wystąpiła drużyna miejskiej straży ogniowej.

Z ramienia zarządu P. C. K. był obecny podczas demonstracji szef sanitariatu dr. Czesław Meissner, który po ćwiczeniach wyraził uznanie drużynom za ich wielką sprawność i okazywany zapal. (k)

Lazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha.

Wilda: Apteka pod Koroną, Górna Wilda 61.

Pogotowie Lekarskie Związku Lekarzy, ulica Pocztowa 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

— **Pierwszy egzamin dojrzałości w Wlkp. Gimnazjum dr. Brunona Czajkowskiego** złożyli pod przewodnictwem p. wizytatora dr. Węckowskiego następujący kandydaci: Czarliński Stefan, Jańczak Zenon, Liberski Maksymilian, Mielcarek Zygmunt, Różański Henryk, Sowiński Lech, Wilkoński Andrzej.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **K. P. H. przy I. Drużynie Wilków Morskich.** Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 13. czerwca o godz. 20 w lokalu wiceprezesa p. Smolińskiego ulica Woźna 24.

— **Koło Podchorążych Rez.** Dnia 5. czerwca o godz. 20 odbędzie się w auli W. S. H. zebranie miesięczne koła.

— **Tow. Powstańców i Wojaków Śródmieście.** Miesięczne plenarne zebranie odbędzie się dnia 4 czerwca br. o godz. 19½ w lokalu p. Bayerowej przy Placu Bernardyńskim. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy; obecność wszystkich członków konieczna.

— **Zw. Hallerczyków — Placówka Poznań.** Plenarne zebranie wraz z zajmującym wykładem odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19,30 w lokalu zebrań Św. Marcina 65.

— **Stow. Żeńskiej Młodzieży Kupieckiej.** Zebranie plenarne odbędzie się dn. 3 bm. o godz. 19,30 w sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

— **Koło śpiew. „Moniuszko“.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się dn. 4 bm. o godz. 20 w sali „Boulevard“ przy pl. Nowomiejskim.

— **Zw. Zawod. Pracowników Bankowych.** Dnia 4 bm. o godz. 20,15 odbędzie się miesięczne zebranie w lokalu własnym przy Al. Marcinkowskiego 24. Na porządku obrad sprawozdanie z odbytego w Krakowie Wschodniopolskiego Kongresu Związku Bankowców.

— **Sodalitacja Marjańska Urzędników.** Miesięczne posiedzenie odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 19 w salce Marianum klasztoru OO. Jezuitów przy ul. Szewskiej 16.

— **Zebranie Koła Kuźniczanek** odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 16.

— **Chór „Chopin“.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 2 bm. o godz. 20 w lokalu p. Fiedler przy Górnej Wildzie narożnik ul. Szwajcarskiej. Ze względu na dużo ważnych spraw, obecność wszystkich członków konieczna.

WYKŁADY

— **Jak wyzyskać wakacje?** Dnia 3 bm. o godz. 17,30 odbędzie się w Poradni Gazowni Miejskiej, Grobla 15, staraniem Koła Ulepszenia Metod Pracy Domowej odczyty pp. Karola Jonschera, prof. Uniw. Pozn. i pułk. Sikorskiego, współkierownika Instytutu Wychowania Fiz. o należytym wyzyskaniu wakacyj dla wzmocnienia sił i zdrowia dzieci i młodzieży. — Wstęp dla członków Koła i Tow. Ziemiaków bezpłatny.

ZYCIE SOKOLE

— **Żeńskie Tow. Gimn. „Sokol“ XIV.** Lazarz. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 czerwca o godz. 19,30 u p. Smoczyka przy ul. Marszałka Focha 70.

— **„Sokolice“ gniazda XVI. Jeżyce.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 20 w małej salce Domu Amaratowego przy ul. Słowackiego 19. Na porządku obrad bardzo ciekawy i aktualny referat p. Zawadzkiego na temat: „Obrońca przeciwgazowa“.

PODZIĘKOWANIA

— **Narodowa Organizacja Kobiet, koło prawy brzeg Warty** składa staropolskie „Bóg zapłać“ wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia obchodu Konst. Trzeciego Maja w dniu 27. bm. a w szczególności pp. nauczycielce Cieslińskiej za wygłoszony referat „O znaczeniu i skutkach Konstytucji“ Marji Wdowickiej za piękne deklamacje oraz pp. Stałowskiemu, Kiełczewskiemu i Czyżowi za bezinteresowne produkcje muzyczne.

WYCHOWANIA, KURSY

— **Kursy wakacyjne dla nauczycieli szkół powszechnych.** Min. Wyznań Rel. i Ośw. Publ. przedłużyło termin zapisów na kursy wakacyjne dla nauczycieli szkół powszechnych do dnia 10 bm.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Tow. „Stella“ wysyła dzieci na kolonje leczniczą do Rabki.** Wobec licznych zapytań w sprawie wysyłki dzieci skrofutycznych do Rabki-Zdroju wyłoniła się myśl zorganizowania tamże specjalnej kolonji leczniczej. „Stella“ porozumiała się z pewnym zakładem co do kosztów utrzymania i warunków umieszczenia dzieci, a otrzymawszy potrzebne in-

formacje, donosi osobom zainteresowanym, że codziennie koszt utrzymania jednego dziecka włącznie kąpieli, wynoszą 5,25 zł. Dziecko otrzymuje pięć razy dziennie posiłek, staranną opiekę, higieniczne umieszczenie, łóżka z materacami, lub siennikami itd. Oprócz kosztów utrzymania ponosi wysyłający koszt podróży dziecka, które przy uwzględnieniu 50 proc. zniżki kolejowej wynoszą tam i zpowrotem 30,20 zł. Tak jak na wszystkie kolonje „Stelli“ przyjmuje się dzieci w wieku szkolnym i to od 8 do 14 lat. — Oprócz zgłoszeń do Rabki-Zdroju przyjmuje się do 10 czerwca jeszcze dzieci na kolonje do Gdyni, Inowrocławia, Pniew, Wronki i Żnina. Wszystkie inne kolonje są zajęte i przepełnione. Wszelkich informacji udzieli biuro „Stelli“ przy ul. Długiej 17 w czasie od godz. 8—15.

— **Pielgrzymka do Gostynia.** Tow. „Pielgrzym“ p. w. Matki Boskiej w Poznaniu organizuje pielgrzymkę do Gostynia w pierwsze święto Zielonych Świąt. Wyjazd nastąpi rano o godz. 6; powrót tego samego dnia o godz. 21,37. Bilet kolejowy w obie strony dla członków kl. III zł 12, kl. II, zł 18,50, nieczłonkowie płacą kl. III zł 13, kl. II, zł 20. — Uczestnicy, którzy mają wolny bilet kolejowy płacą 1 zł, nieczłonkowie 2,00 zł.

— **Byłych członków Bratniej Pomocy Państw. Szkoły Budownictwa w Poznaniu** wzywa się do zwrotu zaciągniętych pożyczek do dnia 10 czerwca br., w przeciwnym razie ogłosi się publicznie imienną listę dłużników, a wierzytelności będzie się dochodziło drogą sądową.

— **„Pajak“** Ukazał się w sprzedaży 1 nr. pisma satyryczno-antysemitckiego pod nagłówkiem „Pajak“. Pismo to wychodzi w Poznaniu i poświęcone jest stonkom lokalnym. „Pajak“ za 30 groszy nabyć można u wszystkich sprzedawców gazet.

— **Odezwa Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości do członków.** Z inicjatywy Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego odbędzie się w Poznaniu od dnia 2 do 8 bm. „Tydzień Czystości“. Organa tej instytucji zajmą się w tym tygodniu zbadaniem stanu czystości w budynkach i mieszkaniach. Apeluje się więc do naszych członków, aby ze swej strony dołożyli starań do wykazania takiego stanu czystości w domach, podwórzach i klatkach schodowych, jaki winien w myśl obowiązujących przepisów stale istnieć.

— **Ruch kolejowy na linii Żnin—Szelejewo.** Ze względu na wzmocniony ruch osobowy podczas świąt uruchamia się pociągi nadzwyczajne na linii Żnin—Szelejewo dnia 7 i 9 bm. Odjazd ze Żnina o godz. 16,06 po nadejściu pociągów z Szubina, Inowrocławia i Damasławka. Przyjazd do Szelejewo o 16,53, odjazd z Szelejewo o 16,54, przyjazd do Żnina o 17,41, przed odjazdem pociągu do Szubina.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Tow. b. 10 Pułku Strzelców Wielkopolskich.** W tych dniach odbyło się w sali p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej nadzwyczajne zebranie Towarzystwa b. Żołnierzy 10 pułku Strzelców Wielkopolskich pod przewodnictwem p. J. Waltera. Najważniejszym punktem obrad była sprawa reorganizacyjna i sprawa odznak.

Następne zebranie odbędzie się dnia 9 bm. o godz. 19 w sali p. Jarockiego. — Wszelkich informacji udziela prezes Jan Walter, Al. Marcinkowskiego 13 (dawn. Hotel Francuski).

— **Z targu.** Dnia 2 bm. na pl. Sapięzińskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,60—4,40 zł; masła mleczarskiego 5,20 zł; kg. twarogu 1,00—1,20 zł; mendel jaj 1,70—1,80 zł; litr śmietany 2,00—2,40 zł; litr mleka pełn 30—32 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 3,00 zł; słoniny wędzonej 3,60 do 4,00 zł; wieprzowiny 3,20—4,00 zł; wołowiny 2,80 do 4,00 zł; cielęciny 2,40—2,80 zł; skopowiny 2,80—3,20 zł; koziny 2,00—2,20 zł; smalcu 4—4,20 zł; za drób: kura 4—5 zł; perlica 5,00—6,00 zł; kaczka 5,00—6,00 zł; 1 kg. tucznej gęsi 4,00 zł; para gołębi 2,00 do 3,00 zł; indyk 10,00 do 16,00 złotych; para kurcząt 3,50—5,00 złotych, królik 3—4 zł; ryby: 1 kg. karpia 4,80 zł; lina 3,00—4,00 zł; karasia 1,60—2,00 zł; leszcza 2,60—3,20 zł; okonia 2,60—3,60 zł; suma 4,00—5,00 zł; białych ryb 0,80—1,20 zł; 1 kg. sanłacza 5,60—6,40 zł; miętusa 4 zł; 1 kilogram węgorza 4,80 do 5,20 złotych; za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 8—10 gr; 1 kg. marchwi 20 gr; buraków 10—15 gr; cebuli 20 groszy; szpinaku 20 groszy; jarmużu 60—80 gr; pietruszki 50—60 gr; seleru 0,80—1,20 zł; brukselki 2,00—2,60; białej kapusty 60—80 gr; modrej i włoskiej kapusty 0,80—1,00 zł; 1 p. mł. kalarepy 40 gr; 1 kg. bobu 1,20 zł; jablek 1—1,80 złotych; sałatka zielona główka 10—20 groszy; 1 kg. rabarberu 25—40 groszy; pecek rzodkiewek 10 gr; 1 ozórek 0,60 do 1 zł; pecek młodej marchewki 30—50 gr; 1 kalafior 0,60—2,00 zł; 1 kg. szparagów 2,00

Ku czci Kochanowskiego

Z okazji czterechsetnej rocznicy urodzin poety

W niedzielę w auli Uniwersytetu, o godz. 12 odbyła się uroczysta akademja ku uczczeniu Jana Kochanowskiego, w czterechsetną rocznicę jego urodzenia. Akademją tą urządziło Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza pod protektorem J. M. Rektora i Senatu U. P.

Uroczystość rozpoczął przepiękny hymn: „Gaude Mater Polonia“ Górczyńskiego, wykonany przez mieszany chór akademicki pod batutą p. Sobieskiego. Z kolei przemówił J. M. Rektor prof. dr. Stanisław Kasznica, który wskazał na najważniejsze zasługi Kochanowskiego. Następnie bardzo ciekawo odczyt wygłosił p. prof. dr. Tadeusz Grabowski n. t. „Jan Kochanowski“. W dłuższych wywodach nakreślił sylwetkę nieśmiertelnego Wieszcza z Czarnolasu i wskazał na pewne, wielce dla charakterystyczne momenty religijno - patriotyczne, zawarte w tak licznych utworach, czy to polskich, czy też łacińskich. Prelekcja wywarła duże wrażenie na licznie zgromadzonej publiczności.

W dalszym ciągu programu p. Izabela Nowakowska pięknie recytowała p. in. trzy treny (siódmy, ósmy i ósmnasty), poczem dwa psalmy do słów Kochanowskiego z muzyką Mikołaja Gomółki wykonał chór akademicki.

Po produkcjach wokalnych nastąpiło przemówienie ks. dyr. Edmunda Majkowskiego, kierownika archiwum archidiecezjalnego, który imieniem Poznańskiego - Pomorskiego Koła Związku Bibliotekarzy Polskich otworzył wystawę regionalną dzieł Kochanowskiego i prac o nim. (Złożyły się na tę wystawę dzieła i dokumenty, będące w posiadaniu bibliotek Poznania i Kórnik).

Myśl uczczenia czterechsetnej rocznicy urodzin nieśmiertelnego Wieszcza wystawą edycyj jego dzieł i pokazem pamiątek, dotyczących się jego osoby powziął wyżej wymienione towarzystwo. O samej wystawie napiszemy osobno, narazie zaznaczamy, że oglądali ją z niezwykłym zainteresowaniem uczestnicy akademji. Objaśnienie udzielał ks. dyr. Edmund Majkowski.

Wystawę zaraz po akademji przeniesiono do sal Biblioteki Raczyńskich gdzie przez najbliższe trzy dni (poniedziałek, wtorek i środek, 2, 3 i 4 czerwca) dostępna będzie dla wszystkich.

Uroczysta akademja wypadła doskonale i pozostawiła niezatarte wrażenie na wszystkich słuchaczach.

(J. Ml.)

Sezon na Ławicy

Pierwszy dzień wyścigów konnych

Pierwszy dzień minął pod znakiem powodzenia. Niezliczone tłumy publiczności już na 2 godziny przed wyścigami zjeżdżały na tor pociągami i autobusami.

Koni jak na pierwszy dzień biegają

sporo, bo nie było walkowerów a nawet ani jednego biegu, w którym walczyliby tylko dwa; nie brakło natomiast niespodzianek. Trzy wyścigi wygrał 15 p. uł., z tych pierwsze dwa dosiadał por. Bobiński. Obok tego ostatniego doskonale również jeździł por. Pieczyński, wygrywając dwa razy.

W gonitwie czwartej liczone na zwycięstwo „Zwillingschwester“, wygrała jednak „Blitzmädel“ II. — za którą płacono zł 55 za 10 zł. Dużo energii było w ostatniej gonitwie; poprowadziła „Karrara“ (por. Bobiński), jednak wygrał dowolnie „Too Good“, (por. Rościszewski). Po zakończeniu wyścigów publiczność powróciła specjalnym pociągiem. Gonitwom przewodniczył prezes p. radca Kazimierz Zychliński; całość pod względem organizacyjnym szła bardzo sprawnie. Następnym wyścigom konnym w środę.

Poniżej podajemy wynik gonitw: I. Przeszkody, dyst. ok. 3200 mtr., nagr. 600 zł: 1) „Fricandeanu“ — gr. of. 15 p. uł. (j. por. Bobiński); 2) „Ale Baba“, 3) „Neo Filon“ — por. Pieczyńskiego, (j. właściciel). II. Pioty, dyst. ok. 2400 mtr., nagr. 800 zł: 1) „Gini“ — gr. ofic. 15 p. uł. (j. por. Bobiński); 2) „Czeko-iada“, „Sierota“ została na starcie. III. Pioty, dyst. ok. 2400 mtr., nagr. 600 zł: 1) „Zupan“, por. Pieczyńskiego, (j. właściciel). 2) „Jurgis“, „Intryga“ — nie skończyła gonitwy. IV. Pioty, dyst. ok. 2400 mtr., nagr. 600 zł: 1) „Blitzmädel“ II., gr. ofic. 15 p. uł. (j. chl. Rzyski); 2) „Umizg“, „Zwillingschwester“ gonitwy nie skończyła. V. Płaska, dyst. ok. 1600 mtr., nagr. 800 zł: 1) „Mrok“, Ign. hr. Mielżyńskiego (j. Lipowicz), „Irena“, 3) „Antypka“. VI. Płaska, dyst. ok. 1600 mtr., nagr. 700 zł: 1) „Ma dolary“, Ign. hr. Mielżyńskiego (z. Tuchołka), 2) „Mnich“, 3) „Zagadka“, 4) „Bujda“. VII. Przeszkody, dyst. ok. 3600 mtr., nagr. 800 zł: 1) „Too Good“, por. Pieczyńskiego (j. właściciel). 2) „Demetra“, 3) „Karrara“.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 2 czerwca 1930.

Słońce: wschód 3,36 — zachód 20,04 — długość dnia 16 godzin 28 min.

Księżyc: wschód 7,30 — zachód 0,04 — przed I. kwadrą.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn. Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 15 st. C., pochmurno, wiatr południowo-wschodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 23 st. C., najniższa + 14 st. C.

Kal. rz.-kat.: Erazm — jutro Klotylda kr. Kal. słow.: Radystaw — jutro Bratumila.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Sapięzińska, pl. Sapięziński 1. — Apteka pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apteka pod Złotym Lwem, St. Rynek 75. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, Kraszewskiego 12.

do 3,20 zł; mendel raków 4,00 zł. — Grzyby: pieczarki 1,60 zł za kg. Targ mało ożywiony; dowozy średnie; ceny bez zmian. (hu.)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Upadła z karuzeli na plot.** Straszny wypadek wydarzył się w Główniej. Z karuzeli, będącej w pełnym biegu, wypadła 13-letnia Stefania Stawikówna, padając na plot żelazny. Dziecko rozplatało sobie policzek, odnosząc ranę długości około 30 centymetrów. Po doraźnym opatrzaniu przez lekarza Pogotowia Lekarskiego (tel. 55-55) przewieziono je w stanie bardzo ciężkim do szpitala Przemienienia Pańskiego. (k.)

— **Samochodem na plot.** Samochód P. Z. 41286 wjechał na Wierzbicicach do ogródka pod nr. 26, a to dlatego, aby uniknąć zderzenia z dorożką samochodową nr. 117. Okratowanie ogródka zostało uszkodzone. (z.)

— **Cyklista i dorożkarz.** Na placu św. Krzyskim zderzył się rowerzysta z dorożką konną, przy czym rower został uszkodzony. Rowerzysta i dorożkarz wyszli bez szwanku. (z.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Tajemnicze zaginięcie.** W tajemniczych okolicznościach zaginął 16-letni Kazimierz Wojciechowski, zamieszkały u rodziców przy ul. Piotra Wawrzyniaka 34 b. Wojciechowski w ubiegłą środę wyszedł rano do pracy w firmie Gaertig i do tej pory nie wrócił. Nie był on już krytycznego dnia u swych zajęć. Zaginiony jest wzrostu około 1,50 m, był ubrany w granatową odzież roboczą. Wiadomości przesłać należy rodzicom, ul. Piotra Wawrzyniaka 34 b. (k.)

— **Na gorącym uczynku.** Do biur Browaru Chelmińskiego przy ul. Dąbrowskiego 139 włamali się złodzieje, lecz nie nie skradli, gdyż zostali spłoszeni, a podczas pościgu przytrzymał Tomaszkiwicz Apolinarego, zam. przy ul. Półwiejskiej 11. (z.)

— **Aresztowanie kieszonkowców.** Dn. 23 ub. mies. na placu Sapieżńskim skradziono p. M. Łuczakowej z kieszeni 48,50 zł. Podczas przeprowadzonych dochodzeń ujawniono sprawców kradzieży w osobach Mieczysława Ziembka, zam. przy ul. św. Rocha 1 i Stefana Dybizańskiego, zam. przy W. Garbarach 10, którzy przyznali się do winy. Ziembka odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (z.)

— **Kradzieże i włamania.** P. Marciniowi Kissowi skradziono z składnicy przy ul. Przemysłowej 21, 5 kompletnych rezerwów na wozy ciężarowe, wartości 500 złotych. — W nocy na 31 ub. mies. włamali się złodzieje do mieszkania dr. Lejla przy ul. Słowackiego 38, skąd skradli 2 poduszki i garderobę, wartości 300 zł. — P. Czesławowi Pawłowiczowi, zam. przy ul. Rataje 113, skradziono rower męski, wart. 450 zł, pozostawiony przed ratuszem na St. Ryнку. — P. Bronisławowi Kasprzakówny, zam. przy ul. Grobla 26, skradziono w kościele Farnym zegarek. Obwiniona o kradzież jest Ziółkowska Emilia, bez mieszkania, której po rewizji osobistej odebrano zegarek i zwrócono poszkodowanej. — P. Antoniego Rybickiego, zam. przy ul. Zawady 27, zaczepiło na ul. Ratuszowej trzech mężczyzn, którzy podczas rozmowy skradli mu zegarek męski, wart. 100 zł. (z.)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Oszustwa na szeroką skalę.** Przed kilku tygodniami przybyło do gminy Słońsk pod Ciechocinkiem dwóch elegancko ubranych „panów”, którzy przedstawili się miejscowym rolnikom (kolonistom) jako dyrektorzy „Unji”, znanej grudziądzkiej fabryki maszyn rolniczych. „Dyrektorzy”, występując z wielką pewnością, złożyli kolonistom ofertę na maszyn rolnicze, żądając za nie tylko 50 proc. katalogowych cen. Dogodne oferty tłumaczyli tem, że firma, którą zastępują, pragnie swe magazyny za wszelką cenę nieco opróżnić. Korzystając z okazji liczni koloniści poczynili znaczne zamówienia, nie zważając się wysokością wpłatami, uważając, że mimo to robią kokosowy interes. Zebrawszy około 5 000 zł, pojechali się „dyrektorzy”, zapewniając klientom, że zamówione maszyny nadejdą w przeciągu kilku dni. Minał tydzień jeden i drugi, a maszyn jak nie nadsyłało tak nie nadsyłało. Zniecierpliwieni koloniści zwrócili się wówczas telefonicznie do dyrekcji „Unji”, która odpowiedziała interesentom, że niestety zamówień ze Słońska nie otrzymała i że wogóle w tamtejsze strony swych przedstawicieli nie wysłała. (x.)

— **Napad bandycki.** Wracając samochodem z Piasków do Grudziądza zostali napadnięci w drodze szofer Szkotowski i handlarz Fryderyk Reize z Grudziądza. Bandycki poranił obu niebezpiecznie. Szkotowski odniósł kilka ran postrzałowych, a przewieziony do szpitala miejskiego, musiał poddać się operacji. Stan jego jest groźny. Policja jest już na tropie zbrojnych; przypuszczalnie zachodzi akt zemsty. (ski.)

— **Wielki pożar.** Na resztówce domeny państwowej Brody pod Gniewem strawił pożar większą część zabudowań gospodarczych, znaczne zapasy paszy i wartościowe narzędzia rolnicze. Szkody wynoszą około 100 tys. zł. Przyczyny pożaru nie ustalono dotychczas. (x.)

— **Pod kołami samochodu.** Samochód kupca Przemskiego w Jabłonowie

najechał na wracającą ze szkoły uczennicę Maczkowską w Rywałdzie tak nieszcześnie, że dziewczę prócz ogólnego poranienia doznało pęknięcia czaszki. M. przewieziono do szpitala miejskiego w Grudziądzu, gdzie poddano ją operacji. Stan jej jest niebezpieczny. — Teżo samego dnia umieszczono w lecznicy miejskiej w Grudziądzu 7-letniego Edwarda Żołądka, którego pod Pokrzywnem najechał nieznanymi motocyklistą. Zbiegi on, pozostawiając ofiarę swej jazdy kawalerskiej bez opieki na szosie. (x.)

— **Pierwsza ofiara Wisły.** W sobotę popołudniu kapało się w Wisłę niedaleko portu zimowego w Tczewie kilku uczniów szkoły handlowej. 16-letni Władysław Schroeder, pochodzący z powiatu starogardzkiego, udał się zbyt daleko na środek rzeki i zginął w jej nurtach. Złowił nieszcześnie jeszcze nie wydobyto. — W pobliskich Tczewskich Łakach wydarzył się podobny wypadek. 1 i pół roczny synek Lucji Robaczewskiej, będąc bez nadzoru, wpadł do rowu przydrożnego i utonął. (dt.)

— **Przejechany.** Na torze kolejowym w pobliżu Zblewa na Pomorzu znaleziono zwłoki mężczyzny, około lat 30, który został przejechany przez pociąg. — Czy chodzi o nieszcześnie wypadki lub samobójstwo, jeszcze nie ustalono. Trup był przejechany na kilkanaście części. (dt.)

JARMARKI

— **Piaski.** Jarmark na konie i kramny odbędzie się 4 bm. Spęd bydła i świń zakazany.

— **Międzychód.** Dnia 10 bm. odbędzie się jarmark kramny, na bydło, konie i trzodę chlewną.

— **Nowy Tomyśl.** Dnia 12 bm. odbędzie się jarmark kramny i koński. Spęd bydła i świń niedozwolony.

Z WIELKOPOLSKI

— **Pleszew.** (Włamanie). Przez okno włamano się jednej z ostatnich nocy do mieszkania p. Ignacego Hartwiga w Baranowie. Złodzieje zabrali: pościelę, bieliznę i inne przedmioty, wartości około 500 zł. (k.)

— **Września.** (Bursa Gimnazjalna.) Dzięki inicjatywie świątliwych jednostek i podziwu godnej ofiarności społeczeństwa uruchomiono przy tutejszym gimnazjum państw. (typ klasyczny) wspaniałą internat pod nazwą „Bursa Gimnazjalna”. Zakład przeznaczony jest na 40 chłopców i urządzony z wszelkim komfortem. Stały nadzór nad młodzieżą sprawuje jeden z profesorów gimnazjum.

Twórcą tego chwalebного dzieła przyświecała w pierwszym rzędzie myśl niesienia pomocy niezamożnej a chętnej do nauki młodzieży, następnie chęć ograniczenia zubożenia dla młodzieży dojeżdżania pociągami, wreszcie chęć niesienia pomocy tym uczniom z dalszych stron, których rodzice zajęci pracą zarobkową nie mogą poświęcić się należycie dzieciom. Można się spodziewać, że społeczeństwo rozumiejąc swoją korzyść, udzieli instytucji pełnego poparcia.

— **Rogoźno.** Egzamin dojrzałości w gimnazjum im. Przemysława w Rogoźnie pod przewodnictwem p. naczelnika dr. Włada złożyli następujący kandydaci: Bojarski Józef, Eustachiewicz Czesław, Gałdyński Antoni, Goldmann Henryk, Guszczynski Witold, Harwas Edmund, Jaśkowski Marjan, Kaczmerek Władysław, Krzyżaniak Józef, Kokocha Władysław, Lis Józef, Melzer Teodor, Maślanka Leon, Nowak Edward, Rode Maks., Suszak Władysław, Viola Alfons i Wojciak Juliusz. (ske)

— **Z Rady Miejskiej.** Ostatnio pod przewodnictwem p. dr. Wysockiego odbyło się w obecności 13 radnych zebranie Rady Miejskiej. Sprawozdanie z działalności komunalnej Kasy Oszczędności za rok 1929 zdał członek zarządu p. Nowak. Bilans w aktywach i pasywach wynosił 566.281,17 zł; czysty zysk 3.000 zł przelano do funduszu emerytalnego. Zarządowi kasy udzielono absolutorium. Z powodu kryzysu gospodarczego zaniechano podwyższenia odsetek od wkładów i pożyczek w kasie. Dla Rady Rodzicielskiej przy gimnazjum wyasygnowano 100 zł. Z powodu zarządzenia kuratorium co do likwidacji szkoły wydziałowej w Rogoźnie wysłano do Ministerstwa sprzeciw. Po przyjęciu protokołu rewizji kasy obrady zamknięto.

— (Przeciwko likwidacji szkoły wydziałowej). W Rogoźnie odbyło się wielkie zebranie rodziców posyłających swe dzieci do szkoły wydziałowej, zebrani uchwalili rezolucję, którą wysłano do Min. W. Rel. i Ośw. Publ., domagając się utrzymania szkół wydziałowych. (ske)

— **Wieleń.** (Echa wyborów do rady miejskiej). We wrześniu 1929 r. odbył się tutaj wiec przedwyborczy do rady miejskiej, na którym między innymi padły z ust osób niektórych wyrazy poniżające stan duchowny. Przeciwko temu jak najenergiczniej wystąpił Zarząd parafjalnej Ligi Katolickiej na wiecu swym w dniu 22 września 1929 r., potępiając surowo wystąpienie tych jednostek i uchwalając zarazem ostrą rezolucję, umieszczoną później na łamach „Kurjera Poznańskiego”. Artykułem tym czuł się obrażonym woźny Paweł Staszek z Ostrowa pod Wieleń i wystąpił na drogę sądowną z oskarżeniem prywatnym przeciwko **znanemu**

Ilustracja Poznańska i Nowiny Sportowe

tygodnik 8-stronny

bezpłatny

dodatek dla naszych abonentów.

całemu społeczeństwu działaczowi i wzorowemu duszpasterzowi ks. proboszczowi Franciszkowi Woschkemu, jak i emerytowanemu dyrektorowi Bolesławowi Koczorowskiemu.

Sprawa ta oparła się o sąd tutejszy i znalazła swój epilog przed sądem w dniu 22 maja 1930 r., wywołując wielkie zainteresowanie się całego społeczeństwa tutejszego, które żywo śledziło bieg tej sprawy. Po wysłuchaniu całego szeregu świadków jak i po przemowie obrońcy p. adwokata Wiktora Gajewskiego z Wieleń n/Notecią, sąd wydał wyrok, uwalniający oskarżonych od winy i kary, nakładając koszty postępowania oskarżycielowi prywatnemu. (kr)

— **Śmigiel.** (Włamanie do mieszkania.) W tych dniach włamali się nieznanego z pochodzenia p. Marcina Szajstra w Gradowie. Łupem złodziei padły: odzież, obuwie i bielizna, wartości kilkuset złotych. (k.)

— **Lobżenica.** (Dzień 3 Maja.) Uroczystość rozpoczęła mszą św. z udziałem wszystkich towarzystw. Następnie ruszono pochodem przez miasto na plac 7 Pułku, gdzie kierownik szkół powszechnych p. Conrad wygłosił przemówienie o znaczeniu Konstytucji 3 Maja. Wieczorem odbyła się z inicjatywy T. C. L. w sali Banku Ludowego wieczornica z udziałem dzieci szkolnych, przemówieniem ks. prob. Szalkowskiego oraz koncertem. (Wizytacja ks. biskupa Laubitza.)

W dniu 7 bm. przybył do naszego miasta ks. biskup Laubitz. Miasto przybrano zielenią i bogatą dekoracją. Dostojny gość wjechał do miasta otoczony banderą konną oraz kolarzami. Przy bramie triumfalnej, ustawionej przy wjeździe do miasta, przywitało go grono dzieci wierszyczkami. Oficjalnego przyjęcia dokonano na placu 7 Pułku. W imieniu miasta witał ks. biskupa burmistrz Pankanin, w imieniu dozoru kościelnego p. aptekarz J. Reinholz. Następnie wygłosiła p. Zensówna wiersz powitalny i wręczyła dostojnikowi kościelnemu bukiet kwiatów. Następnie zabrał głos ks. biskup i ojcowskimi słowami dziękował za miłe przyjęcie. Po skończonej ceremonii powitalnej ruszyła procesja do kościoła, gdzie ks. prob. Szalkowski powitał ks. biskupa.

— **Koźmin.** (3 Maja.) Miasto nasze uroczyście święciło w tym roku pamięć wielkopomnej Konstytucji 3 Maja. Przed południem odbyła się msza św. w kościele parafjalnym. Podniosło kazanie wygłosił ks. prob. Flach. Po nabożeństwie urządzono pochód na Rynek, gdzie do zgromadzonych przemówił p. burmistrz Zdaniewicz. Wieczorem odbyła się w sali p. Mrozkowiaka akademja, urządzona staraniem seminarium nauczycielskiego. Na obfity program teje składały się: słowo wstępne p. dyrektora Dymka, przemówienie p. Łanoski, naucz. semin. naucz., produkcje chóru i orkiestry seminarjalnej pod batutą p. Heyny, naucz. semin. naucz., wytrawnego dyrygenta, deklaracje uczniów i żywy obraz p. t. „Konstytucja Majowa”. Całość w szczytówkach przygotowana i wykonana bardzo starannie, wielkim nakładem pracy, o budziła prawdziwie podniosłość, a zarazem miły nastrój.

— **Ostrów.** (Jubileusz Czytelnicy Kobiet.) Jubileusz 25-lecia pracy na niwie oświatowej i narodowej obchodziły zasłużone u nas Towarzystwo Czytelnicy Kobiet w święto Wniebowstąpienia, dnia 29 bm. Z tej okazji odprawił się o godz. 9,35 nabożeństwo w konwiktach, a o godz. 11 odbędzie się zebranie uroczystościowe w strzelnicy; o godz. 16 wspólny „Podwieczorek” w Ognisku z uroczainieniami. — Dla gości zamiejscowych postarał się zarząd o zniżkę kolejową.

— (Osobiste.) Do zarządu Kasy Pożyczkowej został wybrany w miejsce zmarłego dyrektora śp. Wiktora Janakowskiego p. Skrzetuski, dyrektor oddziału Banku Przemysłowców w Toruniu.

— (Odznaczenie.) Prezes okręgu „Sokoła” p. mec. Stanisław Kubiak i dyr. szkoły handlowej p. Gniazdowski zostali odznaczeni krzyżem zastęgi.

— (Nowa organizacja przeciwalkoholowa.) Zawiał się tutaj „Związek Nauczycieli Abstynentów”. Prezesem obrano nauczyciela p. Tomczyka, sekretarzem został p. nauczyciel Cichy. (n)

Z POMORZA

— **Grudziądz.** (Na budowę Uniwersytetu Ludowego w Bolszewie). W związku z 50-letnim jubileuszem Tow. Czyt. Ludo-

wej zebrano w Grudziądzu na dar Narodowy T. C. L. (łącznie z dochodem zbiórki ulicznej w dniu 3 Maja, która przyniosła 1.100 zł) razem 3.000 zł. Kwotę tę złożył Komitet miejscowy w dniu obchodu jubileuszowego. (x)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Związek Paszystów Polskich, Wilda.** Zebranie odbędzie się dnia 2 bm. o godz. 20-tej w sali p. Zaka przy ul. Gen. Prądzińskiego narożnik ul. Strumykowej.

— **Cech Krawiectwa Damskiego.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 21 w Domu Rzemieślniczym.

— **Cech krawiectwa damskiego.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 3 czerwca o godz. 21 w Domu Rzemieślniczym. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy.

— **Tow. Restauratorów na miasto Poznań i okolice.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 3 czerwca o godz. 16 u kolegi Walczaka przy Drodze Dębińskiej (Dom Szwajcarski).

— **Tow. św. Władysława, Wilda.** Na plenarnym zebraniu w dniu 4 bm. o godz. 19-tej w lokalu „St. Domingo” przy Drodze Dębińskiej 7 odbędzie się wykład dr. ha Skapskiego na temat: „Obrządku religijne pierwotnych chrześcijan”.

— **Chór Marjański pod wezw. M. Boskiej Wspom. Wiernych przy kościele ks. ks. Salezjanów.** Dnia 4 czerwca o godz. 19,30 odbędzie się w sali zakładu, Wroniecka 9, zebranie plenarne. Udział wszystkich członków obowiązkowy.

— **Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego, Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń p. Zawadkowej, Górna Wilda 75.

— **Koło wycieczkowe „Wiosna”** urządzi w pierwsze święto Zielonych Świąt wielką wycieczkę parostatkami z Poznania do Rogalin, połączoną z wielkimi niespodziankami, na którą wszystkich zapraszamy. Bilety są tylko do Rybicy o godz. 19,30 odbędzie się w składzie p. Eibicha, ul. Dąbrowskiego i Pawełka, ul. Kraszewskiego. — Koszty przejazdu tam i zpowrotem wynoszą od dorosłych 3 zł od dzieci szkolnych 1,50 zł. — W razie niepogody wycieczka odbędzie się w następną niedzielę. Odjazd o godz. 7 rano z ul. Czar-torji. Komitet.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na Pomnik Serca Jezusowego: Roehowicz, rektor szkoły XII powsz. poświęconej Najsw. Sercu Jezusowemu z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalszą opiekę i pomoc, 100 zł. — Helena Pawlicka 3 zł. — Pracownicy Wielkopolskiej Hurtowni Szkła 15 zł. — Stefania Kubacka II rata w pewnej intencji 5 zł. — Marja Biegańska 10 zł. — M. S. 10 zł. — Wiktoria Susicka 5 zł. — Cecylja Worochówna 2 zł. — L. Z. z prośbą o zdrowie 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 2974,19 zł.

Na Tow. „Stella”: Anna Wilczyńska ku uczczeniu pamięci śp. Emilji Kurkiewicz 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 36,40 zł.

TEATRY

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś po raz ostatni doskonała sztuka Zofii Nałkowskiej „Dom kobiet”, która schodzi zupełnie z repertuaru. Jutro wraca na afisz ostatnia nowość repertuarowa Stefana Kiedrzyńskiego „Piorun z jasnego nieba”, która szturmem zdobyła sobie powodzenie. Role główne grają pp.: Biesiadecka, Żbikowska, Chmielewski, Godlewski, Komornicki i Kondrat.

Artyści pod kierunkiem p. Młodziejowskiej rozpoczęli próby z głosnej komedji St. Krzywoszewskiego „Diabeł i karczmarka”.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś w poniedziałek i dni następnych świetna sztuka G. Zapolskiej pt. „Carewicz”, która zdobyła sobie powodzenie dzięki koncertowej grze, doskonałej wystawie i swej pięknej, pełnej sentymentu fabule. W roli tytułowej występuje znakomity Aleksander Węgielko, który odtwarza postać młodego carewicza z prawdziwą maestrią. — P. Cieszkowska — Sonia czaruje prostotą i wdziękiem. Dopełniają obsadę pp. Bystrzyński, Fiszer, Szarski i inni. Dekoracje p. Kobrynja dopełniają reszty doskonałej całości.

Teatr Polski

DZIŚ — „Dom kobiet”. Wtorek, 3. 6. „Piorun z jasnego nieba”. Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Carewicz” — gościnnie występ Al. Węgielki. Wtorek, 3. 6. „Carewicz” — gość. występ A. Węgielki. Środa, 4. 6. „Carewicz” — gość. występ A. Węgielki. Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarnowski, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ZEROMSKI W ŚWIELE NOWEJ METODY KRYTYCZNEJ

J. E. Skiński przedstawił w sobotnim numerze swój pogląd na wielką monografię o Żeromskim, wydaną świeżo przez St. Adamczewskiego p. t. „Serce nienasycone”. Dziś prof. dr. Tadeusz Grabowski ujmuje studium to od strony metody, przez p. Adamczewskiego przyjętej, przedstawiając na czym się on zasadza, i na czym polega jej nowatorstwo.

Wiadomo, że w nauce o literaturze odbywa się duży przełom. Zwraca się on przede wszystkim przeciw historyzmowi a więc przeciw kierunkowi, który przeważał dotąd w badaniach. Zwracał on uwagę na wpływy działające na twórców a mało interesował się oryginalnością ich natchnień, pierwiastkami nowymi, które nieraz dokonywały przewrotu w literaturze. Historyzmem odsuwał badacza od bezpośredniego studium pisarzy; dawał poznanie historyczne ich życia i dzieł a nie uświadamiał o tem, co wynosiło daną indywidualność nad jej epokę. Metoda historyczna nie umiała wykazać artystycznej wartości indywidualności.

Reakcję przeciw historyzmowi widać w krytyce polskiej u Kleiner, potem u Suchodolskiego i Adamczewskiego. Opiera się ta reakcja na dzisiejszej estetyce, która pozostaje znów w związku z psychologią twórczości. Utrzymuje ta estetyka, że piękno jest prawdą uczuciową, że uczucie wytwarza sobie własną prawdę i własną rzeczywistość. Trzeba więc badać pisarzy i dzieła w tem, co jest w nich niepowtarzalnego, własnego. Metoda ta polega na obserwacji i opisie dzieł. Nie sprzeciwia się ona metodzie historycznej, która oddała i oddaje wielkie usługi nauce. Ale podkreśla z naciskiem, że prawdziwi twórcy stwarzają sobie swój własny świat, swemi własnymi środkami. Nie poszukuje więc ona przyczyn zjawisk, ale bada zjawiska same w sobie.

W ten sposób świat wewnętrzny artysty stał się przedmiotem umięjętnych studiów. Zbliżono się do artysty za pomocą środków bezwzględnie obcych metodzie historycznej. W nowej metodzie dominuje opisowość. Przy studjowaniu wielkich pisarzy bada się ich strukturę psychiczną, dynamikę sił, które w nich działają i rolę tych sił wobec życia otaczającego. Chodzi o wykrycie formy wewnętrznej, która rodzi się w duchu twórcy; o czynniki psychiczne, które znajdują swój wyraz w formie zewnętrznej przez niego obranej, o rysy charakterystyczne danej indywidualności twórczej. Ideałem takiej biografii jest niezaprzeczenie Goethe przez Gundolfa.

Reakcja ta rozszerza się na Francję a ogarnia i Polskę. I u nas zaczyna się zwracać uwagę na to, gdzie się kończą w twórcy „wpływy” i gdzie się on sam zaczyna. Uczynił to Kleiner ze Słowackim, Suchodolski z Gószczyńskim, Adamczewski z Zimorowiczem. Zobaczyliśmy, jak ci twórcy reagowali poetycko na swoje przeżycia, jakie znamiona indywidualne posiadało ich własne oblicze poetyckie. Przy takiej interpretacji estetycznej, nie egzegeza biograficzna, nie dochodzenia filijacyjne, lecz interpretacja estetyczna rozstrzyga w badaniu. Bada się tekst z punktu widzenia zawartego w nim tworzywa, czyli materiału przeżyć poetyckich, z punktu widzenia formy wewnętrznej czyli dynamiki tekstu i z punktu widzenia formy zewnętrznej czyli techniki tekstu.

Adamczewski, który zajął się niedawno Zimorowiczem według tej nowej metody, zastosował ją obecnie do Żeromskiego. Zaznacza, że nie chce go ani bronić, ni zwalczać, a tylko ze wszystkich stron w jego pismach ukazać. Chce zbadać jaki materiał tworczy przeobraża się w tych dziełach na wartości artystyczne, i w jaki sposób się przeobraża. Ma to być raczej opis zjawiska — jak sam powiada — nie właściwa krytyka. Zamiast poszukiwania związków między biografią pisarza a jego twórczością i zamiast dociekania literackich pokrewieństw między nim, a innymi pisarzami, mamy inwentarz zjawisk i dochodzenie twórczej mechaniki.

Za cechą podstawową Żeromskiego jako twórcy, uważa Adamczewski „nienasycone serce” (czemu dał wyraz w tytule dzieła). Z tej postawy zasadniczej wynikają wszystkie Żeromskiego cechy i ich kontrasty, więc zapamiętały kult cielesności — i nieodparte metafizyczne tęsknoty; rzewne ukośnienie bliźniego-brata — i odrza ku jego nędzy moralnej; nieprzejednanne wyzwanie do walki rzucone ziu

— i lęk tajony, że triumf dobra zuboży życie; szal erotyczny — i czuwające sumienie; przywarcie ku krasie świata — i śmiech szyderczy szatana; patos wyrazu — i przenikliwe poczucie humoru; nieustępliwe poszukiwanie kształtu ciągu nowego i kłatwa kostnienia formy.

Przechodzenie kolejno wszystkich rozdziałów pracy Adamczewskiego wyprowadziłoby nas daleko za rozmiary i cel niniejszej notatki dziennikarskiej. Autor oprowadza nas po psychice Żeromskiego i po jego sposobach twórczych, przedstawia jego wiarę i zwątpienia, bolesną litość jaką ogarniał wszystko, co gdzie cierpi na świecie, tłumaczy stosunek do miłości i smętku, do przyrody, do muzyki i do świata barw, jego nieujarzmioną żywiołowość, jego ambitny i mozolny trud, jakim wspierał swe natchnienie i talent. Krytyk nowej szkoły, nazwawszy się dociekaczem wielkości i piękna zapuścił się w nieprzejrany kraj dzieła Żeromskiego, by pokazać nam jego nienasyconę serca. Każdą swą tezę poparł przykładami a swą książkę mianował przewodnikiem po krainie wielkości poety.

Cóż na to powiedzą filolodzy, genetycy, psychologowie, socjologowie? Pierwsi i drudzy oświadcza na pewno, jak niegdyś mówił Windakiewicz o Słowackim, że wszystko to już było. Drudzy i trzeci odwracają się od tego, co nazywa się ekspresjonizmem w krytyce i nazwą to zbiorem frazesów. A przecież jest tu coś, co wniosła dopiero nowa metoda. Z jej owoców pozna się jej dobroć.

W każdym razie kompozycja pracy wskazuje na zdolność pierwszorzędą. A i pracy niemałe było potrzeba, by zdobyć olbrzymi materiał inwentaryzacyjny. Nawet Matuszewski jako entuzjasta Żeromskiego, nie sięgnął tak głęboko do dna duszy wielkiego artysty. Coprawda pominął tu krytyk stronę społeczną, która ukazywałaby nieco inaczej oblicze tego wielkiego artysty — jakim był Żeromski. Zwrócił uwagę głównie na artystyzm, przepajając całość liryzmem godnym uznania. Dzieło Adamczewskiego jest dziełem krytyki a zarazem dziełem sztuki.

Dr. Tadeusz Grabowski.

Poznań.

Z „Ruchu Literackiego”. Redakcja sympatycznego organu warszawskiego nie zaniedbuje żadnej sposobności, by treść jego uczynić jak najwięcej aktualną a zarazem pełną wartości naukowych. Poza zwięzłymi a świetnie opracowanymi recenzjami oraz bogatymi w zawartość materiałami, wyróżniły się ostatnio dwie rozprawki a mianowicie Jana Hulewicza o Żeromskim a ideologii warszawskiego „Głosu”, oraz Stanisława Małachowskiego o wolnomularstwie Henryka Rzewuskiego. Okazuje się, że Żeromski, nim zetknął się z ideologią radykalną i socjalistyczną, znajdował się w orbicie wpływów narodowych. Tacy publicyści, jak Wasilewski, głosili ideę ofiary na rzecz społeczeństwa, jako najwyższe szlachectwo. Ujawnił się w programie także kierunek antyniemiecki. Było więc w myśli Żeromskiego rozdzielenie między hasłami socjalistycznymi a ideologią narodową.

Rewelacją dla nas jest informacja, że ultrazachowawca i renegat Rzewuski był wolnomularzem. Wolnomularzami byli jednak Poniński, Radziwiłł, Panie Kochanek, Szczęsny Potocki. Twórca „Listopada” miał również krewnych, należących do różnych łód a sam należał do petersburskiego „Orla Białego” w r. 1818, gdzie kolegował z Oleszkiewiczem i wielu ziemianami polskimi. Wysuwany na zewnętrzny celem było miłować Boga, wyznawać świętość nauki Chrystusa, kierować swe postępek według prawa moralnego, a także kochać panującego i szanować ministrów. Być może, że ten lojalizm petersburski utkwił w duszy późniejszego teoretyka rezygnacji z narodowej odrębności. (T. Gr.)

Pisma nadesłane

„Ziemia”. Nr. 10. Treść: H. Schramówna: „O zadaniach Towarzystwa Popierania Przemysłu w dziedzinie Opieki nad Sztuką Ludową”. — M. Szachówna: „Wystawa płócien Nowogródzkich”. — Cz. Pietkiewicz: „Dusza i śmierć w wierzeniach Białorusinów”. — Kronika. — Z piśmiennictwa. — Korespondencja.

ŻYCIE KULTURALNE

POLONICA WŁOSKIE

O Tatrach w Nowarza. Wnuk A. Begeya Attilio Bersano, student uniwersyteckiego urzędnika z ramienia Instytutu kultury polskiej w Turynie odczytał z projekcją na Tatrach i Parku Narodowym. W początkach maja wygłosił ten odczyt w Sasale Monferrato a 22-go maja w klubie alpejskim w Nowarza. Odczyty p. Bersano nie ograniczają się do tematu oznaczonego w tytule ale są równocześnie wyrazem entuzjastycznej propagandy polskiej na wzór tej, jaką śp. Begey prowadził. Czynniki kultury polskiej szerzy w tej dziedzinie trzeci już z rzędu pokolenie. (P.)

SZKOLNICTWO

Prof. Ferrière o szkolnictwie w Polsce. W Instytucie Rousseau'a w Genewie wygłosił prof. Ferrière odczyt o szkolnictwie w Polsce. Podstawą odczytu były wrażenia ze szkół krakowskich, warszawskich i wileńskich. Ferrière stwierdził, że jeśli chodzi o wprowadzenie szkoły aktywnej, to Polska nietylko nie pozostaje w tyle, ale prześciga już inne państwa. Społeczeństwo polskie jest silnie zainteresowane szkołą i dąży do stworzenia najlepszych szkół. Polska posiada wiele znakomitych dzieł pedagogicznych, nieznanych w Europie, a które należałoby tłumaczyć dla wzmocnienia ogólnego dorobku kulturalnego. (St. N.)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Akwarela i geografia. Omawiając wystawę w Tow. Przyj. Sztuk Pięknych, jeden ze sprawozdawców poznańskich obeszł się dość okrutnie z akwarelami, jako techniką malarską. Nietylko uznał, iż „w akwareli nie sposób osiągnąć bogactwa różniczkowania kolorystycznego”, ale wyświecił ją z cywilizowanego Zachodu; — oświadczył mianowicie, że „za pomocą akwareli wypowiada się niemalarski i naiwne zdobnictwo (?) Wschód”. Jest to odkrycie zupełnie nowe. Akwarelistami i to znakomitymi byli u nas Juliusz Kossak i ostatni Falat, w tej technice wirtuoz na najwyższą miarę, a malarz chyba dość wielki i dość „malarski”. Tyle, jeżeli chodzi o nas i o naszą sztukę, sąsiadującą z „niemalarskim Wschodem”.

Jeżeli natomiast idzie o Zachód, to kto zajmuje się malarstwem i o niem, dla pouczenia laików, pisze, ten mógłby wiedzieć, że np. w Anglii malarstwo akwarelowe ze specjalnem zamiłowaniem było i jest uprawiane, a w pierwszej połowie XIX wieku doszło do rozkwitu i w osobie J. W. Turnera (1775—1851) wydało świetnego akwarelistę-kolorystę. — Malarz ten umiał w akwareli osiągnąć „bogactwo różniczkowania kolorystycznego” i swym niezwykle barwnym i świetlistym malarstwem wywarł poważny wpływ na rozwój francuskiego impresjonizmu, a temsamem na losy malarstwa wogóle.

Możnaby oczywiście zarzucić, że Anglia nie leży na Zachodzie Europy. Ale lepiej tego nie czynić. (J. M.)

MUZYKA

He zarabiał Smetana? Piszą nam z Pragi: Rocznice śmierci Smetany (12 maja) obchodzą uroczyście. W operze wystawiono „Libuszę”, Muzeum im. Smetany urządziło wystawę pamiątek. Są między niemi obszerne pamiątki Smetany. W r. 1874 notuje znakomity kompozytor, w jednym z miesięcy, że zarobił 173 guldeny 34 grajarcy, zaś wydał 185 guldenów 25 grajcarów, czyli miał deficyt 27 guldenów 33 grajarcy. Nic dziwnego. Jako tantjeme za siedem przedstawień opery „Dwie wdowy” dostał był 7 guldenów (siedm). Było to zwyczajowe honorarium autorskie. W końcu opera oddała mu partyturę, z tem, że więcej przedstawień nie będzie, bo „antjema jest za wysoka...” (pm)

Kreisler w Rzymie. Z Rzymu donoszą nam: Słynny skrzypek Kreisler (Krakowianin z pochodzenia) wystąpił w Augusteo, grając między innymi sonatę C-moll Beethovena, utwory Corellego, Pugnanięgo (we własnym układzie) Webera, z nowszych Ravela i De Fallę. Ceny były odpowiednio do rozgłosu znakomitego artysty: łoże 250 lirów, krzesła po 50 itd. (mr)

TEATR

Grammatica jako Hamlet. W Zagrzebiu występuje słynna aktorka włoska Emma Grammatica, siostra niemniej głośniejszej Irmy. Gra między innymi Hamleta. Zapoczątkowana przez Sarę Bernhardt (pasja aktorek do duńskiego królewicza mogłaby wszakże być ograniczoną przynajmniej wiekiem, który Emmę Grammatica dawno poza młodzieńczość był wysunął. Jest ciekawe, że żadna, o ile wiadomo, wielka aktorka nie spróbowała jeszcze grać w tymże „Hamlecie” Polonjusza, który to ramol jest przecież bardzo ciekawym aktorskim zadaniem i dla zaawansowanych wiekiem primadonn więcej niż Hamlet byłby poręczny. (wn)

Teatro dei Piccoli. Z Warszawy piszą nam: Gości tutaj w teatrze „Wodewil” włoski teatr marionetek „Teatro dei Piccoli”. Artystyczna ta impreza dyr. V Podreca cieszy się powodzeniem u publiczności i znaczną frekwencją. (tw)

ZGON UCZONEGO

ŚP. STANISŁAW CISZEWSKI

Coś jakby drugi Korzon. Doktoryzowany w r. 1897 „z braku środków materialnych wstąpił w r. 1899 w Warszawie do biura kolei wiedeńskiej, którą to posadę piastował z przerwami do kwietnia 1908 r.; poczem objął posadę rządową w akcyzie w Sierpcu” — jak podaje śp. Ciszewski w swej notatce autobiograficznej pomieszczonej w Kronice Uniwersytetu we Lwowie. Na tymże bowiem uniwersytecie mianowany został w r. 1910 profesorem etnologii. Zrzekł się zresztą rychło tej katedry.

Zmarły — urodzony 1865 r. — rozpoczął od studiów etnograficznych, opartych na materiale małopolskim. Wnet jednak potem przeszedł na pogranicze etnologii i pierwocin prawa. Tak powstały prace „Künstliche Verwandtschaft bei den Südslaven” (1897), „Wróżda i pojednanie” (1900), rzecz „O atalykacie” (1901). Z dalszych głównych prac wymienić należy „Ognisko” (1903), „Kuwada” (1905), „Wygadanie, pożyczka i odsetki” (1912). Po wojnie powstały: „Studia etnologiczne, Sól” (1922) i „Prace etnologiczne” (I, 1925 i II, 1929).

Cechą charakterystyczną książek Ciszewskiego jest to, że są to „libri legibiles”. Książki te nietylko czyta się, ale czyta się wręcz z napięciem: tak z racji poruszanych zagadnień, jak i horyzontów autora.

Wyżej wspomniałem, że Ciszewski pracował w znacznej mierze na niwie pierwocin prawa; w tym zakresie i na niwie pierwocin prawa polskiego. Kilka ilustracji. Nauka biedziła się zdawna nad wyludemaczeniem genetyzy wojen rodowych, łoczonych w głąb Polski historycznej, a przeżytkami sięgających nawet w wiek XVI. Wojny te określały jako „wróżby”, wzgl. „wróżdy”, a próby pokojowego załatwienia sporu jako „jednanie”. Jednym z członków definitywnej umowy była „pokora”. Biedzono się nad wyludemaczeniem jej charakteru, próby podejmowali m. i. Hube, Pawiński, Dąbkowski. Dopiero Ciszewski na gruncie etnologii i porównawczych studiów praw słowiańskich wykazał, że instytucja pokory oparła się „na prastarzej, pogańskiej teorii animistycznej i wpływającym z niej sakralnym charakterze pomsty, i że nie była ona niczem innym, jak tylko fikcją, symbolem pomsty, stwarzającym możliwość przyjęcia okupu przez żyjących członków rodu, zobowiązanych w zasadzie do pomstwienia krwi zabitego”.

Niemniej ważne dla historyka prawa polskiego inne studjum, „O atalykacie”. Wiadomo, że T. Wojciechowski legendę o Popielu i Piaście tłumaczył na podobieństwo buntu majordomów morowiańskich buntem Piasta — piasta, t. j. tyle, co majordoma, w zasadzie wychowawcy dzieci książęcych. Teorię tę rzucił następnie W. Bruchnalski na tło etnologiczne, na tło t. zw. atalykatu, opracowanego przez Ciszewskiego. Atalykat polega na tem, że dziecko po urodzeniu zostaje oddane osobie stanu niższego, która staje się przybrany ojcem (atalyk, Bruchnalski proponuje: piast); ten przybrany ojciec ma wszelkie prawa ojca rzeczywistego. Dziecko ma też przybraną matkę, która karmi je wraz ze swoim dzieckiem, tak zawiązuje się braterstwo mleczne. Ciszewski jest zdania, że instytucja atalykatu powstaje w momencie, kiedy ludy szukają środków, zapomocą których mogłyby utrwalić więź rodową, szczepową itd.; taką sztuczną spójnią miały być atalykaty.

Niemniej ważne dla historyka prawa polskiego były dwa tomy „Prac etnologicznych”. Tom pierwszy zawarł m. i. obszerne studjum o ciężarach chłopskich, w którym autor na tle etnologicznym i porównawczym — prawnym starał się wyjaśnić szereg ciężarów, których treść nie da się rozwiązać w oparciu o same tylko przekazy źródeł historycznych polskich. Wysunięta tam koncepcja „narzazu” podjął z kolei w obszernej dziele poświęconem temu przedmiotowi O. Balzer. Niektóre inne szczegóły spotkały się z polemiką.

Zmarły od roku 1924 piastował godność członka - korespondenta Polskiej Akademii Umiejętności. Dr. Z. W.

Książki nadesłane

S. Kamiński: „Komunizm a religia”. Płock 1928. „Dobra Prasa”. Serja B. Nr. 2.
S. Kamiński: „Nasi męczennicy w Rosji”. Płock 1930. „Dobra Prasa” Nr. 11. Serja 13.

Uroczyste wprowadzenie relikwii bł. Jana Boski do Poznania. Fragment z procesjonalnego pochodu, odbytego w sobotę wieczorem. (Fotogr. Mieczysław Bilazewski.)

Godzina w ogrodzie

Spiewają wprawdzie jeszcze przechodzący na ćwiczenia saperzy o maju, który nadszedł i o bzach, które zakwitły, ale to już właściwie przeszłość. Godzina bzów białych i bzów „lila” minęła, zaczęły owocować jabłonie i czereśnie, a wiatr rozniósł białe płatki ich kwiecica, pyszni się w całej krasie irysy, czyli po polsku kosaciec, niebiesko-nakrapiany, ten najpospolitszy, potem rzadszy już popielaty i ten najładniejszy chyba (budzę panią w kolorze zardrości) żółty. Białym „baldneżkom” daleko jeszcze do zachodu, kulista bryłka ich kwiecica ani myśli wędznąć. „Piękne narcyzy, śliczne tulipany, gdzieżeś, ach gdzieżeś...” gladiolu kochany? Jeszcze dobry miesiąc trzeba czekać cierpliwie, nim ten mieczyk rozbitnie stali swego jedwabnego ostrza. Już przed oczekiwaniem się piwonii i maków. Są one oznaką pokoju i pociechy. I to pokoju długotrwałego. Z maku przecież waży się ten napój cudowny, po którym zasnąć można równo na tysiąc lat. Kiedy Telemak plakał gorzko nad utratą ojca, Helena podała mu również pułhar z trunkiem kojącym. Zdaje mi się, że to po grecku nazywało się „nepenthés”, dokładniej pamiętam odpowiedni ustęp z „bryka” gimnazjalnego:

W tem Helena skoczywszy do głowy po radę
Pijącym przymieszała czar taki do wina,
Ze gniewów, smutków, zgryzot przyszłych
zapomina.

Inne czar - ziele kryje się niedaleko maku, ale nie wolno zdradzać jego przeznaczenia. Podobałoby się bardzo Imci Boyowi i tym wszystkim, którzy się głowią nad łatwym sposobem zmniejszenia przyrostu ludności. Lewkonja również każe jeszcze czekać, aby się sprawdził stary dowcip żydowski. Co to jest? W poszczególności śmierdzi, a wszystko razem pachnie. Nikt nie wie, co to jest. A rzecz prosta — odpowiada żydowin. „Lew” śmierdzi, „kon” śmierdzi, „ja” śmierdzi... Róże obiecują poprawę po zeszłym, bardzo kusym sezonie.

Z temperamentem kwiatów jest często tak samo, jak z temperamentem człowieka. Jeden fajtlapa, któremu żadna zachęta rozpędu nie przyda, drugi gna jak stukonna limuzyna. Jeden ciapa nikomu na nic, drugi parzy jak pokrzywa i trzeba wiedzieć, kiedy ją schwyci bez szkody. Za korzeń. Najlepiej za korzeń. Weźmy choćby taki bluszcz nierychliwy. Nie wiem, co ile lat każe się prawo przyrody zielenić krzewom bluszczowym, widzę jednak, że na murze dzieje się to z szybkością 40 ślimaków na rok. A jeszcze teraz, gdy wszystkie bluszczowe obrażone na zimę zeszłoroczną wogóle przestały się mnożyć. Tem gwałtowniej rozpycha się dzikie wino. Ku rozpacz „Tropa”. Traktuje on wszystko co zielone „per non est”. Dotąd czatował zazwyczaj u wylotu budy na dwóch wrogów zasadniczych. Jednym był bak, drugim osa latająca wedle starej gadki koło psiego nosa, teraz przyszedł wróg trzeci: dzikie wino, rozpierające się nahalnie u psiego węgłowia. A groszek ani myśli się pospieszyć. Powinienby jak najprędzej osłonić bezżebne truposze karłów owocowych pod murem. Czarne, kostropate tyki, wspomnienie jabłek, gruszek, które niegdyś były, a których nigdy już nie będzie. Zjadł je wszystkie mróz 30-stopniowy. Tu widać również, że albo drzewa upodobniły się do nas, albo

my do drzew. Jedna jabłoni np. jest w trzech czwartych odmrożona. Wśród suchych, ale żywych jeszcze kikutów jeden drugi konar przecięż owocuje. Może to już owoc ostatni i pożegnanie z życiem, a może tylko schorzałość przemijająca? Orzech usechł już na dobre i ani żipnie. czereśnia nietylko ze skutkami mrozu walczy, ale z jakąś przebrzydłą mszczycą, skręcającą liść w obwarzanki.

Za to wszędzie indziej życie wre w całej pełni. Jest cyrk, „zoolog”, menażeria, co kto woli. Oto np. produkcje znakomitej akrobatki, która w chwili, gdy to piszę, rozpoczęła swój „numer”. Od gruszej gałęzi z wysoka zwisa do ziemi nić pajęczka. U dołu winduje się na nią gąsienica koloru liścia. Prawo mikry dało jej identycznie ten sam kolor co listkom gruszy. Muszę zapytać prof. Grochmalickiego, ile taka stworza ma łapek, bo pokonywa trudności, jak najzwinniejszy skoczek. Zanim skończy pisać, będzie u szczytu.

Chrabąszcz postanowił sobie odebrać życie. I to przez utopienie się. Wleciał do zadawki i czeka cierpliwie końca. Trochę mu żal w ostatniej chwili cudów świata i słońca, więc przebiega łapkami, merda kałdunem, wyciąga nienawykłe do wody macki. A wodna gawiedź zanosi się od śmiechu. Cały „plankton” wybatużył oczy i gapi się na widowisko. Bo jak to można, żeby taki jeden nie umiał pływać? Gapią się kijanki i inne młode ropuszki, natomiast pływaki żółte - brzeżki i rozmaite chrząszcze wodne nie mogą wyjść z zadziwu: jakim sposobem istota taka sama prawie,

jak one, nie umie dać sobie rady z wodą i wogóle nie ma pojęcia o pływaniu?! Rzuciłem samobójczy pas ratunkowy, gałązkę. Objął ją z rozkoszą, suszy skrzydełka do słońca i deklamuje monolog „Hamleta”: Być albo nie być — oto jest pytanie?

Mrówki podobne są do Tropa. Nic ich nie obchodzi kwiaty na rabacie. — Przeorały i zabudowały całą grządkę astrów, doprowadzają do rozpacz cynie czyli jakobinki swoją pedanterją i tylko jeden kwiat, nie wiem czemu, budzi w nich postrach: dalje. Dziwna jest sprawa z daljami. Kiedyśmy byli młodzi, rosło to sobie z należytą pogardą gdzieś w kącie ogrodu i nazywało się: georginą. Nikt się nie interesował, a tem bardziej nie entuzjazmował brzydkiem, pokracznym, bezwonnym łopuchem. — Jest to kwiat dwójga imion. O „daljach” pisze już z zachwytem Zygmunt Krasiński w wydanych świeżo przez T. P. N. listach do Delfiny Potockiej:

A dziś! Moja pani droga, 25.000 „dularów” ofiaruje pewien milioner za niebieską dalje. Bardzo pożyteczny konkurs i warto wziąć w nim udział. Tem więcej, że interes z daljami jest wcale rentowny, a wkłady małe. Procent, jak w żadnym banku. Nie każdemu może wiadomo, że jeśli jednego roku zasadzi dziesięć dalij, to na drugi rok będzie ich miał automatycznie trzydzieści. Prawie tak jak... z pieczarkami prof. Theodorowicza. Ale wróćmy do mrówek i w dle słów Pisma św. zobaczmy, co czynią. Nie wsmak im praca w splecionej więźbie cebulek daljowych, więc się wyniosły na ścieżkę! Tu już sobie budują, zwożą, dźwigają, zarobione po łokcie i skłopotane. Obecnie największym kłopotem mrowiska, które obserwuję, jest codzien dżdżownica. Wielka, dwadzieścia razy większa od mrówki, leży w poprzek drogi. Mrowie czarnego ludu obiega ją dokoła. Glista nie rusza się wcale, bo już dawno nie żyje. Jak ją tu przytransportowały, do czego im potrzebna, nie wiem. „Nie śmieju znać” — jak powiedział generał Kutiepow, kiedy go wsadzali do popielatego auta.

Godzina w ogródku nie jest wcale godziną leniwej, zabitej deskami kontemplacji. My tu o wszystkim wiemy. My — to znaczy piwonje, gwoździki, wróble, zięby i pływaki żółtobrężne. Fale tygodnia uderzają bez przerwy o plankton ogrodu. Golebie z dachów okolicznych zlatują do wody, przynoszą najnowsze plotki z Górnej Wilcy, o siódmej dzwoni mleko pod oknami i śpiew żołnierski: „Może uda się, że powrócę zdrów i zobaczę Poznań znów”, wieczorem łopocą skrzydła samolotów, a w niedzielę jest celebra uroczysta w głośniku. Słuchamy wszyscy. Wtedy robi się cicho. Nawet piwien trznadel, niecnota, który drze się w niebogłosy milknie, kiedy się rozniesie głos księdza przy ołtarzu: „Vere dignum et justum est aequum et salutare” — zaiste jest rzeczą słuszną i sprawiedliwą.

Stanisław Wasylewski.
Dębiec.

Zachowanie się zwierząt

wobec nadjeżdżającego pociągu.

Nader ciekawe spostrzeżenia o zachowaniu się zwierząt i ptaków wobec nadjeżdżającego pociągu poczynił p. A. Chmielewski, maszynista kolejowy. Według niego, najprzezorniejsze ze wszystkich stworzeń są kozy, które posiadają najwięcej rozwinięty instynkt obrony przed przejechaniem. To też rzadki bywa wypadek przejechania kozy, choć bardzo wiele spotyka się ich pasących się przy torach kolejowych. Nawet uwiązana koza rzuca się gwałtownie wobec nadjeżdżającego pociągu i nieraz zrywa się i ucieka zawsze w bok od pociągu.

Najwięcej ze wszystkich zwierząt ginie psów, które nauczone na „skakać” koniom do pyska, w ten sam sposób atakują parowóz od przodu, ginąc naturalnie pod kołami. Konie luzaki boją się pociągu, na widok którego biegają w szalonej trwodze po torze przed pociągiem, przyczem potykają się o podkłady i łamią nogi lub padają zmęczone. Krótce przed wojną europejską pod Sochaczewem maszynista pociągu towarowego o znacznym obciążeniu, jadąc na spadku w nocy, nie mógł zahamować pociągu wobec pasącego się na torze stada koni, z których 11 sztuk padło zabitych.

Krów ginie dużo, gdyż mało reagują one na widok jadącego zdala pociągu, tak jakby wcale nie rozumiały żadnego niebezpieczeństwa. Owce zupełnie nie orientują się na widok pociągu i o ile parowóz wpadnie na część stada, wtedy reszta bynajmniej nie wstrzymuje się, ani nie cofa, a starając się przebiec pod wagonami, giną masowo. Świnie też nie reagują na widok jadącego pociągu i nigdy nie uciekają ani też nie cofają się, tak że żadna prawie żywa nie zostaje. Zając najczęściej w zimie ginie pod kołami, biegnąc w zawody przed parowozem, którego na dłuższy dystans nie mogą prześcignąć.

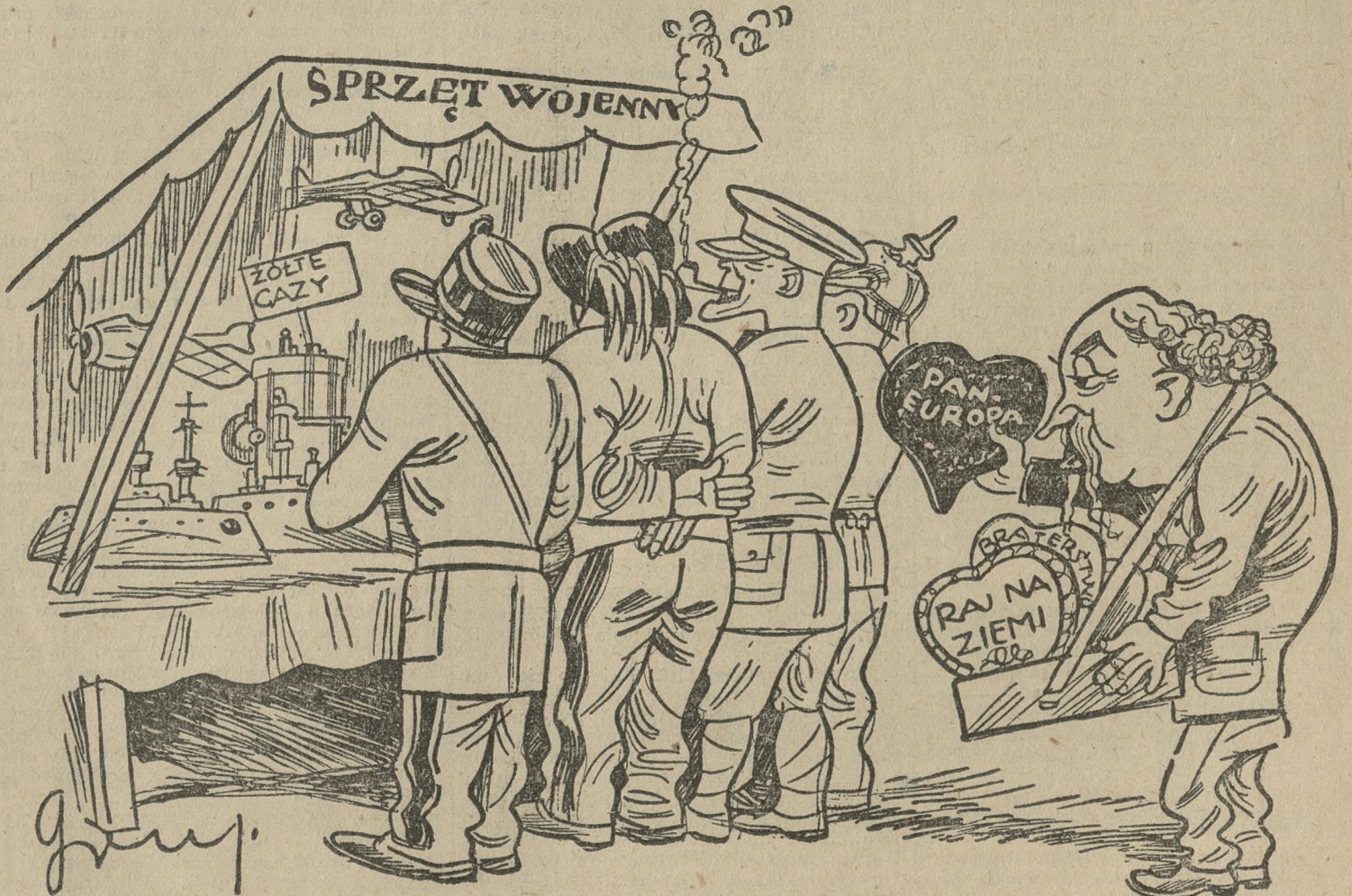
Sarny, b. wrażliwe na turkot jadącego pociągu, rzadko giną pod kołami, gdyż zawsze w porę zdolają uciec. Lisy prawie nigdy nie giną pod pociągiem. Z ptactwa najczęściej ginie kur; indyki są komiczne, gdyż na widok pędzącego pociągu nie reagują, a gdy zbliża się parowóz, spuszczały głowy i czekają spokojnie, jakgdyby dobrowolnie dawały szyję do ścięcia. Gęsi także są niezardne i b. rzadko unikają śmierci, będąc na torze.

Młode wróble, ucząc się latać w gromadzie, często rozbijają się o parowóz. Wrony, wrażliwe na każdy szmer, b. rzadko ulegają najechaniu. — W pierwszym roku po zbudowaniu kolei w danej miejscowości ginie wiele ptaków, rozbijając się w szybkim locie o druty telegrafu. Dopiero, oswoiwszy się z niemi, uczą się odpowiednio je omijać. (0.)

Kurs zielarstwa.

W celu podniesienia krajowej produkcji roślin lekárskich, a przez to zmniejszenia dowozu ich z zagranicy. Wydz. Ogrodnictwa Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych urządził od dnia 20 — 28 czerwca r. b. kurs zielarstwa. Kurs ten o charakterze praktycznym będzie miał za zadanie wyszkolenie zawodowych zbieraczy ziół, w zbieraniu, suszeniu i pakowaniu roślin lekárskich dziko rosnących. Szczegółowych informacji udziela Wydział Ogrodnictwa C. T. O. i K. R. w Warszawie, ul. Kopernika 30, tel. 405-65.

Biedny Briand

Briand: Tamten stragan ciągle oblegany, moich pierników nikt nie chce kupować!

SPORT

Triumf Petkiewicza

Pokonał na 3.000 m. Kusocińskiego i Koscyaka w znakomitym czasie 8:35,8.

Atrakcyjny bieg na 3.000 m. w ramach zawodów „Warszawianki” z udziałem Petkiewicza, Kusocińskiego i Koscyaka przyniósł pełen sukces naszemu zawodnikowi, który zdystansował Koscyaka.

Po strale startera wysunął się Kusociński, biorąc odrazu bardzo ostre tempo; tuż za nim o pół metra podążał Petkiewicz, dalej Zemło (War.) a dopiero czwarty Koscyak. Na trzecim okrążeniu Czech mija Zemła, lecz dzieli go od dwóch czołowych zawodników do 15 m., podczas gdy Petkiewicz trzyma się prowadzącego Kusocińskiego i nie pozwala mu się oderwać. W takiej kolejności biegą zawodnicy aż do ostatniego okrążenia z tą zmianą, że Koscyak coraz więcej odpada. Na 300 mtr. przed metą Petkiewicz zaczyna swój morderczy finisz, mija rozpaczliwie broniącego się Kusocińskiego i zwycięża pewnie w rekordowym czasie 8:35,8 (rekord Polski poprawiony o 17 sekund), 2. Kusociński 8:40, 3. Koscyak 9:05. Zwycięstwo Petkiewicza oraz ogłoszenie uzyskanego czasu publiczność zgromadzona w liczbie ponad 4.000 osób przyjęła burzliwymi oklaskami. Doskonale czas osiągnął dzięki Kusocińskiemu, który obawiał się świetnego finiszu swego kolegi klubowego i starał się wyczerpać go ostrym tempem, co mu się jednak nie udało. Petkiewicz raz jeszcze dowiódł swej wysokiej klasy. Poszczególne okrążenia pokryto w następujących czasach: 1—1:05, 2—1:07, 3—1:15, 4—1:13, 5—12, 6—1:13.

Poza ten rekord Polski ustalił w biegu na 500 m Żuber (War.) w czasie 1:08, 2. Nowacki o 1 mtr. za pierwszym. (Tel. wł.) T. S.

Na mistrzostwa Europy

Wyjazd naszej reprezentacji pięściarskiej do Budapesztu.

W niedzielę o godz. 22.15 pociągiem na Katowice wyjechała nasza reprezentacja pięściarska na mistrzostwa Europy w Budapeszcie, które rozpoczynają się 4. bm. i trwać będą do 8. włącznie. Reprezentacja wyruszyła w następującym składzie (podajemy według kolejności wag): Forlański, Stępnia, Górny, Seweryniak, Majchrzycki, Wieczorek, Konarzewski i Stibbe) ten ostatni przyłączy się dopiero w Katowicach; jako rezerwowi pojechał Moczko. Kierownikiem ekspedycji jest prezes P. O. Z. B. p. Baranowski, towarzyszą mu pp. Chmielikowski, Sadłowski, Garzena i Stamm. Nasi zawodnicy staną w Budapeszcie dziś wieczorem.

Na pożegnanie drużyny przybyło sporo osób z pośród sfer sportowych, a specjalnie sympatyków pięściarstwa. Z ramienia naszej redakcji żegnał reprezentację p. red. Herniczek. W rozmowie z obu trenerami dowiedzieliśmy się, że wszyscy zawodnicy czują się doskonale i są naogół w dobrej formie za wyjątkiem najstarszego z całego zespołu Stępnia; ponadto o Forlańskim trudno coś powiedzieć, gdyż dopiero w sobotę przyjechał z Bydgoszczy, nie mogąc dostać wcześniej urlopu; wiadomo też, czy zdoła „zrobić wagę”, dlatego na wszelki wypadek jako rezerwowi pojechał Moczko.

P. Garzena oświadczył nam, że największej liczby na Majchrzyckiego, uważając go za najlepszego w całej reprezentacji, następnie idą, jego zdaniem, Górny i Konarzewski, przyczem zwłaszcza ten ostatni zrobił duże postępy, może też być groźny dla każdego. O tych trzech wspominał, wyróżniając ich, a co do pozostałych to twierdził, że nie wybijają się ponad przeciętność. Podkreślił wreszcie z naciskiem, iż w Budapeszcie będzie niezwykle silna konkurencja, dlatego też należy się łudzić, że zdobędziemy jakieś poważniejsze laury i dobrze będzie, gdy kilku przejdzie chociażby dwa koła.

Hippika

W dalszym ciągu warszawskich konkursów odbył się krajowy pokaz konia myśliwskiego. Zwyciężył Kawecki na „Ostrydze”, 2. por. Zgorzelski na „Orle”. W konkursie międzynarodowym o nagrodę pani Robertowej Halon zwyciężył Włoch rtm. Filippini na „Lelo”, 2. kpt. Formigli na „Montebello” 3. por. Clave (Fr.) na „Don Giovanni”, 4. por. Dąbski-Nerlich na „Nero” i 5. kpt. Sałęga na „Rabusi”. W konkursie „Łazienek” dla pań pierwszą nagrodę podzieliły pani Wanda Czajkowska na „Alsie”, Chodkiewiczówna na „Kawalerze” i Juchniciewiczówna na „Matec”.

Kolarstwo

Na walnym Zebraniu Pozn. Okręg. Zw. Kolarskiego w niedzielę Zarząd ukonstytuował się następująco pp.: prezes — Kurzewski Stan. (H. C. P.), wiceprezes — Alejski Walenty (Sokół), sekretarz — Sanocki Stanisław (Warta), zastępca — Wilczek Stefan (grono Reja), skarbnik — Förster Roman (H. C. P.), kapitan związkowy — Nosek Walenty (Sokół), zastępca — Lange Mieczysław (H. C. P.), radni delegat z podokręgu Jarocińskiego i Hopcia St. (Pol. Kl. Kol. Gniezno).

W Zorach odbył się bieg na dystansie 135 klm w którym zwyciężył Olecki (Legja — Warszawa) 4 godz. 16:5, 2. Malczewski (Legja), Kłosowicz (Łódź), 4. Wię-

cek, 5. Krysztofiak (Sosnowiec), 6. Napiera („Legja”). (Tel. wł.)

Lekka atletyka

„AZS” — Poznań — „Sokół” I i II. Bydgoszcz 6:46. Mecz ten rozegrany w niedzielę w Bydgoszczy przy pięknej pogodzie i stosunkowo dużej ilości widzów przyniósł następujące wyniki: 110 m. pl.: 1. Balcer 17,8 (rek. okr. wyrówn.), 2. Pernak (AZS), 3. Sobolewski (S). 100 m.: 1. Piechocki (AZS) 11,3, 2. Pernak, 3. Bzdawski (S); kula: 1. R. Majtkowski (S) 11,94 m., 2. Pawlicki (S) 11,76 m., 3. Pernak 11,34 m.; 800 m.: 1. Lesicki (S) 2:33,5 (rekord okr. pom.), 2. Lasocki (AZS), 3. Bełżyński (AZS); 400 m.: 1. Piechocki 55,8, 2. Kruszona (S), 3. Eizop (S); dysk: 1. Balcer 39,31 m.; 2. R. Majtkowski 34,41 m., 3. Nowopolski 32,92 m.; 200 m.: 1. Pernak 24,4, 2. Balcer, 3. Wicherek (S); młot: 1. Więkowski (S) 33,34 m.; 2. Kiepikowski (S) 30,20 m., 3. Balcer 22,95 m.; 4x100 m.: 1. AZS w składzie: Pernak, Piechocki, Tabaczyński, Balcer 45,6, 2. Sokół; tyczka: po rozgrywce: 1. St. Majtkowski (S) 3,34 m., 2. Zakrzewski (AZS) 3,34 m., 3. Skowroński 3,34 m.; próba pobicia rekordu przez Adamczaka się nie powiodła, gdyż skoczył on tylko 3,54 m.; skok w dal: 1. Balcer 6,68 m. (rek. okr.) 2. Zakrzewski 6,21 m., 3. Bzdawski 6,07 m.; 400 m. pl.: 1. Pernak 1:01,8 (rek. okr. pozn.) 2. Saganiski, 3. Tobolewski; 1.500 m.: 1. Magiera (AZS) 4:48,8, 2. Waszkiewicz (S), 3. Bełżyński; w wyż.: 1. Gładysz 1,64 m., 2. St. Majtkowski, 3. Agaciński (S); sztafeta olimpijska: 1. Sokół (Lesicki, Kruszona, Bzdawski i Weinberger) 3:36,4; oszczep: 1. Tomaszewski (AZS) 48,22 m., 2. Nowopolski (AZS) 42,95 m., 3. Skowroński 37,37 m.; 3.000 m.: 1. Szularecki (S) 9:58,8, 2. Magiera, 3. Chybiński (AZS). Sędzią głównym był p. Golembiewski. Organizacja dobra. (Tel. wł.) Pał.

W trójboju drużynowym pań organizowanym przez komitet w f. i p. w. na m. Poznań na stadionie miejskim zwyciężył 1. AZS (Jasienska, Lanżanka, Rysyówna, Frankówna) 55 pkt. przed „Wartą” I (Takwodówna, J. Kryżanka, Musielewska, Klimczakówna) 72 pkt. 3. „Warta” II 91 pkt. Indywidualne wyniki są następujące: 60 m.: 1. Musielewska (W) 8,4, 2. Chudzińska (W) 8,5, 3. Czarna (W) 8,6, 4. J. Kryżanka (W) 8,7, 5. Lanżanka (AZS) 8,8, 6. Takwodówna, Jasienska i Rysyówna 9 sek. skok w wyż.: 1. Rysyówna (AZS) 1,29, 2. Jasienska i Lanżanka (AZS) oraz Czarna i Takwodówna (W) po 1,25 cm., 6. J. Kryżanka, Klimczakówna (W) i Frankówna (AZS) po 1,20 cm.; dysk: 1. Jasienska (AZS) 28,11, 2. Lanżanka (AZS) 27,64, 3. S. Kryżanka (W) 25,42, 4. Rysyówna (AZS) 24,34, 5. J. Kryżanka (W) 23,39, 6. Takwodówna (W) 23,11 m. Indywidualnie zajęły miejsca w punktacji: 1. Jasienska i Lanżanka (AZS) po 9 pkt., 3. Rysyówna (AZS) 11 pkt., 4. Czarna i Takwodówna (W) po 14 pkt., 6. J. Kryżanka (W) 15 pkt. (ig)

Do trójboju młodzieży do lat 18 stanęło 8 zespołów gimn. Marcinkowskiego, 5 zespołów „Warty” i 2 zespoły „Sokoła”. Inne zrzeczenia nie zdobyły się na obeśnienie tego „pierwszego kroku” przyszłych lekkoatletów. Drużynowo zajęły miejsca: 1. „Warta” I (Wacławicz, Felek, Karolewski, Antoniewicz) 633,95 pkt., 2. Marcinkowski I 597,20 pkt., 3. Marcinkowski III 526,90, 4. „Warta” II 529,50 pkt., 5. Marcinkowski V 504,75 pkt., 6. Sokół I 424,25 pkt. Indywidualnie wyniki były następujące: 100 m.: 1. Nowakowski (Marc.) 12,1, 2. Wacławicz (W) i Stronczyński (Marc.) po 12,2, 4. Żmudziński (W) 12,3; w dal: 1. Weymann (Marc.) 5,70, 2. Nowakowski (Marc.) 5,64, 3. Piechocki i Stanisławski (Marc.) po 5,51, 5. Karolewski (W) 5,50; kula (5 kg.): 1. Karolewski 11,59, 2. Antoniewicz (W) 11,24, 3. Wacławicz (W) 10,86, 4. Felek (W) 10,75.

„Warta” C — „Śremski K. S.” 79:55. 100 m.: 1. Marcinkowski (W) 12,2, 2. Mieloch (W), 3. Tomaszewski (Sr.); 200 m.: 1. Juljański (W) 25,6, 2. Maliniński (W), 3. Andrzejczak (Sr.); 400 m.: Marcinkowski 61,1, 2. Tomaszewski, 3. Przybylski; 800 m.: 1. Gruchot (W) 2:23, 2. Janicki (Sr.), 3. Baraniak (Sr.); 1.500 m.: 1. Gruchot 4:54,6, 2. Kapianiak (Sr.), 3. Dworczyński (Sr.); 3.000 m.: 1. Klimaszewski (W) 10:21, 2. Stróżyk (W), 3. Kasprzak (Sr. K. S.); 4x100: 1. „Warta” (Juljański, Kamikowski, Maliniński, Mieloch) 49,5, 2. Sr. K. S.; 4x400 m.: 1. „Warta” (Juljański, Jung, Różański, Korek) 4:34,4, 2. Sr. K. S.; w wyż.: 1. Naskret (Sr.) 15,4, 2. Mieloch 15,0, 3. Borczkowski 14,6; w dal: 1. Mieloch 6,02, 2. Tomaszewski 5,39, 3. Baraniak 5,30; dysk: 1. Stanisławski (Sr. K. S.) 28,77, 2. Jung (W) 27,69, 3. Przychodzki (W) 23,96; oszczep: 1. Jung 38,61, 2. Stanisławski 35,06, 3. Bączkowski 34,22; kula: 1. Wojcik (W) 9,33, 2. Stanisławski 9,15, 3. Jung 8,96. (ig)

O puchar Davisa

Czechosłowacja—Holandia 3:2. Timmer pokonał Menzla 8:6, 6:0, 4:6, 7:5 oraz J. Kozeluh — Diemer — Koola 6:4, 4:6, 6:3, 6:2. (Tel. wł.)

Śląsk—Kraków 11:6. Niespodziewana porażka Krakowa w tak wysokim stosunku. Poszczególne wyniki były następujące (Ślązaków podajemy na pierwszym miejscu): gry pojedyncze pań: Volknerówna—Pozowska 7:9, 6:0, 6:3; Stefanówna—Bielecka 6:2, 6:4; Pająkówna—Boniecka 7:5, 6:2; Gawronówna—Krupianka 0:6, 2:6. Panowie: Foerster — Horain w o. dla Horaina; Wittmann — Jurczyński 6:0, 9:7; Andrzejewski — Liebling 1:6, 3:6; Steiner — Konopka 6:2, 7:9, 6:2; Stadler — Czyżowski 3:6, 4:6;

Schmidt — Maszewski 5:7, 2:6; gra podwójna: Foerster i Andrzejewski — Horain i Liebling w. o. dla Krakowian; Steiner i Wittmann — Jurczyński i Maszewski 6:2, 8:6; Schmidt i Grzesiok — Konopka i Cieżak 6:1, 1:6, 6:4. Gry mieszane: Cebulowa i Schmidt contra Krupianka i Maszewski 2:6, 6:1, 6:4; Volknerówna i Wittmann—Pozowska i Horain 6:4, 6:3; Stefanówna i Steiner — Bielecka i Liebling 4:6, 7:5, 6:4; Pająkówna i Andrzejewski — Boniecka i Czyżowski 6:0, 6:2. (Tel. wł.) K. S.

Piłka nożna

Niedzielne wyniki ligowe. Poznań. „Warta” — „Garbarnia” 5:1 (1:1). Do przerwy gra była wyrównana i toczyła się przy zmiennej przewadze. Gorąco utrudniało znacznie rozwinięcie planowej akcji, jednak obie strony utrzymały tempo. Pierwsza bramka pada po zamieszaniu; strzela ją Nagraba dla „Garbarni”, a w kilka minut później rewanżuje się „Warta” przez Sroka. Wynik ten utrzymuje się wciąż mimo obustronnych ogromnych wysiłków. Po przerwie goście narzucają szalone tempo i górują też aż do 25 min. pod każdym względem szybkością startu, zresztą przewyższając „Wartę” przez cały czas. Znakomity Fontowicz i przytomna obrona gospodarzy mają w tym czasie nielada robotę, przyczem Pazurek kolejno raz przestrzeliwuje z t. zw. „murowanej” pozycji, to znów trafia w słupek. Wreszcie i „Warta” poczynna dochodzić do głosu i niebawem z centry lewoskrzydłowego zdobywa przez Sroka prowadzenie. Dwie minuty potem dobrze dysponowany lewoskrzydłowy zdobywa trzecią bramkę, wykorzystując nieporozumienie w obronie „Garbarni”, a tuż potem strzela Kniola czwartą. Goście widocznie zdeprymowani usiłują nadal stawić czoło, lecz poprzednie ostre tempo zrobiło swoje, osłabiając cały zespół. „Warta” uzyskuje jeszcze przez lewoskrzydłowego płaskim strzałem w róg piątą bramkę i przewaga jej utrzymuje się już do końca. Uwzględniając stosunek sił podkreślić trzeba, że po grze gości do chwili załamania się spodziewać się od nich należy dalszej poprawy formy. Są oni świetnie wyrobieni fizycznie, wykazują doskonale wprost opanowanie piłki, a uderza zwłaszcza czystość podań. Niebezpieczny dotąd atak mimo swej ruchliwości i dobrej gry kombinacyjnej stracił wiele, gdyż brak mu strzałów. U gospodarzy wręcz odwrotnie: dużo i dosyć celnie strzelali, orientując się błyskawicznie. Wyróżniali się Radojewski, Sroka i lewoskrzydłowy. Sędziował p. Heppner.

Katowice. „Ruch” — „Pogoń” 4:1 (0:0). Mecz odbył się przy pięknej pogodzie na boisku „IFC.” i zgromadził 2.000 widzów i przyniósł szczęśliwą wygraną gospodarzy. Do przerwy mimo wyniku bezbramkowego miał „Ruch” dość znaczną przewagę, której jednak nie umiał wykorzystać. Po przerwie gra natomiast była wyrównana, jednak atak „Ruchu” pracował skuteczniej, wyszukując dużo sytuacji. Bramki dla gospodarzy zdobyli Peterek, Buchwald, Dziwisz, oraz ostatnią Peterek. Honorowy punkt dla gości uzyskał Zimmer. Sędziował dobrze p. Burka z Krakowa. (Tel. wł.) F. G.

Lwów. „Czarni” — „Legja” 0:0. Niespodziewany wynik. Czarni grali znacznie lepiej, niż dotychczas. „Legja” nie wykorzystwała wiele sytuacji i naogół walczyła stabilnie niż zwykle. (Tel. wł.)

Mistrzostwo kl. A. POZPN. Poznań. „Warta” — „Sparta” 5:1 (5:0). Wynik nie odpowiada zupełnie przebiegowi gry. „Sparta” bowiem nie była o wiele gorszą od „zielonych”. Atak tych ostatnich prowadzony przez Scherfkego II kombinował celowo i strzelał dużo. Bramki uzyskali: Scherfke II, Śmiglak, Horeziak i Schkiewicz po jednej. Dla „Sparty” jedyny punkt wywalczył Graczyński. Najlepszy na boisku był bramkarz „Sparty”, który w pewnej mierze ponosi winę. Kilkanaście minut przed końcem sędzia p. Nawrocki usunął za ostrą grę Horeziaka z Warty.

„Stella” — „H. C. P.” 1:1 (0:0). Wynik odpowiada przebiegowi gry. Bramki uzyskali dla „H.C.P.” Kobiela, a dla „Stelli” Muszyński. Wyróżniał w tej ostatniej A. Nowicki. Sędziował p. Niziński.

Ostrów. „Ostrowia” — „OKS.” 4:1 (1:1). Spotkanie przez cały czas prowadzone było ostro a chwilami nawet brutalnie; w czasie gry strzelono trzy karne. Po meczu doszło do bójki, w czasie której pobity został jeden członek „Ostrowi”. Bramki uzyskał dla „OKS.” Skoczylas z karnego, oraz Bernstejn, Stok i Tasiemski (wszyscy z karnego) i Lechowicz. Sędziował p. Foerster z Leszna. (Tel. wł.)

Leszno. „Sokół” — „Poznań” 2:1 (1:1). „Sokół” miał dużą przewagę i jedynie niedyspozycja strzałowa ataku miejscowych oraz świetnie grająca obrona „Poznanii” uchroniły tę ostatnią od wyższej porażki. Zwycięska bramka padła dopiero w ostatniej minucie. Jedyny punkt dla „Poznanii” uzyskał Olejnik. Dla zwycięzców strzelił bramki: Muszkieta i Olejniczak. Wyróżnili się w „Sokole” Markiewicz i Muszkieta w obronie. Sędziował p. Papis. (Tel. wł.)

Jarocin. „Legja” — „Wiktoria” 7:1 (5:1). Przygniatająca przewaga gości dla których bramki strzelili: Mikołajewski 3, Zaremba 2 oraz Sadalski i Biederman po jednej. Honorowy punkt dla „Wiktoria” uzyskał Ratajczak.

Turniej o mistrzostwo centralnego obozu ćwiczebnego szkół podchorążych w Biedrusku, w którym wzięło udział 6 zespołów przyniósł w finale zwycięstwo szkoły z Tomaszowa Lubelskiego, która pokonała w finale szkołę z Jarocina 3:2 (1:1), przyczem wynik faktyczny w czasie normalnym był 2:2. Dopiero w ostatnich minutach dwukrotnie dogrywki padła rozstrzygająca bramka dla fizycznie silniejszego Tomaszowa strzelona przez Alaszewskiego z „Tarnowii” brata znanego napastnika „Polonii” warszawskiej. Wyróżnił się w zespole jarocińskim Ofierzyński z „OKS.” i Matuszak z „Wiktoria”. Do finału Jarocin doszedł po zwycięstwach nad szkołą z Grudziądza, którą pokonał 6:2 i Berezą kartuzką 2:1. Ta ostatnia wygrała z Krakowem 1:0. Tomaszów zaś pokonał w pierwszym kole Śrem 2:0 a do finału wszedł w o. Zawodcom przyglądało się w niedzielę około 2.000 osób.

Poza tem odbył się bieg szturmowy drużynowy z czterema zawodnikami. Zwycięstwo odniósł zespół szkoły podch. Jarocin. W grach sportowych Jarocin uległ Szkole w Śremie 17:12 (12:4); w zespole śremskim wystąpił znany lekkoatleta Kostrzewski. W dalszym ciągu turnieju Tomaszów wylądował Grudziądź 32:11 a Bereza Kartuzka — zespół szkoły krakowskiej.

O mistrz. Niemiec. Berlin. „Hollstein” — „Eintracht” Frankfurt 4:2 (2:0). Fuerth — „IFC” Nuernberg — „Schalke” 04” 6:1 (3:1). Drezno. „Dresdener Sportclub” — „Spielvereinigung” Fuerth po przedłużeniu 5:4 (3:1) w normalnym czasie 4:4. Kolonia — Suelz 07 — Hertha B. S. C. po przedłużeniu 1:1 (1:0). (Tel. wł.)

W drugim dniu czwórmecz w Wiedniu Kraków pokonał Zagrzeb 5:1. W spotkaniu o pierwsze miejsce w turnieju Wiedeń — Budapeszt 2:2 (Tel. wł.)

Pięściarstwo

W Mysłowicach odbyły się zawody z udziałem czołowych pięściarzy z Wrocławia. W w. lekkiej Koch (mistrz Wrocławia) pokonał nieznacznie na punkty Mularczyka. W w. półśredniej Bara uzyskał wynik remisowy ze Stankiem (mistrzem Wrocławia) w w. półciężkiej Garstecki pokonał wysoko na punkty Knorra (mistrza południowo-wschodnich Niemiec), oraz w wadze ciężkiej Wocka pokonał Kessela. (Tel. wł.)

Pływanie

Otwarcie sezonu zorganizowane przez P. O. Z. P. w pływalni związkowej było wspaniałą manifestacją rozwijającego się w szybkim tempie pływactwa poznańskiego. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele OO. Salezjanów, poczem popołudniu wobec kilkuset zebranych pływaków wszystkich klubów przemówił prezes P. O. Z. P. p. Jęczkowiak, przedstawiając zebranym szybki rozwój pływactwa, dla którego obecna pływalnia okazuje się już za szczyt. Odpowiadał przewodniczący miejskiego komitetu w. f. i p. w. p. dr. Sokołowski. Na znak otwarcia sezonu p. pulk. pil. Malczewski dokonał wciągnięcia porpochow zorganizowanych w P. O. Z. P. klubów. Po krótkiej przerwie ustawieni klubami pływacy w liczbie około 250 przedfilowali przed zebraną publicznością między którą zauważyliśmy b. prezesa Związku Pływackiego p. Stürmera oraz przedstawicieli prasy. Uroczystość zakończono propagandowym biegiem sztafetowym 5x50 m, który wygrał „H.C.P.” o ½ m przed „Unją” II i „P. T. P.” w czasie 3:16 oraz meczem kombinowanych drużyn piłki wodnej, a wyróżnili się Kratochwil (A. Z. S. Warszawa), Lisewski i Richter (Unja). (wz)

Szermierka

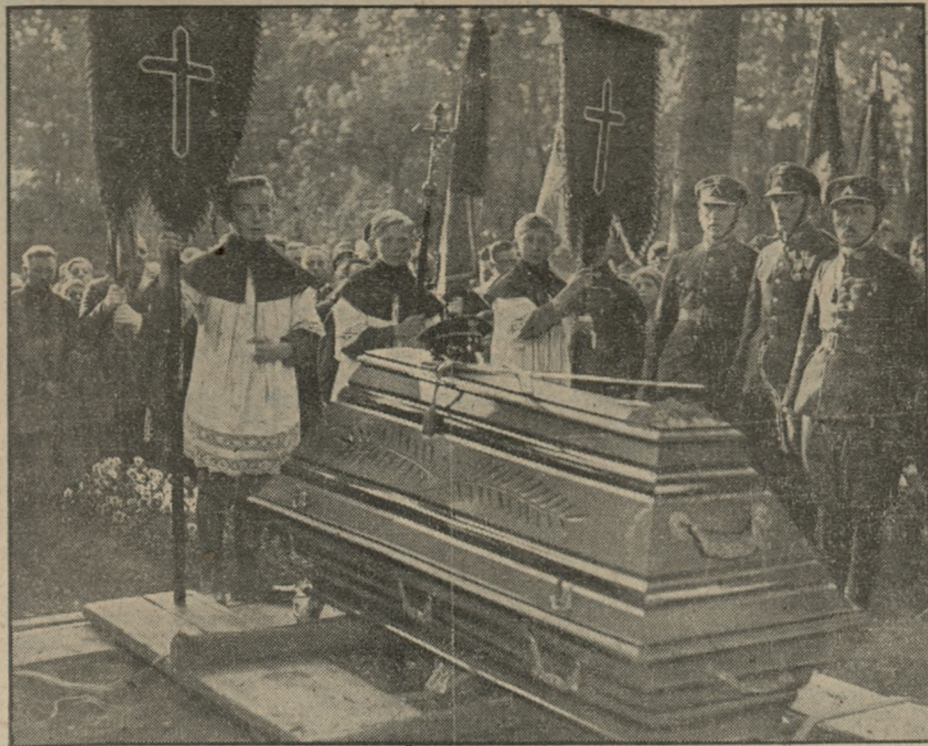
Mistrz. Europy. W finale indywidualnych spotkań na szable zwyciężyli po wyjeździe Włochów, Węgry zajmując trzy pierwsze miejsca. 1. Piller 5 zwyc. 15 cio-sów, 2. Petschauer, 3. Dorros.

Zawody o mistrzostwo AZS odbyły się w niedzielę w studjum wych. fiz. i przyniósł następujące wyniki: szabla: 1. Szczygiel 4:1 (24:16), 2. Mniejżyński 4:1 (23:19), 3. Knyżewski 3:2 (21:18), 4. Zulkowski 2:3 (19:20), 5. Dąbrowski 2:3 (17:21), 6. Jeziński 0:5 (15:25); floret: 1. Gronowska 4:0 (20:8), 2. Mniejżyński 3:1 (17:17), 3. Szczygiel 2:2 (17:14), 4. Jeziński 1:3 (14:17), 5. Dąbrowski 0:4 (9:20); szpada: 1. Mniejżyński 3:1 (10:5), 2. Zulkowski 3:1 (10:5), 3. Szczygiel 2:2 (7:9), 4. Jeziński 1:3 (6:10), 5. Dąbrowski 1:3 (6:10); pomiędzy pierwszym i drugim, oraz czwartym i piątym były rozgrywki. Na wszystkie bronie: 1. Mniejżyński 5 pkt., 2. Szczygiel 7 pkt., 3. Jeziński 14 pkt. Organizacja dobra, sędziowanie akuradne i sumienne. Publiczności zebrało się sporo.

Tennis

Mistrz. Francji. W finale gier poj. pań Helen Moody (Wills) pokonała łatwo Helen Jacobs 6:2, 6:1; Henryk Cochet po pięknej walce zwyciężył w czterech setach Tildena. W pierwszym secie Tilden podrywał bardzo ostre tempo, lecz Cochet nie dał się wyprowadzić z równowagi i niebawem zaczął górować. W przerwie po trzech setach Tilden nie wytrzymał i czwarty zwycięski set zdobył Francuz łatwo zwyciężając w ogólnym stosunku 2:6, 8:6, 6:3, 6:1. (Tel. wł.) T. S.

Pogrzeb ofiary napadu niemieckiego pod Opaleniem

Trumna zabitego przez zbirów niemieckich podkom. śp. Liśkiewicza na cmentarzu w Tczewie.

Podkomisarz straży granicznej śp. Stanisław Liśkiewicz, zamordowany przez zbirów niemieckich pod Opaleniem.

Z różnych stron Polski

Ekshumacja zwłok poległych żołnierzy w Oszczowie.

Dn. 10 ub. m. we wsi Oszczowie odbyła się ekshumacja zwłok 7 bohaterów żołnierzy Wojsk Polskich, poległych za Ojczyznę dnia 8 — 11 maja 1919 r. we wsi Oszczowie do wspólnego grobowca w tejże wsi. Dzień ten przypadł jako jedynasta rocznica żołnierskiej ich śmierci. Spoczywali oni dotychczas w tych miejscach gdzie polegli, tj. po polach i ogrodach, a zatem mogiły ich groziły zaoraniem. By zapobiedz temu niszczeniu wypadało koniecznie przeprowadzenie ekshumacji zwłok bohaterów do wspólnego grobowca. W tym celu na przedce utworzony komitet po otrzymaniu zezwolenia ze starostwa w Hrubieszowie przystąpił energicznie do tej pracy i w 5 dniach zdołał wybudować duży grobowiec. Koszta jego wynoszące przeszło 1000 zł. pokryła w zupełności ludność parafji Oszczów drogą ofiar.

Przestępczość w Polsce.

Urząd statystyczny zebrał i opracował dane, dotyczące przestępczości w Polsce. Ponieważ opracowanie takiej statystyki wymaga sporo czasu i żmudnej pracy, ostatecznie dane zestawiono za rok 1926.

W roku tym sądzono na terenie całej Polski 454.290 spraw sądowych. Z tej cyfry skazano 188.869 osób, w tem 33.503 kobiety. Uniewinniono zaś 265.421 osób, w tem kobiet 47.470.

Wymiary kary były następujące: Na karę śmierci skazano 66 osób; na ciężkie więzienie: dożywotnie — 49, powyżej 5 lat — 381, do 5 lat — 1.491, do 1 roku — 9.112, ogółem na ciężkie więzienie — 11.033 osoby; na zwykłe więzienie: powyżej 1 roku — 2.756, do 1 roku — 48.170, ogółem na więzienie zwykłe — 50.935 osób; na twierdzą: 185 osób; na areszt ścisły do i wyżej 1 miesiąca — (tylko w woj. południowych i na Śląsku cieszyńskim) — 5.800 osób; na areszt zwykły do i powyżej 1 miesiąca — 68.699 osoby; na grzywny 49.328 osób; na inne kary — 2.805 osób.

Recydywistów zarejestrowano w tym okresie — 22.356 w tem młodocianych — 1.289, mężczyzn — 18.315, kobiet — 752. W roku 1926 na 1000 osób skazanych notowano recydywistów 360,4.

Ogółem na każde 100.000 mieszkańców w 1926 r. notowano w Polsce 3.209 przestępstw, w tem przestępstw popełnionych przez młodocianych 1.413,9

Tajemnica magazynów cukrowni chełmińskiej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Chełmża, w maju.

Cukrownia w Chełmży słynie z tego, że jest największym tego rodzaju warsztatem przemysłowym na kontynencie europejskim; obszar, zakontraktowany dla tej cukrowni, wynosił w ostatnich latach przeciętnie 45 tys. mórg, czyli 110 klm. kw., a ilość przerobionych w niej buraków przekraczała 5 milj. ctr. rocznie. Najwięksi plantatorzy w obrębie cukrowni chełmińskiej są Polacy; na niektórych majątkach jak Mirakowo - Kuczwały, Turzno itd. uprawiano po 1000 mórg buraków rocznie.

To nie przeszkadzało jednak oddaniu kierownictwa i zarządu tego wielkiego przedsiębiorstwa w ręce niemieckich fachowców, którzy dobierali sobie oczywiście personel przeważnie niemiecki, taki, na którym polegać mogli. Dyrektorem cukrowni był od kilku lat dr. Lange, obywatel gdański, pod którego kierownictwem zaszyły ujawnione w tych dniach oszustwa, uprawiane od kilku lat na wielką skalę — idące w miliony złotych, które ze szkodą plantatorów szły do kieszeni sprytnego dyrektora i jego zaufanych.

Dyr. Lange sprowadzał rokrocznie około 40 tys. ctr. saletry chilijskiej, oddając ją z wiosną jako nawóz plantatorom cukrowki za „cenę zakupną“;

nim została jednak odbiorcom wydana, fałszowano saletrę w magazynach cukrowni, dodając do niej przeciętnie około 33 proc. piasku. Rolnicy, którzy dawniej wyprodukowali przeciętnie 150 ctr. buraków z morgi, a w latach ostatnich 110 — 120 najwyżej, skarżyli się na złe urodzaje buraków, zmniejszoną wydajność sprzętu tłumaczono im rozmaicie, jak wyjątkiem gleby w okresie wojennym, gdzie zabrakło sztucznych nawozów, to zaś zarazą lub też niekorzystnymi warunkami klimatycznymi. Nikt natomiast nie przypuszczał, że zło tkwiło w magazynach cukrowni chełmińskiej, której tajemnica została narreszcie wyjaśniona.

W związku z tą skandaliczną aferą, wyglądającą na sabotaż rolnictwa polskiego i systematyczne niszczenie mienia naszego ziemiaństwa, aresztowany został, jak wiadomo, dyr. dr. Lange i chemik Busch. Dalsze dochodzenia w tej sprawie są w pełnym biegu, przyczem zachodzi możliwość ujawnienia innych jeszcze niespodzianek. Na podstawie gospodarki w cukrowni chełmińskiej, gdzie bez skrpułów niszczone wysiłki pracy rolnika pomorskiego, nasuwają się uzasadnione podejrzenia, że gra szła o wyższą stawkę, niż chęć wzbogacenia się kosztem rolnika polskiego. (X)

KUPOJMY CEGIELKI NA BURSE RZEMIEŚLNICZĄ (P. K. O. 212 664).

Niemals vergessen!

Gedenkmarken

zur Trauer für die

19 Deutschland geraubten Gebiete

Niemals vergessen!

Niemals vergessen!

ALLEN GEWALTIG ZUM TROTZ SICH ERHALTEN. NIEMALS SICH BEUGEN.

DER GOTTES HERBEI G. DER GOTTES HERBEI G.

Der Geist von Potsdam

Deutschlands Rettung

KRAFTIG SICH ZEIGEN, RUEFT DIE ARME.

Jako przyczynek do pacyfistycznych mrzonek niektórych polityków niechaj posłuży wyżej podana serja znaczków propagandowych, rozpowszechnianych w Niemczech pod hasłem: Niemals vergessen! — Nigdy nie zapomnieć! Znaczkę te niewątpliwie mają się przyczynić do podtrzymania ducha zemsty i odwetu w narodzie niemieckim.

Z życia Towarzystw

Z Tow. Młodych Przemysłowców w Poznaniu. W poniedziałek 26 bm. odbyło się w „Domu Rzemieślniczym” plenarne zebranie Tow. Mł. Przemysłowców przy nadzwyczajnym udziale członków. Piękny referat p. t. „Przyczynki do historii powstania wielkopolskiego”, wygłosił p. tpt. Fenrych. W treściowych słowach obrazował referent na wstępie kto i w jaki sposób zajmuje się spisaniem historii naszego powstania, której brak bardzo odczuwamy, poczem przeszedł do zobrazowania w barwnych słowach, choć w streszczeniu, z powodu ogromu materiału, samej istoty powstania.

Powstanie wielkopolskie wybuchło prawie-że bez przygotowania, poprostu samorzutnie a mimo to odniosło wspaniały sukces. Było to pierwsze powstanie polskie, w którym brały udział wszystkie klasy społeczeństwa, ramię przy ramieniu, bez różnicy stanu i wieku. Nie obyło się wprawdzie bez zgrzytów czy nieporozumień. Nieraz bowiem powstańcy, po pięknym zwycięstwie, zamiast je wykorzystać, rozchodzili się do domu. Nie jest to rzeczą nową w naszej historii, czy to bowiem nasi dawniejsi wolontarze nie robili podobnie? Jednakże powstanie było najlepsze: m. świadectwem naszego patriotyzmu a udział w niem brali nie tylko ci w okopach ale i reszta społeczeństwa, które musiało tworzyć nowy ustrój zajmując opuszczane przez Niemców placówki w urzędach, przemysle i handlu. Słowem wszyscy młodzi w okopach a starsi i kobiety w biurach, wszyscy oni w tych pamiętnych dniach wykuli naszą wolność. Każdy jak mógł i umiał spełniał swą powinność wobec Ojczyzny i dzięki temu jesteśmy dziś wolni. Nie należy zatem zapominać szczególnie o tych, którzy wtenczas nie zawahali się narażać swe życie na szwank, lecz pamiętać o nich i wspierać gdzie i jak się da. — Burza oklasków świadczyła najlepiej o zainteresowaniu wykładem i była najlepszym podziękowaniem za piękny referat.

W dyskusji przemawiali pp. J. Zabłocki, Dąbrowski, Danielewski, Czaplinski, Wujecki, Kwiatkowski i wicepr. Piotrowski Adam. Odpowiedział jeszcze wyczerp iąco referent.

Po przyjęciu kilku nowych członków, w komunikatach zarządu odczytał p. sekretarz Njewiada komunikat Związku w sprawach podatkowych. Również referuje p. sekretarz o wycieczce rannej, do Ogrodu Strzeleckiego w Szelagu.

Wicepr. p. A. Piotrowski referuje obszernie o wycieczce do Gdyni i na Hel. Wycieczka odbyła się w dniach 8 i 9 czerwca br. Zbiórka wszystkich uczestników w liczbie około 70 w sobotę 7 czerwca br. wieczorem punktualnie o godz. 10 przy przystanku tramwajowym przed głównym dworcem. Lista zgłoszeń została już zamknięta; kto ze zgłoszonych nie uścił się na czas z koniecznych opłat kolejowych, zostaje skreślonym, tracąc prawo do wpłacanej sumy.

Po poruszeniu jeszcze różnych drobniejszych spraw w wolnych głosach, solwował prezes p. Zabłocki zebranie hasłem: „Przemysłowi i Rzemieślnicy Cześć!” Tad.

Z Stow. Chrześcij. Narod. Nauczycieli Szkół Powszechnych. Na ostatnim plenarnym posiedzeniu poznańskiego Koła Stow. Chrześcijańsko - Narodowych Nauczycieli Szkół Powszechnych, odbytem pod przewodnictwem prezesa p. Ignacego Lehmana, p. A. Wachowski wygłosił interesujący referat pod tyt. „Zdobycze i złudzenia szkoły twórczej”.

Zdawaćby się mogło — wywodził referent — że kierunek szkoły twórczej, zebrawszy to co było najlepsze, najbardziej psychologicznie uzasadnione z dawniejszych systemów i dodawszy do nich swe postulaty oryginalne, oparte również na ścisłych badaniach duszy dziecka, stworzy szkołę, o jakiej marzyli pedagogowie wszystkich czasów. Okazało się jednak, że tak jak wszystko, co stworzone zostało ręką człowieka, tak i „szkoła twórcza” nie jest doskonała. Referent wskazał i na te jej strony, które w praktyce pozytywnych wyników dać nie mogą, które okazały się złudnemi.

Poznańskie stowarzyszenie poszczycić się może całym szeregiem referatów z dziedziny szkoły twórczej, jednakże referent p. N. Wachowski ujął kwestję ze strony dotychczas u nas nie rozpatrywanej. To też zdawać należy, że nie stawili się wszyscy członkowie by wysłuchać zajmującego a tak aktualnego referatu. Należy jednak żywić nadzieję, że stawią się gromadnie na zjazd okręgowy w Ostrowie, by zadokumentować, że wiernie stoją przy sztandarze Nauczycielstwa Chrześcijańsko - Narodowego. (m. z.)

Czy zapisałeś się na członka wspierającego Komitetu Floty Narodowej. Wkładka 1 zł rocznie. Konto P. K. O. 30. Zapisz się a spełnisz swój obywatelski obowiązek

Na biednych miasta Poznania ofiarowali laskawie:

- Cukrownia Gostyń z 200, Drukarnia Polska w/m. z 100, Firma „Agra” w/m. z 20, Firma Frackowiak w/m. z 50, Wóznik w/m. Kramarska 16 z 300, Firma Barcikowski z 100, Dr. Berkan z 10, Firma „Silesia” z 100, Aldona Dzierzbicka Luboń z 10, L. Kruk Stary Rynek z 20, Bank Ludowy z 20, Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe z 200, Komunalny Bank Kredytowy z 100, Patykowa z 20, Heimratówna Gdynia z 10, Stefan Kalamajski z 100, Fa. Szymański St. Rynek 80/82 z 100, Bank Związku Sp. Zarobkowych z 500, Malczewski Sławoszew z 5, Wacław Żarnowski w/m. z 15, Krzyżanowski z 10, Grzelak z 5, Maresz Rydzyn z 2, Andrutówna z 10, Żarnowski Gołaszyn z 50, Firma „Trie” z 50, Spółka Osadnicza z 25, Pozn.

Kolej Elektryczna z 200, Walligórski z 30, Stempniewicz z 20, Andrzejewski z 20, Bank Ziemstwa Kredytowego z 50, Alexandrowicz z 25, Firma „Snop” z 10. — Za szczerze ofiary składamy w imieniu biednych szlachetnym ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać”.

Poznański Okręg „Caritas”
Nowy Rynek 13, tel. 55-88.

RADJO

Programy radjofoniczne

Wtorek, dnia 3 czerwca 1930 r.

Poznań, (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy; **godz. 14.00** notowania giełdowe i komunikaty gosp. rolnicze; **godz. 16.50** odczyt p. t. „Cele i zadania Czerwonego Krzyża w czasie wojny” (wygl. por. Peszkowski); **godz. 17.05** pogadanka radiotechniczna (wygl. p. Zygmunt Bresiński); **godzina 17.25** kurs średni języka franc. Bernardin de St. Pierre: „Paul et Virginie” - lecture et explication (wykl. p. Omer Neveux); **godz. 17.45** koncert popularny (transmisja z Warszawy); **godz. 19.00** interludium muzyczne w wyk. prof. Zygma. Zawrockiego (bas) przy fortepianie prof. Fr. Łukasiewicz; **godz. 19.30** odczyt p. t. „Geneza wojny 13-letniej i wieczysty pokój Toruński” (wygl. p. M. Płończak); **godzina 19.50** „Zdobyciamy powietrze” (kom. L. O. P. P.) wygl. p. Czajkowski; **godz. 20.00** koncert Państw. Kons. w Poznaniu (transmisja z Auli U. P.) Wykonawcy: Jadwiga Musielewska (śpiew), Roman Maciejewski (fortepian). Orkiestra Uczniów Państw. Konserwatorium Muzycznego; **godz. 22.00** sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe; **godz. 22.15** muzyka taneczna.

SKRZYNKA DO LISTÓW

- **P. Licznarski, Rynek Śródecki.** W Wkp. Tow. Kółek Rolniczych, Poznań, ul. Mickiewicza 33. (O. K.)
- **Mieszkanie.** Wypowiedzieć i skarzyć na eksmisję. (K.)
- **H. W.** Nie otrzymaliśmy tabeli wygranych; radzimy zwrócić się do komitetu loterii w Warszawie. (K.)
- **M. Ch., Poznań, Grudzień.** Sprawa w porządku; winien Pan wykorzystać urlop przed upływem czasokresu wypowiedzenia. (K.)
- **Z. K., Łazarz.** Obowiązują takie same zasady co do przeliczenia wkładów. Różnica sum wynika stąd, że w sierpniu 1920 r. marka polska miała wartość wyższą niż w grudniu, i to w stosunku 25 do 10. (K.)
- **Wakal.** Sprawa w porządku; urlop należy wykorzystać przed upływem czasokresu wypowiedzenia. Za niewykorzystany urlop pracownik nie może domagać się później pieniężnego wynagrodzenia. (K.)
- **Studentka fil.** W Radomiu (adres: Józef Jentsch, pl. 3. Maja 1) wychodzi miesięcznik „Filareta”; natomiast nie jest

Mixin —
najlepszy i najtanszy
proszek mydlany

nr 11 894

nam wiadomo, czy wychodzi gdziekolwiek również „Filomata”. (K.)

— **P. Mazanka, Cerekwica.** Na czarnej giełdzie w Warszawie podobno skupuje ktoś przedwojenne niemieckie banknoty i płaci za 100 000 mk. 3 dolary. Sądzimy, że to kawał, gdyż chyba trudno jest o tak wysokie sumy. O ile wiemy, żaden bank w Polsce nie trudni się skupem tych banknotów. (K.)

— **A. B. C.** Najwyższą dopuszczalną stopą odsetkową jest ustawowa; odsetki wyższe nie są wyskarżalne. (K.)

— **P. Donar, Poznań.** O ile wkłady są na jednej książeczce, należy się razem 125,10 zł. Równowartości wpłaconych sum są następujące: 4 000 mkn. — 4 920 zł; 400 mkn. — 492 zł; 11 000 mkn. — 187 zł; 150 000 mkn. — 330 zł. (K.)

— **W. W. W.** Wybrany na walnym zebraniu zarząd należy wraz z adresami podać Miejskiemu Urzędowi Bezpieczeństwa i Porządku Publ., oraz dołączyć egzemplarz ustawy stowarzyszenia. (K.)

— **T. D.** Podatek ten został zniesiony, dawniej wynosił 10 wzgl. 11 proc. sumy odsetek. (K.)

— **C. Z. B.** Odpowiedzieliśmy w nr. 243 pod Cz. B. (K.)

— **P. L. Sokołowski, Ostrów.** Prosimy nadesłać. (K.)

— **Praktykant 19.** Uczeń 14 dni urlopu. Za nadgodziny 50 proc. dodatku. Praktykant posiada już teoretyczne przygotowanie do zawodu, uczeń natomiast żadnego przygotowania zawodowego nie ma. (K.)

— **P. N. Jabłoński.** 6.15 zł. Spór radzimy przedstawić Urzędowi Rozjemczemu dla spraw najmu. (K.)

— **M. S., Poznań.** Radzimy udać się osobiście do Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, ul. Ratajczaka 27, gdzie Pana szczegółowo poinformują. (K.)

Pryw. Lecznica Chirurgiczna Dr. Parczewskiego

Poznań ul. Mickiewicza 22
tel. 18-99.

nr 11 825

W czwartek, dnia 29 maja 1930 r. rozstał się z tym światem, po krótkich cierpieniach członek naszego koła, ś. p.

Marjan Szuman

z Targowejgórki.

W Zmarłym straciliśmy gorliwego członka naszego koła, a śmierć Jego wywołała szczery i głęboki żal.

Cześć Jego pamięci!

**Koło Ziemiań
powiatu średzkiego.**

nr 11 908

ON

plajty nie ZROBI!
ON zawsze jest tak elegancko ubrany, —

przecież

ON musi mieć na to pieniądze

Z NIM

można robić interesy!

ON jest klientem Piotra Plucińskiego na St. Rynku 37, u którego kupuje tanio swoje piękne koszule, krawaty, kapelusze!

zw 33575

Letnisko

w pięknej lesistej miejscowości pod Bydgoszczą, pokoje z całym utrzymaniem do wynajęcia na miesiąc czerwiec. Wiadomość:

zw 28877

Egierska, Wileńska 9. Bydgoszcz.

Przewielebnemu Duchowieństwu, Krewnym, Znajomym oraz wszystkim, którzy okazali nam swe współczucie i oddali ostatnią przysługę naszej najdroższej żonie i matce, ś. p.

Marji Staszewskiej

składamy najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

zw 23 874

Mąż z dziećmi.

Wszystkim Krewnym, Znajomym i P. P. Kolejarzom za wyrazy współczucia, wienca i udziału w pogrzebie naszego najukochańszego ojca, ś. p.

Emila Adama Bobke'go składamy serdeczne

Bóg zapłać!

W ciężkim smutku

zw 28876

córki i syn.

Mieszkanie

pokój kuchnia, śródmieście, meblami 1800, dwa lata dzierżawa wliczona. Ratajczak, Poznań, plac Sapiieżyński 2-a, III. tel 58 474

Linoleum

kupuje się bardzo korzystnie u
Waligórskiego
ul. Pocztowa 31.
zw 28879

Cech kuchmistrzów
Pocztowa 30, poleca
kucharzy sezonowych
i na stałe posady.
zw 28828

Drzwi pancerne

używane do skarbcza (2,10 × 1,10 mtr.), kupi i prosi o ofertę
Spółdzielczy Bank Pożyczkowy we Wrześni
Sp. z ogr. odc. zw 23 543

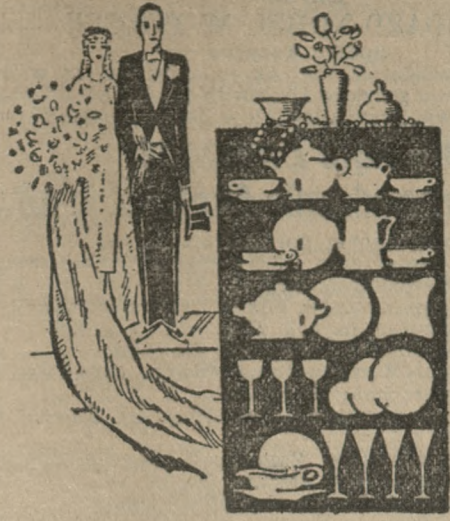

Swoisty wyrób krajowy,
znacznie tańszy od zagranicznych.

1/1 lt. 7 zł, 1/2 lt. 4 zł 4,
1/4 lt. 2.50 zł.

Do nabycia w każdej drogerji
Fabryka środków do zwalczania szkodników

„UNIVERSUM“
Poznań, Fr. Ratajczaka 38
Pw 11280-18.228/4

Na Wyprawy
Niebywała okazja!!!
Wielka wyprzedaż!!!
Serwisów obiadowych
i kawowych
Olbrzymi wybór!!!

1000 serwisów na składzie
 Serwis obiadowy niezbędny jest w każdym domu i powinien znajdować się przy każdej **Wyprawie.**

Serwis obiadowy nabyć można nader korzystnie tylko na **Wyprzedaży.**

w specjalnym magazynie serwisów: w firmie
„SERWIS“, W. ZIĘTEK
 Poznań, ul. 27 Grudnia 2.

Premje, Podarki, Fanty, Kryształ, Marmury, Łózka metalowe, Lodownie, Maszynki do lodów, Szafki drutowe do mięsa, Naczynia kuchenne. Dla pp. urzędników na raty bez wpłaty za bonem „KREDYT“ lub „SZATNIÓWKA“.

Aby uniknąć pomyłek, proszę dokładnie zważać na firmę moją
„SERWIS“, W. ZIĘTEK
 Poznań, ul. 27 Grudnia 2. Pw 13001-23.74

OBUWIE

WYKWININE

I SOLIDNE

z gwarancją za każdą parę kupuje się najkorzystniej w firmie

J. Pańczak

Olbrzymi wybór! Najniższe ceny!

POZNAŃ
 Św. Marcin 64
 Górna Wilda 59
 Telefon 41-37

Pp 11910-25, 170

Zarządzająca

młoda, sympatyczna, z zamiłowaniem prowadząca gospodarstwo podwórzowe i domowe, obeznana z zawodową hodowlą drobiu (wylęgarnia) i bydła, poszukuje posady u starzego pana lub pani od 1 lipca. Oferty do agentury Kurjera Poznańskiego, Leszno, ul. Koperniusza 42. **nr 11 982**

MODNE FRYZURY
MANICURE
MASAŻE
FARBOWANIE WŁOSÓW
TRWAŁA (i wodna) ONDULACJE
 w pierwszorzędnym wykonaniu
SALON DE COIFFURE
 N. MUSZYŃSKI
 ul. 27 Grudnia 3 — ul. 3 Maja 3
 zw 28861

nr 11 909

Ceraty

Obrusy i z metra kupuje się najkorzystniej

zw 28878

Waligórskiego
 przy ulicy Pocztowej 31
 tylko naprzeciw poczty.

Majątek ziemski

uroczo położony, sam w sobie, dom 10 ubik., bud. w dobr. st., 3 km. od stacji kolejowej, 5 km. od miasta, kol. ład. i woda w miejscu, cał. 362 mrg., wtem pol. pszen.-bur. gleby, pol. średn., 300 mrg. pod plug, 45 mrg. łąk, wł. torf, całk. obsiane i obsadzone, z żywym i martwym inwentarzem sprzed. a 500 zł mrg. pol. wpłaty, pol. długoletn. hipot. także zamiana na mniejsze gosp. z dopłatą. Maj. nadaje się także na przemysł. wł. ca. 40 mrg. obita, pierwszej kl. żwirownia.

W. Draheim, Borównia,
 poczta Pakość, st. kol. Piechcin.
nr 22 746

Łatwa obsługa — cechą doskonałości!

Wykorzystajcie prąd w Waszym mieszkaniu nie tylko dla światła, lecz i dla radia.

ELEKTRYCZNY ODBIORNIK

PHILIPSA

2514

BEZ BATERYJ! BEZ AKUMULATORÓW!

Wyposażony w lampy Złotej Serji Philipsa.

Daje mnóstwo stacyj wiernie, czysto, głośno

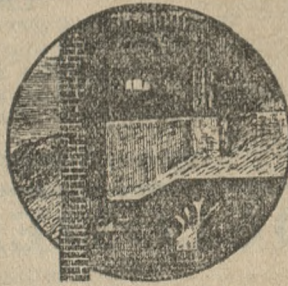

Żądajcie nieobowiązującej demonstracji u siebie w domu.

Do nabycia w firmie:

Poznańskie Towarzystwo Telefonów

Poznań, Jasna 9 i Fr. Ratajczaka 39. Bydgoszcz, Jagiellońska 65/66. **nr 11179**

Nagrodzony złotym medalem na Wystawie Budowlanej VI Targów Wschodnich we Lwowie 1926 r.

HYDROFUGE

CASTOR zabezpiecza od **WILGOCI**

przeciekania, wstrzymuje ciśnienie **WODY** we wszystkich przypadkach jako to: izolacji rezerwarów, murów, kanałów, basenów, tuneli, tarasów, fasad, szczytów i fundamentów. **HYDROFUGE CASTOR** dodaje się do zaprawy cementowej. W **LONDYNIE** przy placu **PICCADILLY CIRCUS** największa z istniejących kolej podziemna została uszczelniona **HYDROFUGE CASTOREM.**

Posiada na składzie

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE **nr 11004**

MAURZYCY KARSTENS

w Warszawie, ulica Koszykowa 7. Telefon 27-95.

W Krakowie: Biuro „CASTOR”, ulica Kleparz 5. Telefon 2-18. W Poznaniu: Tow. Akc. „MATERIAŁ BUDOWLANY”, ul. Sew. Mielżyńskiego 23. Telefony: 29-76 i 38-74. W Katowicach: inżynier Kazimierz Wretowski, ul. Generała Zajęzka 19. Tel. 14-15.

POLSKO-BRYTYJSKIE TOWARZYSTWO OKRĘTOWE S. A.

Gdynia/Gdańsk — Hull
 Hull — Gdynia/Gdańsk

Gdynia/Gdańsk — London
 London — Gdynia/Gdańsk

Regularna komunikacja tygodniowa własnymi pasażersko-towarowymi parostatkami, zaopatrzonemi we wszelkie wygody dla ruchu pasażerskiego i w ładownie-chłodnie dla przewozu artykułów spożywczych. **nr 10850**

Informacjami wszelkimi służy:

Właściciel: **Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe S. A. Gdynia**
 lub **Ellerman & Wilson Lines Agency Coy. Ltd. Gdańsk**

Tel.-Adr. „Polbrit” — Gdynia, „Wilson” — Gdańsk. Telef. Gdynia 1530-31, Gdańsk 24941-42.

Świetna egzystencja!

Z powodu śmierci w rodzinie jest na sprzedaż w nadzwyczaj ruchliwym mieście na Pomorzu, ponad 25 tysięcy mieszkańców, wyższe szkoły na miejscu, od 75 lat dobrze prosperujący skład konfekcyj damskiej, męskiej, oraz artykułów męskich z dobrą zaprowadzoną klientelą wiejską i miejską na bardzo dogodnych warunkach. Oferty przyjmuje firma W. Konkiewicz, mechaniczna fabryka odzieży męskiej — Poznań, Wielka 28. **Pw 11 920-22,173**

Szukam

WSPÓLNIKA

z kapitałem do założenia fermy drobiowej i ogrodnictwa na 70 morgowem gospodarstwie, 4 km. od Poznania. Oferty do „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 22,108 **Pw 11 896-22,108**

KUPIEC

z 23 letnią praktyką w budownictwie, przemyśle, specjalność: towaroznawstwo w drzewie, żelazie, wyrobach żelaznych, wszelkich materiałach budowlanych, długoletnia praktyka na stanowiskach kierowniczych, znajomość języka polskiego, niemieckiego, obszerne stosunki handlowe, poszukuje odpowiedniego stanowiska, przejmie zastępstwa. **Oferty Kurjer zw 23 859**

Mieszkanie letnie

2 pokoje i kuchnia w pobliżu lasu i jeziora, przy szosie Pobiedziska - Kostrzyn. Zgłoszenia Rodewald - Wojtówstwo, poczta Pobiedziska. **nr 11900**

Używane pianina

poleca z gwarancją

B. Sommerfeld,
 Bydgoszcz, ul. Sniadeckich 56. **nr 11402**

Tapety

kupuje się bardzo korzystnie u

Waligórskiego
 ul. Pocztowa 31. **zw 288-0**

Oprawy książek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskiej T.A. w Toruniu ul. św. Katarzyny 4.

Sprzedam

korzystnie maszyny damską, — Jankowiak, Cybińska 12. **nr 10 209**

URZĘDNIK

gospodarczy, kawaler, 33 lata, z kilkoletnią praktyką na intensywnie prowadzonych większych majątkach, zna się na uprawie wszelkiej gleby, jest energiczny, trzeźwy i obowiązkowy, poszukuje zaraz lub od 1. 7. 30. posady pod ogólną dyspozycją, ewentualnie do samodzielnego zarządzania majątkiem. Miejsowość obojętna. Oferty proszę skierować do Kurjera Pozn. zw 23 868

Gospodarstwo

68 mórg przy Poznaniu martwy i żywy inwentarz, budynek maszynowy, nadaje się na ogrodnictwo **sprzedam lub zamienię na dom** w Poznaniu. Oferty do „PAR“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 22,109 Pw 11 95-22,109

Willę w dobrym położeniu miasta Poznania, z 1-2 miesz. **kupię**. Oferty Kurjer zw 23883. Pośrednicy wykluczeni.

Młyn motorowy

ssąco-gazowy, 100 ctr., urządzenie nowoczesne, zabudowania gospodarze w komplecie, w mieście gdzie szkoły średnie, w pełnym biegu, przem. 50% gospodarczo, 50% handel, sprzedam, wydzierżawię, lub zamienię na dom. Oferty pod zw 23 873 do Kurjera Poznańskiego.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

LOKAL

przeszło 100 mtr. kw., nad. się na fabrykę, hurtownię, biuro zaraz do wynajęcia. **Wielka 27/29.** Pw 11 801-22,22

Ziołalista

udziela naukowych wskazówek o dobroci ziół leczniczych, na wszelkie choroby, specjalność leczenie ziołami, przyroda. **Specjalność dla otyłych zioła na schudnięcie.** Nabywanie ziół w miejscu. Wiele licznych podziękowań od uzdrowionych. — Godziny przyjęć w Poznaniu: **Lazarz, Śniadeckich 4, III, lewo** — w piątki i soboty od godz. 12-17; **Szamotuły, Lipowa 13** — przyjęcia w środy i czwartki. Zgłoszenia przyjmuje piśmienne pod wyżej wspomniane adresy — **Duczyński** zw 23 882

Zwapnienie żył

Zdenerwowania, osłabienia. Żądać bezpłatnej broszury o nieszkodliwym leczeniu domowym od

Dr. GEBHARD & Co., Gdańsk nr. 56.

Ogłoszenie. Zygmunt Wilczewski, właściciel przedsiębiorstwa budowlanego we Wronkach, wniosł po myśli rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 6 marca 1928, Dz. U. nr. 2728, poz. 244, o udzielenie mu odroczenia wyplat. Celem rozpoznania powyższego wniosku wyznacza się termin na dzień 14 czerwca 1930, godz. 10, przed Sądem Powiatowym we Wronkach, pokój nr. 2. Wierzyciele mogą przybyć na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Wronki, dnia 31 maja 1930. **Sąd Powiatowy.** nw 11 752

LICYTACJA.

W środę, dnia 4 czerwca, o godzinie 8,30 w drodze publicznej licytacji sprzedam najwięcej dającym za gotówkę: **1 budowę z opłotowaniem i szopa** przy nar. placu Orawskiego i Alei Małopolskiej (Solacz). Zbiórka 10 minut przed przetargiem. Licytacja nieodwołalnie. **Dąbrowski, komornik sądowy, Poznań, Młyńska 13.** nw 11 912

Zarząd STANDARD-NOBEL W POLSCE

Spółka Akcyjna ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dniu 24 czerwca 1930 r. o godzinie 17 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, przy ulicy Aleje Jerozolimskie 57

dziesiąte Zwyczajne

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie posiedzenia;
 2. Wybór Przewodniczącego;
 3. Sprawozdanie Zarządu, bilans i rachunek strat i zysków oraz budżet na rok 1930;
 4. Wnioski Komisji Rewizyjnej i Zarządu;
 5. Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Spółki;
 6. Wyznaczenie wynagrodzenia Członkom Komisji Rewizyjnej;
 7. Wybory 5 Członków Zarządu i jednego Zastępcy, ustępujących w myśl Statutu Spółki;
 8. Wybory 5 członków Komisji Rewizyjnej;
 9. Zmiany w Statucie Spółki, w myśl Rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.;
 10. Wnioski Akcjonariuszów, złożone Zarządowi na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.
- N. B. W myśl § 18 Statutu Spółki właściciele akcji korzystają z prawa głosu, o ile conajmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą do Zarządu same akcje lub zaświadczenia jakiegokolwiek instytucji bankowej, akcyjnej w kraju lub Banque de Paris et des Pays Bas w Paryżu lub National City Bank of New York w Nowym Jorku o posiadaniu akcji w swym depozycie. nw 11 906

W sprawie subhastacyjnej nieruchomości Sosnowiec, tom. 1. k. 17, zapisanej na rzecz Michała Staszewskiego i żony jego Stanisławy z Misiornych w Kawczu. 1. Znosi się termin przetargu przymusowego, wyznaczony na dzień 4 czerwca 1930 r. 2. Nowy termin wyznacza się na dzień 21 lipca 1930 r., godz. 10. Śrem, dnia 29 maja 1930 r. **Sąd Powiatowy.** nw 11 751

1 SPRZEDAŻE

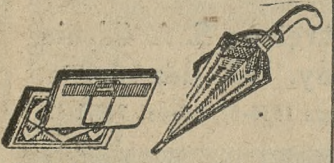
Maszynę okrętkową mało używaną i rower 1 kl. sprzedam. Plac Nowomiejski 1-a. parter pr. zdw 58 456

Pianino zagraniczne, wspaniałe, krzyżowe 1750.— Półwiejska 11, podwórze lewo. III. prawo. zdw 58 460

Skład fryzjerski, mieszkanie, sprzedam. Adres Kurjer zdw 58 466

Parcela 1470 qm przy cytadeli zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 523

Kanapy od 150 zł; leżanki od 60 zł. — O. Ludwiga, Dolna Wilda 76 zdw 58 519

Torebki, parasole, teki W. Czys, Poznań, ul. Szkolna 11 Wiasna pracownia. Pw 10 812-17,27

Meble po najtańszych cenach na raty i za gotówkę Doina Wilda 76. zdw 54 410

Koldry materace najlepsze najtańiej. — używane, skubie specjalna maszyna. Gnojska Plac Świętokrzyski 1 zdw 58 235

Zegary elektryczne reklamowe fabryczne i dla kościołów jak i urzędzenia warsztatów i modeli do fabrykacji zegarów tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer nw 11 903

Urządzenie do cukierni zegarmistrza lub drogerji jak i innych branż zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer nw 11 904

Piekarnia i wiatrak duża wieś bez konkurencji, budynki maszynowe. Cena 14 000. wpłaty 4—6 000, reszta hipoteka kilkoletnia. Ławniczak, Leszno, Dworcowa 23. nw 11 901

Elektryczny generator 12½ KW. prąd zmienny, w stanie nowym, natychmiast korzystnie sprzedam Fabryka Mustardy Ch. Salomon, Szamocin Wlkp. Pw 11 915-22,73

Skład kolonialny urządzeniem towarem, dwa pokoje, kuchnia (meble), powiatowe miasto tanio na sprzedaż Adres wskazuje Kurjer zdw 58 406

Meble korzystnie sprzedam. Wybickiego 2. IV. prawo. zdw 58 307

Meble własnego wyrobu po najtańszych cenach poleca Fabryka mebli stylowych A. Szczaniński, Tama Garbarska 3 fabryka; ul. Piątkowa 3. telefon 39-77. zdw 58 273

Białego rocznego szpica czystego, coślownik tresowanego sprzedam. Hotel Bristol. Leszno. nw 11 673

Maszynę do pisania sprzedam marki „Smit Premier“ duża, mało używana, cena 500 zł. ul. Berwińskiego 1, I. lewo. zdw 58 622

Robótka Siotry Streich ul. Kantaka 4 II. piętro. Wielki wybór rysunkowych i skończonych. Tw 1577

Willa w Bydgoszczy przy tramwaju 3x4 pokoje przy wpłacie 20 000. Oferty Kurjer zdw 58 482

Rower tanio sprzedam. Wierzbicę 22. IV., pomiędzy godz. 4—7. zdw 486

Wilg na sprzedaż. Sw. Wojciech 10. zdw 58 493

Skład maszyn rolniczych i warsztat reparacyjny, obrót ostatnich 2 lat przeszło 600 tysięcy rocznie, sprzedam z powodu choroby natychmiast. Gotówki potrzeba conajmniej 80 tysięcy zł. Zgłoszenia pod zw 58 156 do Kurjera Poznańskiego.

Okazja blisko Gdyni, przy dworcu, przy szosie, przy granicy sprzedam 20 mórg roli z lasem. Cena 10 000 zł Makowski, Wejherowo, skrytka 4. zdw 58 154

Nadmorskie place przy plaży, od 1 800 zł i na rozplatę sprzedaje. Wierzbicka, Wejherowo, ul. Klastorna 9. zdw 58 153

Lokomobila Lanza rok 1900, 80—120 KM, kondensacja, natychmiast korzystnie do oddania. Inż. M. Rowcecki, Poznań, Plac Wolności 3. Pw 11 916-22,190

Meble solidnie wykonane, z najlepszych materiałów kompletne i częściowo kupuje się najkorzystniej. — Magazyn Mebli, Andrzejewski, Marszałka Focha 38, przy Parku Wilsona. zdw 58 146

Dom handlowy z nowoczesnym wolnym składem i obszernym mieszkaniem w ruchliwym mieście powiatowym wojew. poznańskiego, na miejscu wyższe uczelnie i garnizon wojskowy — jest na sprzedaż. Zgłosz. przyjmuje Kurjer Poznański zdw 58 193

Skład dwa pokoje, kuchnia pięć tysięcy. Adres Kurjer zdw 57 951

Księgarnia skład papieru stare, dobrze za prowadzone przedsiębiorstwo, z powodu choroby zaraz do przejścia. Zgłoszenia do Kurjera nw 11 688

Meble na dogodnych warunkach poleca Marcin Zytковиak. Chwaliszewo 5. zdw 57 504

Skład spożywczo - kolonialny w Poznaniu przy Rynku dobrze prosperujący z wyrobioną klientelą, dobrym punkcie, sprzedam zaraz z powodów rodzinnych. — Adres Kurjer zdw 56 141

Maszynę do pisania korzystnie sprzedam. Szamarczewskiego 13 III p. lewo, pomiędzy 2—3 godz. zdw 58 645

Dom 4 mieszkanie, 2 morgi ogrodu, przedmieście, cena według umowy. Zgłoszenia Kozicki, Rataje 9. zdw 58 644

Fryzjerskie zakłady z mieszkaniem korzystnie. Kurjer zdw 58 638

Skład sprzedam Marian Friebe, Strzelecka 2. parter. podwórze. zdw 58 531

Skrzyn większą ilość odda T. Arlt, Plac Wolności 18. Telefon 1877. zdw 58 504

Ogródek działkowy Górna Wilda 125 na sprzedaż. Adres wskazuje Kurjer zdw 58 506

Maszyna Singera z okrągłym czolnikiem tanio na sprzedaż. Mostowa 37, parter, lewo. zdw 58 419

Akumulatory samochodowe Ford i Chevrolet 80 zł. pod gwarancją sprzedaje naprawia Franpol, Grobla 27, tel. 32-65. zdw 58 661

Skład warsztat szewski, dobrze zaprowadzony zaraz sprzedam. Śniadeckich 4. zdw 58 642

Ogródek działkowy śródmieście sprzedam. Kurjer zdw 58 641

Kapelusze oraz płaszcze i suknie kup. Pa. n najtańiej w firmie P. Szczanińska i Ska. Poznań, ul. Woźna 1. Pw 11 204-5-18,21/2

Kanapy leżanki, kluby, materace najtańiej za gotówkę, raty. Strzelecka 31. zdw 58 517/18

Sprzedam realność z ogrodem, wtem skład kolonii, na Winiarach, ul. Bonin nr. 10. zdw 58 553/4

Pianino krzyżowe zagraniczne — tanio sprzedam. Kościelna 29/31, I. pr. prawo. zdw 58 651

Parcele 4 400 lub 2 200 metrów kwadratowych, Debiec, za 5 500 zł sprzedam Dudek, Wielkie Garbary 34. zdw 58 648

Skład białawców i towarów krótkich z mieszkaniem sprzedam, do objęcia 5 000 zł. Hierowski, Pobjedziska, Kazimierzowska 17. zdw 58 655

Piekarnia wydzierżawie, wieś kościelna, fabryczna, bez konkurencji, piec węgłowy. Dzierżawa 60. Cena 3 500. Laszkiewicz Strojna, Grunwaldzka 5. zdw 58 643

Warsztat tokarsko-mechaniczny, pierwszorzędnie urządzone za 8 000 zł sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 646

Maszynę do pisania korzystnie sprzedam. Szamarczewskiego 13 III p. lewo, pomiędzy 2—3 godz. zdw 58 645

Dom 4 mieszkanie, 2 morgi ogrodu, przedmieście, cena według umowy. Zgłoszenia Kozicki, Rataje 9. zdw 58 644

Fryzjerskie zakłady z mieszkaniem korzystnie. Kurjer zdw 58 638

Piekarnię w Poznaniu dobrze prosperującą, z urządzeniem i mieszkaniem sprzedam. Adres wskazuje Kurjer zdw 58 565

Sprzedam warsztat blacharski w Poznaniu z wyrobioną klientelą. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 596

Wózek dziecięcy do sprzedania Przybylska, Długa 14, II. zdw 58 600

Skład fryzjerski zaraz na sprzedaż. — Staroleka, Romanowa Maya 53. zdw 58 610

Balkonowy elegancki z biurkiem, elektrycznością 1—2 osobowy lub dwa tańsze słoneczne małżeństwu zaraz. Różana 4, III, Radomska. zdw 58 621

Gospodarstwo 45 mórg, pszennej, 28 000 — wpłaty 15 000 lub wydzierżawie, objęcie 6 000. Plac Nowomiejski 10 a, Górny. zdw 58 627

Powózka półkryta w dobrym stanie na sprzedaż. Półwiejska 26. rw 10 200

Kawiarenkę dobrze zaprowadzoną przy targowisku w Poznaniu sprzedam. Adres Kurjer Stary Rynek rw 10 202

Skład cukierków, pieczywa, kawy sprzedam. Adres Kurjer Stary Rynek rw 10 203

Sprzedam korzystnie dom 2 piętrowy, 48 ubikacji z 3 oficynami, 1 morga ogrodu owocowego wraz z 3 morgami roli przyległymi. Dom, stajnie, chlewy maszynowe. Podwórce obszerne. Zgłoszenia do Ag. Kurjera Poznańskiego — Pleszew, Rynek — Kiosk. nw 11 907

2 aparaty do palonej kawy zaraz do sprzedania w składzie białawców St. Rynek 18. rw 10 185

Kiosk sprzedam. Oferty Kurjer zdw 58 671

Solacz wille 6 pokojowa, komfortowa sprzedam. Oferty Kurjer zdw 57 981

Sprzedam zakład fryzjerski damsko-męski wraz z urządzeniem i mieszkaniem 2 pokojowym i kuchnią. — Miedzichód, ul. Skwierczewska 1. zdw 58 566

Farby pokosty, lakiery, szcztolki, pendzle, szablony, hurt i detal St. Piatkowski Półwiejska 4. zdw 56 487

Sprzedam 7 mórg roli w mieście, blisko Poznania, nadających się pod budowę. Kłosówna, skład papieru, Murowana Goślina zdw 56 794

Baczość 6 mórg ziemi nadających się na ogrodnictwo oraz pod budowę, w Mosinie pod Poznaniem korzystnie do nabycia. Cena podług umowy. Zgłoszenia przyjmujecie spiesznie Tomasz Klarek, Mosina, powiat Śremski. zdw 58 675

Wózków dziecięcych wybór. — „Świąteczki”, Kraszewskiego 11. zdw 57 489

Fotograficzny zakład z mieszkaniem centrum Poznania sprzedam. Przybory fotograficzne, Szymkowiak, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 24. zdw 56 857

Ziółka od moli 1 paczka 1,25 zł. nabycia tylko w firmie J. Gadebusch, Poznań, ul. Nowa 7 (Bazar), telefon 16 38 dw 5023

Przy każdej uroczystości jest obraz z firmy Witold Leworski, Wrocławska 36, najcenniejszym upominkiem. Pw 11 475-21,122

Meble wyprzedaje z powodu likwidacji po cenie fabrycznej. Stanikowski, Woźna 12. rw 10 143-4

Skrzydło dobre wiedeńskie sprzedam tanio. Steinmetz, Wielkie Garbary 36. zdw 58 383

Antyki Garnitur biedermaiera mahoniowy i brzozyowy i różne inne meble sprzedaje Grzybowski, Kopernika 2. zdw 58 376

Parcele 15 mórg ul. Dąbrowskiego, — 8 mórg przy Bukowskiej sprzedam. Maciejewski, Dąbrowskiego 88. zdw 58 344

Maszynę Singera do mereżowania nową z powodu wyjazdu sprzedam za połowę ceny. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 426

Sypialnia za 550 zł, mało używana także wiele innych tanio, w dobrym wykonaniu. Stolarnia ul. Wypiańskiego 19. zdw 58 568

28 złotych ½ tuzina noży widelcy „Alpaka”. Serwis obiadowy porcelana 39 zł. Serwis kawowy porcelana 8,50. Tanie szklanki herbaty i piwa poleca tylko Hurtownia Porcelany, Wroniecka 24. zdw 58 585

Pies foksterjer na sprzedaż Małeckiego 24, II. prawo. zdw 58 583

Rower meski marki Panther, mało używany tanio oddam E. Strugała, Górna Wilda 100, V. zdw 58 582

Nieruchomość moja w Wągrowcu z sklepem rzeźnickim i obuwniczym przy zbiegu 4 ulic sprzedam za 33 000 zł. Marcinkowski, Bydgoszcz, Pomorska 38. Pw 11 307-63,359

Fortepian krótki, mahoń, sprzedam 550 zł. Krakowianka, Dąbrowskiego 79. zdw 58 442

Gospodarstwo 46 mórg, dom 8 pokoj, zabudowania 1 klasy, żywym martwym inwentarzem. Cena 25 000, wpłaty do ugody, Centrala Św. Marcina nr. 78. zdw 58 513

Wóz do kisu, 2 powózki, sztywna bryczka dla handlarza oraz kilka innych wozów na sprzedaż. Zgłoszenia M. Tokłowicz, Zaulek św. Wajciecha 4. zdw 58 422

Powóz kryty bardzo dobrze utrzymany sprzedam za 400 zł. Kmieciński, Małe Garbary 7. zdw 58 392

Kanarki śpiewaki i klatki duże sprzedam. Skarbowa 17, podw. IV pr. zdw 58 432

Ciezarówkę 1 i pół ton w dobrym stanie — sprzedam okazynie. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 552

Pianino jak nowe tanio za gotówkę. Wally Król, Jadwigi 5, I pr. zdw 58 530

Skład kolonialny mieszkaniem, towarami, cena 5 000, sprzedam Centrala, Św. Marcina 78. zdw 58 511

Stół szafy, bufet, meble używane — sprzedaje Łukasiewicz, ul. Kraszewskiego 9. zdw 58 414

5 KUPNA **Kupię** powózki. Zgłoszenia tel. 54 43. zdw 57 801

Dolarówki kilkadziesiąt sztuk kupię. Oferty Kurjer zdw 58 277

Aparat fotograficzny bardzo dobry stan kupię. Oferty Kurjer zdw 58 368

Kupię skład kolonialny maglem mieszkaniem dobrze zaprowadzony, za gotówkę. Oferty Kurjer zdw 58 993

Poszukuje wolnego składu w centrum miasta naichetniej zaprowadzony na obuwie. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 550

Pianino używane kupię. Kurjer zdw 58 571

Łóżko kupię. Nowakowski, Ogrodowa nr. 19. zdw 58 528

Poszukuje się kupna małego domu w kościelnej wsi lub powiatowym mieście. Oferty Kurjer zdw 58 490

6 KAMIENICE **Kupię** kamienicę 4—5 pokojowym mieszkaniem w centrum Wpłaty 150 tysięcy. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 58 400

Willę sliczną z bud. gospodarczym, całą wolną, w mieście pow. niedaleko Poznania zamienię na dom lub przedsiębiorstwo w Poznaniu. Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 347

7 PIENIĄDZ **25 000 zł** na kamienicę centrum w Poznaniu, wartość 400 000 zł. poszukuję, dam procent i pół roku wolne utrzymanie na majątku. Oferty Kurjer zdw 58 412

Rozlewnia
piw. lemoniad pełnym biegu poszukuje wspólnika. Kurjer zdw 58 531

15 000
poszukuje na wynalazek o wszechświatowym znaczeniu. Po 6 miesiącach zwrot 50. — Oferty Kurjer zdw 58 468

40 000 — 60 000 zł
poszukuje 1 hipoteke kamienicy w Poznaniu do 12 proc. Oferty Kurjer zdw 58 059

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
4-3 pokojowe za dzierżawę odda. Czarnecki. Ratajczaka 13. zdw 58 203

Próżny
ładny pokój z użytkiem kuchni, parterowy dla bezdzietnego małżeństwa do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 58 363

Mieszkanie
6 pokojowe z meblami lub częścią umeblowane przy najruchliwszej ulicy centrum Poznania odstąpię za zgodą gospodarza. Zgłoszenia Kurjer zdw 57 863

Mieszkanie
dwupokojowe w willce w Mosinie wynajme Oferty Kurjer zdw 58 352

Mieszkanie
jednopoikowe z meblami wynajme na pół roku; wyjeżdżam za granicę. Oferty Kurjer zdw 58 373

Mieszkanie
dwupokojowe kuchnia Jeżyce — 3 000, w tem 14 miesięcy dzierżawa później 83 zł. Adres Kurjer zdw 58 540

Pokój
kuchnia zaraz do wynajęcia. Nowak. Dębice, Świerczewska 22. zdw 58 542

2
pokoje włącznie kuchnia mebla mi 600 zł wskaże św. Marcin 15, I. prawo zdw 58 577

Wynajme
9 pokojowe mieszkanie za dostarczeniem 3-4 pokojowego — możliwe w śródmieściu, lub też odstąpię 4 pokoje na biura lub inne cele. Łask. zgłoszenia proszę skierować do administracji domu, plac Działowy 10, III, piętro. zdw 58 430

Pokój
i kuchnia z meblami. — Jeżyce 2 500 w tem rok dzierżawa. Adres wskaże Kurjer zdw 58 427

2 pokoje
próżne za roczną dzierżawę. — Oferty Kurjer zdw 58 423

Mieszkania
każdej wielkości za dzierżawę odda „Komis”, Sew. Mielżyńskiego 25-a. zdw 58 555

Pokój
kuchnia od gospodarza, rok dzierżawy, obięcie zaraz wskaże Kubiak. Pl. Sapieżyński 3. zdw 58 529

Mieszkanie
od właściciela za dzierżawę. — Centrala, Św. Marcin 78. zdw 58 512

Oddam
2 pokoje z kuchnią, z meblami, lub bez mebli zaraz. Jeżycka 34, Kamińska. zdw 58 448

Mieszkania
1-2 pokoje, dwuletnia dzierżawa. Widziński, Małeckiego 15, podwórze. zdw 58 450

Nowe
dwa pokoje i kuchnia zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia podmiistrz Jakóbski, Marynarska 7, lub u portjera obok nr. 5. Pw 11 919-53,168

3 pokojowe
mieszkanie wprost od gospodarza za dzierżawą zgóry zaraz do wynajęcia. Adres Kurjer zdw 58 619

Mieszkanie
6 pokojowe, komfortowe zaraz wprost od gospodarza. Adres Kurjer zdw 58 431

Pokój
i kuchnia do wynajęcia wprost od gospodarza. Wskaże Kurjer zdw 58 501

Puszczkiowie
wynajme po 2 pokoje i kuchnię na stałe oraz na sezon letni — wprost od gospodarza. Ul. Jasna 12, restauracja. zdw 58 649

Mieszkania
różnych wielkości także pokoje próżne. umeblowane poleca „Fragut” Półwiejska 31. zdw 58 637

2 pokoje
i kuchnia kompletna jadalnia, sprzedam. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 58 588

Wydzierżawie
pokój z kuchnią od gospodarza. Adres Kurjer zdw 58 592

Mieszkanie
1, 2, 3, 4, 5, 6 pokojowe z meblami lub bez wole zaraz wskaże Szczepański, Kantaka 5, I. zdw 58 629

9 SZUKA MIESZK.

Szuka
5 pokoi, mieszka I. lub II. p. z balkonem o 1. 10. lub przedzie wprost od gospodarza, nadające się dla em. kier. szkoły, dzierżawę ewentl. rok zgóry. Zgłoszenia do Kurjera zdw 57 876

Próżnych
dwóch pokoi poszukuje małżeństwo. Zgłoszenia do Kurjera zdp 58 381

Inżynier
Dyrekcji P K P w Poznaniu szuka mieszkania 2-3 pokojowego. Komorne zgóry według umowy. Pośrednicy wykluczeni. — Adres wskaże Kurjer zdw 57 404

3-5
pokojowego poszukują. Oferty Kurjer zdw 58 578

Pokój
z kuchnią lub 2 małe pokoje od gospodarza poszukuje (najchętniej Jeżyce). Oferty Kurjer Poznański. zdw 58 520

Mieszkania
3-4 pokoje, komfortowe, centrum od gospodarza, czynsz zgóry gotówką. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 496

Bezdzietne
małżeństwo poszukuje 1-2 pokojowego mieszkania, centrum, Jeżyce, Łazarz, R. Wildecki. Oferty z ceną i warunkami proszę Kurjer zdw 58 672. Agenci wykluczeni.

Szukam
słonecznego mieszkania niedaleko przystanku tramwajowego. 2 pokoje z kuchnią, elektryczność i t. d. przynależnościami, dam 800 zł dzierżawy. Oferty do Kurjera zdw 58 652

Poszukuję
dla szwagra mieszkania 2-3 pokoi z kuchnią wprost od gospodarza, plac czynsz 2 lata zgóry. Tomkiewicz, Droga Dębicka 24. rw 10 199

Bezplatnie
zgłaszacie mieszkania, pokoje, wszelkie ubikacje. „Fragut”, ul. Półwiejska 31. zdw 58 636

11 POKOJE UMEBL.

Dwa
duże pokoje umeblowane, słoneczne, frontowe zaraz lub 15. 6. do wynajęcia, św. Marcin 56, II. zdw 58 291

Pokój
dla dwóch panów wynajme. Półwiejska 29, parter na prawo. zdw 57 007

Pokój
lepszy dwóm panom. obiady. Wielkie Garbary 18. wejście Woźna, II. prawo. zdw 57 968

Frontowy
jasny, dobrze umeblowany pokój wynajme. Działynskich 3, I. lewo. zdw 58 116

Centrum
dwa pokoje na biura, mieszkania umeblowane do wynajęcia. Skarbowska 4, parter. Krawczykowska. zdpw 58 855

Pokój
umeblowany wynajme zaraz. — Kurjer zdw 58 371

Pokój
wynajme. Długa 10, II. lewo. zdw 58 330

Zaraz
do wynajęcia sypialnia i gabinet odpowiedni na biuro, telefon i maszyna do pisania. Na życzenie z utrzymaniem. Drużbackiej 7, III p. lewo (narożnik Spokojnej) Łazarz. zdw 58 361

Przyjmuję
panienki na stancje. Dux, Półwiejska 26-a. zdw 57 897

Czysty
pokój lepsze panu. Wrocławska 5, III. zdw 58 300

Pokój
umeblowany, wejście niekrepujące, Plac Sapieżyński 3, III. lewo. zdw 58 415

Pokój
umebl. front. Staszica 19, III. lewo. zdw 58 417

Pokoik
zaraz. Marsz. Focha 41, III. lewo front. zdw 58 543

Skromny
pokoik, drugi wspólny dla panienek. Zielona 7, parter w podwórzu. zdw 58 541

Pokój
dwóm osobom. Staszica 25, II. lewo. zdw 58 548

Pokój
umeblowany dla małżeństwa z używaniem kuchni, parter — i lepszy pokój dla panienki. Polna 5, III. ptr. lewo. zdw 58 547

Pokój
panom. Za Grobla 5, parter prawo. zdw 58 546

Pokój
wolny zaraz. wejście z klatki schodowej. Masztalarska 7-a, III. zdw 58 525

Pokój
umeblowany. balkon. telefon. można utrzymaniem. kresowa. Stroma 27-9. zdw 58 572

Pokój
lepsze panu, wspólny. Bielawska. Łakowa 13. zdw 58 570

Duży
pokój. Poczta 21, II. prawo. zdw 58 579

Pokój
dla małżeństwa zaraz. Czesława 11, III. lewo. zdw 58 574

Pokój
pościel pożądana. Wrocławska 3, II. prawo. zdw 58 578

Dwa
pokoje do wynajęcia. Schaefer, Działynskich 2. zdw 58 577

Sołacz
pokoje 2 słoneczne, frontowe paniem lub małżeństwu Małopolska 7, II. zdw 58 581

Elegancki
pokój z utrzymaniem lub bez zaraz. Skarbowska 8, III. lewo. zdw 58 593

Pokój
niekrepujący do wynajęcia. Lesiewicz, Kanałowa 17. zdw 58 443

Pokój
dla 1 lub 2 panów wynajme zaraz. Strzelecka 20, III. prawo. zdw 58 439

Elegancki
Długa 3, II. lewo. zdw 58 431

Pokój
elegancki dla pana. Waly Jan III, II, parter prawo. zdw 58 429

Pokój
ładny tanio. Dąbrowskiego 35/37, Szudarek. zdw 58 423

Z klatki
schodowej tani pokój. Drzewicka, Kolejowa 46. zdw 58 453

Pokój
umeblowany 2 osobom wynajme. Piekary 5, II. lewo. zdw 58 421

Pokój
umeblowany wynajme. Reja 1, I. prawo. zdw 58 538

Pokoje
umeblowane poleca „Informator” Ratajczaka 15, Pasaż. zdw 58 536

Pokój
panu. Szamarzewskiego 31 podw. prawo, parter. zdw 58 539

Na pokoiak
przyjme panienkę bezpłatnie za pomoc pani w domu. — Adres wskaże Kurjer zdw 58 452

Pokój
dla panów lub pań zaraz. Romana Szymańskiego 3, I. lewo. zdw 58 449

Pokój
mały, skromnie umeblowany z utrzymaniem lub bez do wynajęcia od 1. 7. Strzelecka 2, II p. m. 5. Objeżdżać można od 10 do 3 po poł. zdw 58 454

Pokój
dobrze umeblowany, telefon, wynajme. Ratajczaka 40, Ogurkowska. zdw 58 458

Pokój
dla dwóch panów (pań). Piekary nr. 7, III. zdw 58 464

Pokój
1-2 panom. Wielka 18, IV. lewo. zdw 58 469

Dobrze
umeblowany, wejście z klatki schodowej wolny. Ul. Skryta 14, III. lewo. zdw 58 220

Pokój
2 osobom wynajme. Mostowa 4, I. lewo. zdw 58 503

Pokój
umeblowany dobrem utrzymaniem, tanio wynajme. Ogrodowa 2, III. lewo. zdw 58 508

Pokój
umeblowany, balkonowy, słoneczny, elektryka, zaraz wynajme. — Dąbrowskiego 34, ogród, wprost, II. lewo. zdw 58 097

Pokój
umeblowany wolny, Stempel. — Wielka 17. zdw 58 620

Przyjmę
panie na pokój zaraz. Garncarska 1, II. prawo. zdw 58 475

Pokój
przy dworcu umeblowany. — Adamska Focha 27, front, lewo. zdw 58 479

Panów
przyjmę na stancje zaraz. — Wierzbicę 37 a, ogrodowy I. prawo. zdw 58 492

Pokój
niekrepujący, elektryczność. — Patrona Jackowskiego 29, Zurchak. zdw 58 498

Pokój
umeblowany wynajme. Półwiejska 30, IV. zdw 58 647

Ładny
słoneczny pokój zaraz. Strzelecka 18, III. prawo. zdw 58 401

Niekrepujący
Wielkie Garbary 18, III. prawo. zdw 58 614

Panienki
na pokój przyjme. Wolnica 4/5, I. lewo. zdw 58 594

Pokój
Strzelecka 5, III. lewo. zdw 58 657

Inteligentnym
tamże obiady smaczne treściwe, niedrogi wyjazd. Wskaże Kurjer zdw 58 607

Pokój
dla lepszego pana. Łakowa 18, tylny dom. I. prawo. zdw 58 605

Pokój
frontowy. Rybak 7, II. prawo. zdw 58 604

Pokój
frontowy bardzo słoneczny 1-2 osobom tanio wynajme. Zielona 2, I. piętro. zdw 58 628

Pokój
duży zaraz wynajme. Jasna 16, III. prawo. zdw 58 612

Zaraz
oddam miły pokoiak panience. Nowakowa. Aleje Marcinkowskiego 6, II. zdw 58 611

Pokój
umeblowany słoneczny 1-2 osobom wynajme. Łakowa 19, I. lewo. zdw 58 625

Pokój
umeblowany bez pościeli wynajme. Woźna 14, parter, prawo. rw 10 201

Pokój
wynajme. Szewska 13, I. prawo rw 10 206

Pokój
2 panom wynajme. Wielkie Garbary 44, III. lewo. rw 10 207

Pokoje
z całodziennym utrzymaniem lub bez zaraz do wynajęcia. Aleje Marcinkowskiego 1, Zablocka. zdw 58 663

Pokoik
wynajme. Nowacka, Piekary 10. zdw 58 669

Pokój
elektryczność zaraz do wynajęcia. Śniadeckich 20, I. lewo. zdw 58 667

Pokój
2 osobom, małżeństwu. zaraz. — Kacmarek, Grochowe Łąki 3. zdw 58 638

35
do 70 złotych pokój słoneczny, czysty (elektryczność). — Rynek Wildecki 71, III. prawo front. Tamże stacja za uprzątnięcie. zdw 58 632

12 SZUKA POKOJU

Inwalida
na wózek szuka pokoju parterowego. Oferty Kurjer zdw 57 491

Pokój
z używaniem kuchni dla młodego małżeństwa bez pościeli w okolicy Łazarz-Górczyn. — potrzebny zaraz. — Zgłoszenia z podaniem ceny i adresu do Kurjera Pozn. zdw 58 488/9

Kulturalne
małżeństwo poszukuje pokoju umeblowanego z używaniem kuchni, pościel własna najchętniej u samotnej inteligentnej osoby. Oferty Kurjer zdw 58 388

Pokoju
skromnie umeblowanego od zaraz poszukuje urzędnik państwow. Wiadomości wraz z podaniem ceny do Kurjers zdw 58 362

Pokoi
umeblowanych poszukuje „Informator”. Ratajczaka 15, Pasaż. zdw 58 535

Pokoju
taniego na 2 osoby poszukuje. — Oferty Kurjer zdw 58 521

Pokoju
częściowo umeblowanego zaraz poszukuje bezdzietne małżeństwo Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 58 446

Pani
poszukuje pokoju na przeciąg jednego miesiąca, z obiadami. — Zgłoszenia do Kurjera rw 10 198

13 LOKALE

Garażu
do motocykla poszukuje najchętniej w okolicy Skarbowej, Ogrodowej, Ratajczaka lub w bliziu. Łaska we oferty Kurjer zdw 58 232

Stary Rynek
I. piętro. 2 frontowe lokale na biura, hurtownie i t. p. korzystnie wynajmie gospodarz, Skrzynka pocztowa 54 zdw 57 769

Lokal
piękny, frontowy w centrum miasta do wynajęcia. Zgłoszenia pod „Gotówką” do Reklawy Polakiej, Aleje Marcinkowskiego zdw 58 422

Jasne ubikacje
na cichy przemysł trykotarski zaraz potrzebne. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 515

14 DZIERŻAWY

Korty tenisowe
śa do wynajęcia w Solaczu (Jazz Palais). zdw 5222

Pod Poznaniem
gospodarstwo 85 mórg. inwentaryzacja nadkompletna 55 000, wplawy 20 000. Ziemianin. Poczta 30. zdw 58 532

Dzierżawa
65 mórg ziemi pszennej, zabudowania maszyn, żywym marmog w inwentarzem, ceninar marmog przy Poznaniu, obięcie 8 000. Centrala, Św. Marcin 78. zdw 58 510

Dzierżawa
120 mórg, ziemia pszenna, morgi 150 funtów, zabudowania maszyn, obięcie inwentarza żywego marmog 6 000 złotych. Św. Marcin nr. 78, Rutkowski, II piętro lewo. zdw 58 514

15 LETNISKA

W Żegiestowie
pensjonat „Baskid” Wandy Olzewskiej poleca pokoje z utrzymaniem na czerwiec, cena zł 8,50 od osoby. dw 5 139

Blotkowo - Młyn
p. Lipno Nowe, pow. Śmigiel, urocz. położone wśród pięknych lasów, pokój, utrzymaniem 5 zł dziennie. nw 11 672

Miłowody
Do 3 pokoi umeblowanych elektrycznością, leżanka, kuchnia. Wynajmuje latem Miłobędzki, Kowanówko, poczta Oborniki. zdw 57 960

Mieszkanie na lato
czerwiec, lipiec, sierpień, osobny dom, 4 pokoje, kuchnia, umeblowane, elektryka, park, wśród lasów, własna plaża nad Wartą natychmiast do wydzierżawienia. Spiesznie zgłoszenia listownie lub osobiste na miejscu. Makowicka, Wronki-Zamoście. zdw 58 157

Gdynia Oksywie
Zakład św. Józefa poleca słoneczne pokoje z widokiem na morze i utrzymaniem całodziennym. Przyjmuje także wycieczki zbiorowe. Na czerwiec ceny znizone. Adres: Zakład św. Józefa, Gdynia 3. dw 5 212

Krynica pensjonat „Limba”
nowowbudowany urocz. położony wśród lasów, pokoje słoneczne z balkonami, komfort, kuchnia, wykwinna, obfita. Przyjmuje młodzież pod opieką. Ceny poniżej konkurencyjnych. On par. francuski. Man sprichit deutch. Informacje odwrotnie. zdp 58 405

Rajeza
koło Żywca Pensjonat „Zacisze” położony w przepięknej dolinie Nickulinki z wspaniałymi widokami malowniczym krajobrazem gór i lasów szpilkowych. Kuchnia pierwszorzędna, basen kąpielowy, ogród biblioteka, radio, gry towarzyskie. Pokoje z całodziennym utrzymaniem. Pensjonat chrześcijański. Zgłoszenia: S. Słowata, Katowice 3 Maja 11 zdp 58 403

Pensjonat
na wsi, przeliczna okolica Wejherowa od 15 czerwca Informacja Kowalska, poczta Luzino (Pomorz). zdp 58 411

Zakopane Pensjonat „Borek”
ul. Jagiellońska, prowadzony Wandę Kuleszynę i Marię Szkolnicką (dawniejszy zarząd Renaissance) poleca na sezon pokoje słoneczne z werandami, duży ogród, kuchnia wykwinna. ceny od 12 zł. nw 11 657

O Uzdrowiskach
ich środkach leczniczych i warunkach pobytu udziela ustnie, pisemnie i telefonicznie wszelkiej informacji Związek Uzdrowisk Polskich w Warszawie, ul. Świętokrzyska 17, m. 4, tel. 434-38, 400-74. nw 11 068

Letniska
poszukują 2 panie (urzędniczek) w okolicy lesistej i z plażą, z całokwitem utrzymaniem, w pobliżu Poznania. Zgłoszenia do Kurjera z podaniem warunków pod nr. zdw 57 880

Worochna
pensjonat Perelka, otwarty od 7 czerwca. Pokój z całokwitem utrzymaniem w czerwcu 10 zł. — Chorych na gruźlicę nie przyjmujemy się. nw 11 640

Krynica
pensjonat „Lotos” I klasy, słoneczny położony w centrum powiatu, idealne, pełny komfort. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Zarząd zimowy. dw 4992

Truskawiec
pensjonat „Wanda” obok Nastuski poleca pokoje z wykwinnym utrzymaniem. Towarzystwo wyborowe. Ceny znizone. dw 5 188

Poszukuję
towarzystwa i opieki dla mch synów 15 do 19 lat na czas wakacji. Utrzymanie wolne w zamian korepetycje franc. matematyka. Oferty dokładne uprasza się do Kurjera rw 10 204

Puszczkiowie
Mieszkania w lesie w ładnej wili 1 i 2 pokojowe ewentualnie 3 z kuchnią Zgłoszenia Kurjer zdw 58 573

Małżeństwo
dwoje dzieci, poszukuje na liniec i sierpień pokoju umebl. z kuchnią blisko lasu iglastego i wody. Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 58 527

Letniska
poszukuje rodzina 2 małoletnich dzieci blisko Poznania. Oferty przyjmują Kurjer zdw 58 334

Zakopane
Kamieniec pensjonat „Helenka”, cały rok otwarty, poleca pokoje słoneczne, suche, wszelkie wygody, elektryczność, ogród, las, rzeka, kuchnia smaczna, obfita, ceny umiarkowane. zdw 58 359

Gdynia

Maszyna
do pisania wolna do ćwiczeń. — Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 53 402

Futer
damskich naprawa, modernizacja. Wierzbicze 13, prawo parter. zdw 58 656

Telefon 15-60
Spieszne doręczenia listów paczek, przewoźki bagażu, Electroluxem odkurzania i czyszczenia parkietów. Biuro, Pościadów Miejskich, ul. Woźna 11, zdw 58 598

23 OŻENKI

Cheesz
nie ożenić lub wyjść zamaż szybko i dobrze. zgłosił się do największego biura matrymonialnego — „Postęp”. Warszawa, Senatorska 38. Wysyłamy kilkasat ofert do wyboru. Pw 11 290 62.322

Wdowiec
lat 48, bezdzietny, posiada własną pracownię tapicerską, szuka wdowy lub starszej panny z cokolwiek majątkiem, najchętniej z prowincji. Oferty Kurjer zdw 58 441

Wdowa
lat przeszło 40 szuka tą drogą znajomości pana biednego, inteligentnego, wysokiego i szlachetnej duszy. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdw 58 438

Dwie
sympatyczne blondynki, pragną poznać solidnych panów od lat 28-40. Cel matrymonialny. — Oferty Kurjer zdw 58 630

24 NAUKA

Kursy stenografji
pisania na maszynie, Kantaka I, II, piętro, zdw 53 170

Niemieckiego
towarzyskie komplety, początki, konwersacja towarzyska, korespondencja. Nowoczesność metody, szybki postęp. Oferty Kurjer zdw 58 252

Kursy
stenografji, pisania na maszynie, księgowości Tyrana-Zaworskiej, Strzelecka 33, zdw 51 872/3

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Panienska
poszukuje posady do większych dzieci lub do lekkich prac domowych bez spania. Zgłoszenia Kurjer zdp 56 963

Kowal - maszynista
poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia J. Adamski Zieloniec-poczta. Wieleń n/N zdw 56 983

Kołodziej
lat 28, pewny w swym zawołdzie poszukuje posady od 1. 7. najchętniej w majątku. Łaskawe oferty Kurjer zdw 57 924

Angielka
udziela lekcji. Kurjer zdw 58 463

Posługi
szukam. Oferty Kurjer zdw 58 462

Dziewczyna
ze samodzielnym gotowaniem poszukuje posady od 15. 6. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 507

Dwie
dzielnice bufetowe biegle w liczeniu i pisaniu poszukuje posady w Katowicach. Oferty proszę do Kurjera zdw 56 494

Panienska
inteligentna, sumienna, która pracowała przy bufecie poszukuje posady do bufetu lub składu. Oferty Kurjer zdw 58 499

DZISIAJ W KINIE

- Apollo: „Dzika Orchidea”;
- Aurora: „Czarny Pirat”;
- Casino: „Pat i Patachon i wiewioryb”;
- Colosseum: „Kiki i Oaza Miłości”;
- Corso: „Miasto miliona poległych, rok 1914-1918”;
- Edison: „Grobowiec Miłości”;
- Harja: „Całuję twoją dłoń Madam”;
- Metropolis: „Legjon Potępionych”;
- Odeon: „O czym się nie myśli”;
- Renaissance: „W zaułkach Szanghaju”;
- Stylowe: „Dzieje Małżeńskie”;
- Słońce: „Walka o Złoty Róg”;
- Wilsona: „Fotograf serc”.

Fryzjerka
manikurzystka przyjmie posadę na prowincji od 15. 6. lub później. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Leszno, Komeniunow 11 902

Ogrodnik
kawaler z kilkuletnią praktyką, dobry fachowiec, obeznany w kulturze doniczkowej i warzywnictwie poszukuje posady. J. Wechman, Kobylin, pow. Krotoszyn, ul. Krotoszyńska, zdw 57 892

Nauczycielka
z czteroletnią praktyką, dobrimi referencjami, przyjmie od września posadę do dzieci w prowincji. Zgłoszenia Kurjer zdw 57 452

Panienska
inteligentna z dobrej rodziny szuka posady zastępczyni pani, w lepszym domu, najchętniej w wdowa z dziećmi do wychowania lub u samotnych starszych osób zaraz lub 15. 6. Zgłoszenia Kurjer zdw 57 904

Osoba
starsza z dobrej rodziny, pracownia, uczciwa, znająca wszelkie gospodarstwo domowe i wiejskie, szuka posady na probostwo albo folwark, także do miasta. Dobre referencje, wymagania skromne. Zna także prowadzenie księzek. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 58 330

Pokojuowa
z dobrimi świadectwami poszukuje posady w Poznaniu zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 398

Gospodyni - kucharka
poszukuje posady od 15 czerwca, najchętniej w majątku. Oferty Kurjer zdw 58 666

Pielęgniarka
do niemowląt, z kilkuletnią praktyką, szuka posady zaraz. Najchętniej na majątek. Oferty Kurjer zdw 58 653

Panienska
z 2-letnią praktyką biurową, znająca księgowość, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 53 618

Dziewczyna
dwie, jedna z gotowaniem, druga bez gotowania, poszukują posady od 1. lub 15. VI. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 596

Przyjmę
posadę pomocniczą biurowego, inkasenta lub woźnego, włoże 500 zł kaucji. Oferty Kurjer zdw 58 591

Maszynistka
z 6 letnią praktyką w biurach adwokackich, pisząca podług dyktanda, obeznana dokładnie w sprawach procesowych, samodzielna siła, poszukuje posady zaraz. Pensja 250 zł miesięcznie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 58 603

Dziewczyna
z dobrej rodziny z dobrimi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego bez gotowania zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 624

Ogrodnik
kawaler z 10 letnią praktyką, obeznany w prowadzeniu parku, kwaciarstwie i warzywnictwie, poszukuje zaraz posady ewentl. i jako pisarz. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 58 668

Panienska
sierota poszukuje posady do jednej osoby — jako gospodyni do wszystkiego 15. 6. lub 1. 7. Oferty Kurjer zdw 58 635

Bufetowa
restauracyjna poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 639

Dziewczyna
pracownia, uczciwa, poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem od 15. Oferty Kurjer zdw 58 640

Bufetowa
biegła w swym zawodzie, przystojna, władająca językiem polskim i niemieckim, szuka posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 57 770

Złóżę 1 500 zł kaucji
za otrzymaniem posady gospodarza na majątku lub w innym przedsiębiorstwie portiera lub woźnego, biegle w polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Warszawski, Dusocin, poczta Mokre, powiat Grudziądz, zdw 57 815

Przyjmę
posadę inkasenta do autobusu. Złóżę 500—1000 zł kaucji. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 832

Bez
wynagrodzenia szuka zajęcia na wsi do zarządu osoba inteligentna, skromna gospodarna zaufana, lat 35 u samotnej osoby, najchętniej na leśnictwie. Zgłoszenia do Kurjera zdp 58 404

Maszynistka
młodsza z praktyką, znająca stenografię, poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. — Zgłoszenia Kurjer zdw 58 387

Dam 100 zł
tema, kto udzieli względnie wekša stała posadę kupcowi w poważnym przedsiębiorstwie prywatnym lub państwowym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 559

Książkowy
bilansista długoletnia praktyka samodzielnym stanowiskach, dobry organizator, znajomość spraw podatkowych, procesowych, biegle korespondencją polskiej, niemieckiej, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 58 923

Szofer
slusarz maszynowy, wykształceniem 5 klas gimnazjum, poszukuje posady najchętniej w majątku. Oferty Kurjer zdw 58 180-1

Urządnik gospodarczy
z długoletnią praktyką, energiczny, pracowity i sumienny poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 593

Student
młody, biedny, zdolny korepetytor, zupełnie sierota, nie mając gdzie spędzić wakacji, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia na wsi. Łaskawe oferty Kurjer zdw 58 379

Poszukuję
posady jako pokojowa, z dobrimi świadectwami. Oferty Kurjer zdw 58 378

Leśniczy
lat 35, doskonały w swym zawodzie, powołując się na swe świadectwa, poszukuje posady od 1. VII. 1930. Łaskawe zgłoszenia A. S. Madry poczta Sulęcinek, powiat średzki, zdw 58 377

Osoba
skromna, znająca wszelką pracę, szyć, języki francuski, niemiecki, szuka posady do wyczerzenia lub towarzysystwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 358

Książkowa - kasjerka
z kilkuletnią praktyką, pisząca na maszynie, znająca wszelkie prace biurowe, pilna, obowiązkowa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 58 584

Młodszy urzędnik gospodarczy
z ukończoną 3 i pół roczną szkołą rolniczą, 9 mies. kursem hodowli trzody, oraz 3 i pół roczną praktyką w majątkach poszukuje posady od 1. 7. 30 r. Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 394

Technik dentystyczny
pracujący w zlocie, kauczuku poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 58 389

Starsza
panienka poszukuje posady u starszego małżeństwa lub jednej osoby. Oferty Kurjer zdw 58 583

Inteligentna
panienka poszukuje posady do ekspedycji, możliwe z utrzymaniem. Oferty Kurjer zdw 58 561

Inteligentna
panna znajdująca się w krytycznym położeniu, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 58 556

Początkująca
książkowa stenotypistka szuka posady. Oferty Kurjer zdw 58 530

Skromna
panienka z prowincji, lat 19, szuka posady do dzieci lub do składu. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 590

Pracznia
czysta, uczciwa, poszukuje prania. Oferty Kurjer zdw 58 440

Osoba
uczciwa, znająca dokładnie gotowanie i wszelkie prace gospodarstwa kobiecego, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 58 437

Stolarski
pomocnik poszukuje pracy, lub jako robotnik. Oferty Kurjer zdw 58 425

Magazynier
branża łączniki instalacyjne, poszukuje posady. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdw 58 545

Dziewczyna
chętna, pracowita, poszukuje posady zaraz do wszystkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 58 533

Osoba
w średnim wieku poszukuje posady jako gospodyni w hotelu lub do samotnej osoby od 1. VII. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 58 522

Młodsza
posługaczka poszukuje zaraz prania lub sprzątania. Oferty Kurjer zdw 58 445

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 58 451

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 58 457

28 WOLNE MIEJSCA

Fryzjera
męsko-damskiego z ondulacją przyjmie zaraz. Rybaki 20, zdw 57 536

Apteka
poszukuje od 1 lipca studenta z praktyką dłuższą na 2-3 miesiące. Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod dw 5 225

Dziewczyna
do prac domowych na cały dzień potrzebna zaraz. Kopcińska, ul. Przemysłowa 40, I, piętro, zdw 58 356

Uczennica
biurowa z ładnym charakterem pisma zaraz. Zgłoszenia z życiorysem pensja Kurjer zdw 58 483

Chłopca
do posyłek nawskroś uczelwego z dobrimi świadectwami poszukuje zaraz. Przegląd Żegarmistrzowski i Złotniczy, 27 Grudnia 5, zdw 58 477

Panienska
zdolna do pomocy w szyću potrzebna. Sołacz, Sołacka 21, parter, zdw 57 874

Służąca
przychodnia potrzebna. Pracki, ul. 27 Grudnia 3, zdw 58 491

Służąca
potrzebna. Łakowa 8, III., lewo, zdw 58 497

Służąca
skromna, uczciwa do wszelkich prac zaraz. Wielkie Garbary 1, IV., Skupniczy, zdw 58 502

Potrzebne
odpowiednie sukniarki i uczennice Fredry 6, II., prawo, zdw 58 505

Służąca
samodzielna z gotowaniem uprzątnięciem i zaprawianiem, bez prania, uczciwa i czysta, której zależy na stałej posadzie, potrzebna 15. 6. r. b. Adres poda Kurjer zdw 58 670

Dwóch dzielnych
akwizytorów poszukuje zaraz na miasto Poznań „Głos Rzemieślnika”, ul. 27 Grudnia 5, zdw 58 476

Zarobek
stały dla wymownych panów i pań w mieście i na prowincji. Zgłoszenia „Atlantic”, Półwiejska 10, zdw 58 595

Dziewczyna
posługaczka potrzebna. Podanie warunków. Kurjer zdw 58 370

Pannę inteligentną
z dobrem gotowaniem do wszelkich prac domowych do Gdyni przyjmie zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków, życiorysu Kurjer zdw 58 367

Potrzebna
od 1. 6. 30 służąca do wszystkiego z gotowaniem. Zgłoszenia Wrocławska 20, II, piętro, między 4-6, M. Sobieraj, zdw 58 361

Uczniwa
dziewczyna do pomocy w domu potrzebna. Radomska, Nowy Rynek 13, zdw 58 360

Dzielnia
ekspedjentka do składu rzemieślniczego potrzebna. J. Skrzyżczak, Szkolna 12, zdw 58 357

Służąca
do wszystkiego zaraz potrzebna. Stanisławska, Fabryczna 37, I, piętro, zdw 58 662

Kamasznik
może objąć na własny rachunek cholewkarnię z 5 maszynami przy składzie skór ze stałą klientelą. Tylko dobry fachowiec pożądan. Zgłoszenia Wrembel, Inowrocław, Kasztelanowska 34, dw 5 159a

Kwartet
pierwszorzędny, dobrze zżrany potrzebny zaraz. Zgłoszenia z podaniem wymagań do Kawiarni Wielkopolskiej, Grudziądz, dw 5 236

Dziewczyna
do wszystkiego na wskroś uczciwa potrzebna zaraz. Adres Kurjer zdw 58 676

Służąca
z dobrem gotowaniem (kuchnia warszawska), prasowaniem bez prania, na stałą posadę do 3 osób potrzebna zaraz. Wymagana moralność i dobre świadectwa. Wrembłowa Inowrocław Kasztelanowska 7, dw 5 237

Posługaczkę
dwa razy tygodniowo z praniem. Szwaica, Graniczna 12, zdw 58 615

Dzielnego
stróża, bezdzietnego, znającego się na instalacji z kaucją 1000,— przyjmie zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 589

Starsza
posługaczka całodzienna zaraz potrzebna. Wielka 17, parter, prawo, zdw 58 599

Stebnerkę
działna do cholewek — przyjmie Nowicki, Sw. Wojciech 25, zdw 58 494/5

Ekspedjentka
działna w swym zawodzie potrzebna zaraz do cukierni i piekarni, możliwe z kaucją. Oferty Kurjer zdw 58 606

Dziewczyna
i chłopak potrzebni. Pracownia Cukiernicza. Szkolna 3, zdw 58 602

Szofer
z kaucją na autobus Chevrolet potrzebny do Krakowa. W razie przyjęcia podróz zwracam. Dokładne oferty z podaniem wymagań do Kurjera pod zdw 58 601

Dziewczyna
gotowanie potrzebna zaraz. Niegolewskich 5, II., prawo, zdw 58 608

Pomocnik
fryzjerski na wypomożkę potrzebny. B. Wyskok, Luboń, zdw 58 631

Ekspedjentka
tylko z branży może się zgłosić. Rozmarynowicz, skład obuwia, Stary Rynek 93, rw 10 205

Dzielnia
krawcowa domowa, dziennie 3 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 633

Tapicer
młodszy dzielnia może się zgłosić. Kuźniak, Maleckiego 33, zdw 58 350

Samodzielny
pomocnik piekarski na wieś blisko Poznania może się zgłosić. — Oferty z podaniem bliźszych warunków Kurjer zdw 58 413

Uczennica
potrzebna możliwie bez spania. Pawlak, Szamarzewskiego 23, zdw 58 416

Posługaczka
potrzebna. — Wieczorek, Języcza 35, zdw 58 418

Służąca
młoda zaraz potrzebna. Podgórną 8, skład, Kwiatkowska, zdw 58 549

Młodsza
uczciwa i pracowita kobiecie, do prowadzenia gospodarstwa domowego i wychowania 2 młodszych dzieci, poszukuje się zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 58 526

Fryzjerka
na stałą posadę zaraz potrzebna. Marszałka Focha 84, narożnik Szanieckiej zdw 58 569

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem potrzebna zaraz. Kempiska, ul. 27 Grudnia 19, zdw 58 584

Ogrodnik
młodszy, dobrze połączony potrzebny na reszówkę zaraz. — Zgłoszenia środe od 2-4 lub piśmie Szamarzewskiego 13, dom tylny, I, piętro, lewo, zdw 58 587

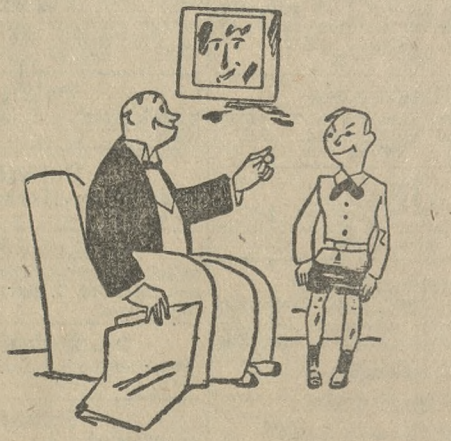
Zarobkową pracę
znajdzie każda po przeszkoleniu na krótkoterminowych Kursach Gospodarczo - Zawodowych, św. Marcin 69, nw 11 898

Potrzebuję
dwóch ludzi do sprzedawania lodów, z małą kaucją zaraz. Adres Kurjer zdw 58 537

Pomocnik
fryzjerski, dzielnia zaraz. Szymanowski, Górna Włda 96, narożnik Kosińskiego, zdw 58 499

KINO RENAISSANCE, ulica Kantaka 8/9.
„W zaułkach Szanghaju”
Sensacyjny dramat z dalekiego wschodu. W rolach głównych: Anna May Wong So Dzim — Paulina Starke.
Pw 13003-23.79

Humor zagraniczny

— Jeżeli się za młodu nie nauczysz pisać — jakże później będziesz zalaławiał korespondencję?
— Zaangażuję siebie stenotypistkę.
(Judge — N. Jork) S. F.

Przedpłata za czerwiec 1930 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w kw. 14,80, pod opaską w Polsce z 9,00, pod opaską w innych krajach z 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesyłek w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania. W wydaniach wielkością wycieczek i uroczystościach poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiały poświęcone danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potoczniemi 240 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt, do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.